

УКРАЇНА
ПОГРЕБИЩЕНСЬКА МІСЬКА РАДА
ВІННИЦЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

РІШЕННЯ

_____ 2026 року м. Погребище № _____

**Про проєкт рішення міської ради
«Про внесення та затвердження
змін до Стратегії розвитку
Погребищенської міської
територіальної громади до 2030
року»**

Керуючись підпунктом 1 пункту «а» статті 27, пунктом 1 частини другої статті 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законом України «Про засади державної регіональної політики», «Про стратегічну екологічну оцінку», враховуючи Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджені наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року № 265, довідки «Про консультації з органами виконавчої влади в рамках проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року», «Про громадське обговорення проєкту Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року та звіт про стратегічну екологічну оцінку стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року, з метою забезпечення сталого економічного та соціального розвитку Погребищенської міської територіальної громади виконавчий комітет Погребищенської міської ради

ВИРІШИВ:

1. Схвалити проєкт рішення міської ради «Про внесення та затвердження змін до Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року», виклавши її в новій редакції, що додається.

2. Внести проєкт рішення міської ради «Про внесення та затвердження змін до Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року» на розгляд міської ради.

3. Контроль за виконанням цього рішення залишаю за собою.

Міський голова

Сергій ВОЛИНСЬКИЙ

Додаток
до рішення виконавчого комітету
Погребищенської міської ради
_____ 2026 року № _____

ПРОЄКТ РІШЕННЯ
Погребищенської міської ради
«Про внесення та затвердження змін до Стратегії розвитку
Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року»

Керуючись пунктом 22 частини першої статті 26, частиною першою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законом України «Про засади державної регіональної політики», «Про стратегічну екологічну оцінку», враховуючи Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджені наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року № 265, довідки «Про консультації з органами виконавчої влади в рамках проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року», «Про громадське обговорення проєкту Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року» та звіт про стратегічну екологічну оцінку стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року, рішення виконавчого комітету Погребищенської міської ради від _____ № _____ «Про проєкт рішення міської ради «Про внесення та затвердження змін до Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року», висновки та рекомендації постійних комісій Погребищенської міської ради міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Внести та затвердити зміни до Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року, виклавши її в новій редакції, що додається.
2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Погребищенської міської ради з питань планування фінансів і бюджету, соціально-економічного розвитку територіальної громади.

**Начальник відділу економічного
розвитку, інвестицій, стратегічного
планування міської ради**

Оксана КРУК

Додаток
до рішення _____ сесії
Погребищенської міської ради
8 скликання
_____ 2026 року № _____

***Стратегія розвитку
Погребищенської міської
територіальної громади
до 2030 року
(нова редакція)***

ЗМІСТ

Перелік скорочень	4
Вступ	5
РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПОГРЕБИЩЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	6
Коротка характеристика Погребищенської міської територіальної громади	6
Географічне розташування	6
Адміністративно-територіальний склад Погребищенської міської територіальної громади	7
Природно-ресурсний потенціал	8
Чисельність населення	9
Зайнятість населення	10
Дорожнє господарство та транспорт	10
Водопостачання та водовідведення	11
Освіта	12
Охорона здоров'я	13
Культура	15
Фізична культура	16
Соціальна підтримка та допомога	17
Підтримка дітей та сім'ї	18
Економічний розвиток	19
Місцевий бюджет	20
РОЗДІЛ 2. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ	22
SWOT- аналіз громади	22
SWOT- матриця (порівняльні переваги)	24
SWOT- матриця (виклики)	25
SWOT- матриця (ризики)	26
РОЗДІЛ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ПОГРЕБИЩЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	31
Інерційний сценарій розвитку	32
Оптимістичний сценарій розвитку	32
РОЗДІЛ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ	33
РОЗДІЛ 5. ПЕРЕЛІК СТРАТЕГІЧНИХ І ОПЕРАТИВНИХ ЦІЛЕЙ	35
РОЗДІЛ 6. ОПИС СТРАТЕГІЧНИХ І ОПЕРАТИВНИХ ЦІЛЕЙ, ЗАВДАНЬ	37
<i>СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ</i>	37
Оперативна ціль 1.1. Підвищення інвестиційної привабливості громади	37
Оперативна ціль 1.2. Економічно спроможна громада сталого розвитку	38
Оперативна ціль 1.3. Розвиток туризму та збереження культурної спадщини громади	39

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ	41
Оперативна ціль 2.1. Розвиток транспортної інфраструктури громади	42
Оперативна ціль 2.2. Комфортна громада	43
Оперативна ціль 2.3. Підвищення енергоефективності та раціональне використання енергетичних ресурсів громади	45
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. СВІДОМА, АКТИВНА ТА БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА	47
Оперативна ціль 3.1. Забезпечення високої якості життя громадян	47
Оперативна ціль 3.2. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, здорового способу життя	51
Оперативна ціль 3.3. Підвищення рівня безпеки та стійкості громади до військових загроз і надзвичайних ситуацій	53
Оперативна ціль 3.4. Забезпечення екологічного та санітарного благополуччя громади	54
РОЗДІЛ 7. ЕТАПИ, МЕХАНІЗМИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТРАТЕГІЇ	55
Індикатори досягнення стратегічних цілей	57
РОЗДІЛ 8. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ПРОГРАМНИМИ ТА СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ	64
ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПОГРЕБИЩЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2030 РОКУ	68
МОНІТОРИНГ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	137

Перелік скорочень

АЗПСМ – амбулаторій загальної практики сімейної медицини.

ВЕС – вітрова електростанція.

ВПО – внутрішньо переміщені особи.

ДМШ – дитяча музична школа.

ДСНС – Державна служба надзвичайних ситуацій.

ДЮСШ – дитячо-юнацька спортивна школа.

ЗСУ – Збройні сили України.

КЗ – комунальний заклад.

КП – комунальне підприємство.

МТГ – міська територіальна громада.

НУШ – нова українська школа.

ОМС – орган місцевого самоврядування.

СТОВ – сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю.

ТВП – тверді побутові відходи.

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю.

ФАП – фельдшерсько-акушерський пункт.

ЦНАП – центр надання адміністративних послуг.

ЦПМСД – центр первинної медико-санітарної допомоги.

ВСТУП

Стратегія розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року (далі – Стратегія) затверджена у 2021 році рішенням 12 сесії Погребищенської міської ради 8 скликання від 24 червня 2021 року №1-12-8/833 – це документ стратегічного планування місцевого рівня, який визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку громади.

Стратегія розроблена відповідно до:

Закону України «Про засади державної регіональної політики», Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», із врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 № 265, Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695, Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року, затвердженої рішенням 42 сесії Вінницької обласної ради 7 скликання від 21 лютого 2020 року № 921, зі змінами.

Сьогодення ставить перед Погребищенською міською територіальною громадою (далі – Погребищенська МТГ) нові виклики та завдання, які потребують нових комплексних підходів, спільній цілеспрямованій діяльності місцевої влади, бізнесу, громадськості та інших зацікавлених сторін, спрямованій на найбільш ефективне використання потенціалу територіальної громади та її конкурентних переваг, досягнення запланованих цілей місцевої економічної політики, забезпечення розвитку підприємництва та залучення інвестицій, отримання економічної вигоди (користі) й позитивного соціального впливу, зростання добробуту та підвищення якості життя мешканців.

Війна зумовила формування нової реальності для територіальних громад, які стикаються зі складними безпековими, демографічними, економічними, соціальними, екологічними викликами тому діяльність у цій сфері набуває особливої актуальності.

Враховуючи поточні потреби і виклики сьогодення, а також зміни в Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки виникає необхідність в перегляді та актуалізації цілей, напрямів і заходів Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року, що забезпечить більш ефективний та стійкий розвиток громади.

Виконання стратегічних напрямків оновленої Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року досягатиметься у процесі реалізації 3 стратегічних цілей:

1. Сталий економічний розвиток громади.
2. Створення комфортних умов на території громади.
3. Свідома, активна та безпечна громада.

Інструментами реалізації Стратегії є:

- План заходів з реалізації Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року.
- Програма соціально-економічного розвитку Погребищенської міської територіальної громади.
- Міські цільові програми.

РОЗДІЛ 1. Основні тенденції соціально-економічного розвитку Погребищенської міської територіальної громади

Коротка характеристика Погребищенської міської територіальної громади

Кількість рад, що об'єдналися: **27 од.**

Площа міської територіальної громади: **1199.89 км².**

Чисельність населення громади: **25 012 осіб** (станом на 01 січня 2025 року).

Міське населення: **8 548 осіб.**

Сільське населення: **16 464 осіб.**

КОАТУУ: **523410100.**

У 2020 році у рамках реформи децентралізації та відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 707-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Вінницької області» утворено Погребищенську міську територіальну громаду, до якої увійшли місто Погребище та 59 населених пунктів: с. Адамівка, с-ще Погребище Перше, с. Андрушівка, с. Паріївка, с. Бабинці, с. Бистрик, с. Білашки, с. Вишнівка, с. Смаржинці, с. Борщагівка, с. Скибинці, с. Гопчиця, с. Дзюньків, с. Довгалівка, с. Збаржівка, с. Обозівка, с. Травневе, с. Левківка, с. Ординці, с. Мончин, с-ще. Григорівка, с. Сопин, с. Морозівка, с. Бухни, с. Новофастів, с. Бурківці, с. Очеретня, с. Довжок, с-ще Погребище Друге, с. Павлівка, с. Круподеринці, с. Педоси, с. Малинки, с. Плисків, с-ще Філютка, с. Розкопане, с. Саражинці, с. Попівці, с. Кур'янці, с. Юнашки, с. Сніжна, с. Задорожнє, с. Озерна, с. Спичинці, с. Васильківці, с. Станілівка, с. Талалаї, с. Старостинці, с. Іваньки, с. Ліщинці, с. Надросся, с. Булаї, с. Черемошне, с. Веселівка, с. Кулешів, с. Степанки, с. Ширмівка, с. Свитинці, с. Соснівка.

Географічне розташування

Погребищенська МТГ розташована у північно-східній частині Вінницької області. На півночі межує з Житомирською областю, а на сході – з Київською областю, на півдні – з Оратівською та Липовецькою (Вінницького району) територіальними громадами, а на заході – з Самгородською (Хмельницького району) та Турбівською (Вінницького району) територіальними громадами Вінницької області.

Адміністративний центр територіальної громади – м. Погребище, яке розташоване за 70 км від м. Вінниці, за 180 км від м. Києва.

Адміністративно-територіальний склад Погребищенської міської територіальної громади

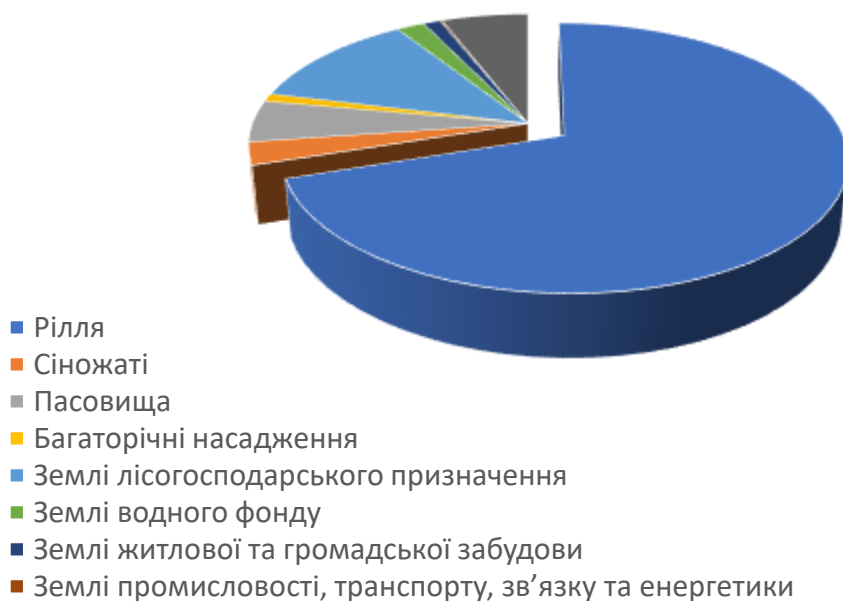
Погребищенська міська територіальна громада	Населені пункти
Адміністративний центр територіальної громади	Місто Погребище
Старостинські округи	
Адамівський	с. Адамівка, с-ще Погребище Перше.
Андрушівський	с. Андрушівка, с. Паріївка, с-ще Філютка.
Бабинський	с. Бабинці, с. Бистрик.
Білашківський	с. Білашки, с. Вишнівка, с. Смаржинці.
Борщагівський	с. Борщагівка, с. Скибинці.
Гопчицький	с. Гопчиця.
Дзюньківський	с. Дзюньків.
Довгалівський	с. Довгалівка.
Збаржівський	с. Збаржівка, с. Обозівка, с. Травневе.
Левківський	с. Левківка, с. Ординці.
Мончинський	с. Мончин, с. Сопин, с-ще Григорівка.
Морозівський	с. Бухни, с. Морозівка.

Новофастівський	с. Бурківці, с. Новофастів.
Очеретнянський	с. Довжок, с. Очеретня, с-ще Погребище Друге.
Павлівський	с. Круподеринці, с. Павлівка.
Педосівський	с. Малинки, с. Педоси.
Плисківський	с. Плисків.
Розкопанський	с. Розкопане.
Саражинецький	с. Попівці, с. Кур'янці, с. Саражинці, с. Юнашки.
Сніжнянський	с. Задорожне, с. Озерна, с. Сніжна.
Спичинецький	с. Васильківці, с. Спичинці.
Станилівський	с. Станилівка, с. Талалаї.
Старостинецький	с. Іваньки, с. Ліщинці, с. Старостинці.
Надроссянський	с. Булаї, с. Надросся.
Черемошненський	с. Веселівка, с. Кулешів, с. Степанки, с. Черемошне.
Ширмівський	с. Свитинці, с. Соснівка, с. Ширмівка.

Природно-ресурсний потенціал

Загальна площа земель Погребищенської МТГ становить 119 989 га, або 4,5 % території Вінницької області. З них 97 872 га сільськогосподарських угідь, у тому числі: сіножаті — 3 100, 7 га, пасовища — 15 954, 6 га, рілля — 78 144, 5 га, багаторічні насадження — 1 113, 47 га; перелоги — 1, 21 га, землі лісгосподарського призначення — 11 277, 8 га, землі водного фонду — 2 042, 96 га, землі житлової та громадської забудови — 1 310, 30 га, землі промисловості, транспорту, зв'язку та енергетики — 172, 97 га, інші землі — 6 528, 3019 га.

Структура земельних ресурсів Погребищенської МТГ

Природні ресурси Погребищенської МТГ багаті та різноманітні. На території громади знаходяться родовища: торфу (Морозівське родовище), граніту, цегельної сировини - суглинків, піску, пеліканітів. Одним з найбільш вивчених та найбільш перспективних в Україні є Талалаївське родовище. Тут серед своєрідних порід - пеліканітів, виявлені опаломісильні жили потужністю від 3-5 до 10 см, з вмістом опалу від 10-30 до 35-40%. Середній вихід опалу з 1 м³ породи оцінено в 1,4 кг. Опал представлений кількома відмінами. Поклади опалу залягають на незначних глибинах - від 1-2 до 20-30 м. Породи, що вміщують його - пеліканіти - за міцністю в 3 - 5 разів поступаються гранітам. В значних кількостях опал міститься також в пухких піскувато-глинистих породах та жорстві. Поблизу с.Ординці є джерела якісних вод, вода з яких може бути використана для розливу в якості столової.

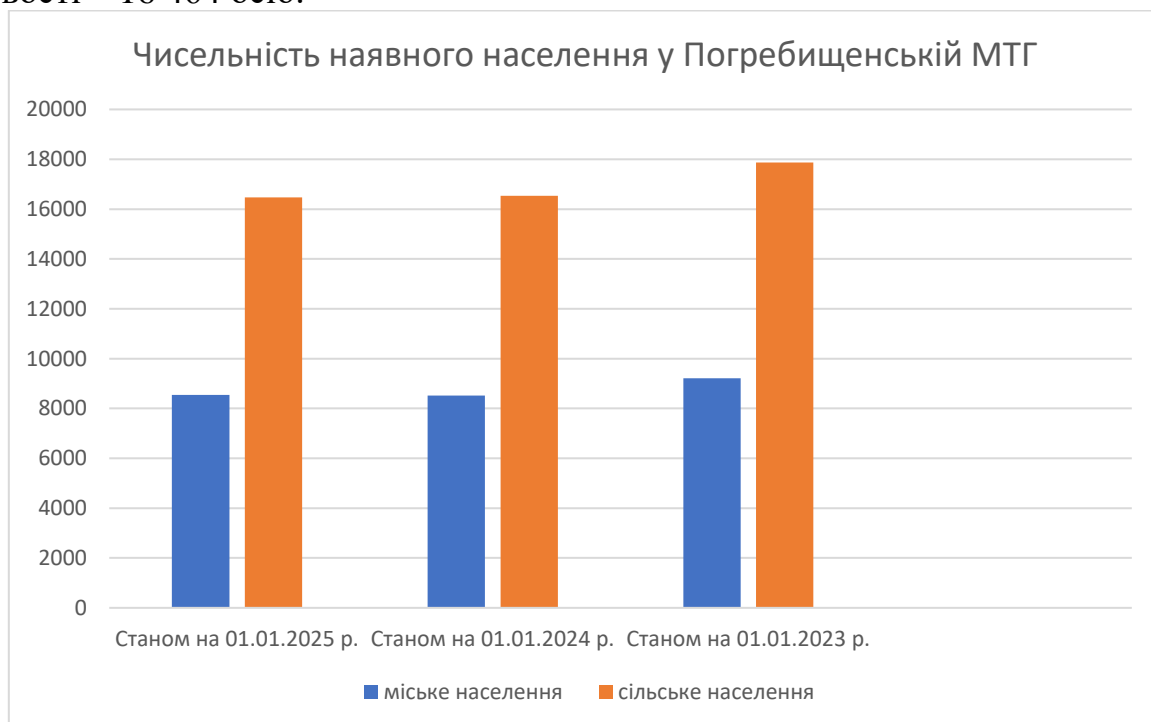
На території громади протікає 28 річок, 14 струмків загальною довжиною близько 384,1 км.

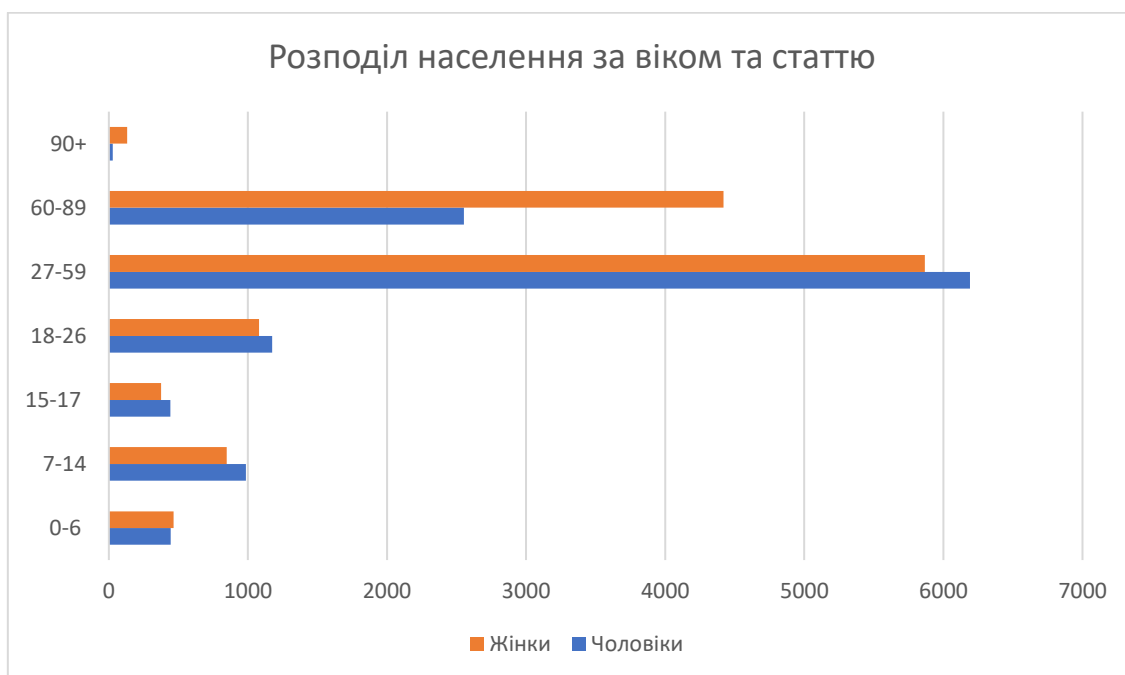
Переважає більшість їх відноситься до басейну річки Дніпро. На захід і схід від сіл Станіславка, Ординці, Надросся, Довжок, Паріївка проходить вододіл з висотами 315 - 322 м. Розташовується 266 водних об'єктів площею 2042, 9637 га, з яких 141 водний об'єкт площею 871,6891 га на яких громадянами здійснюється загальне водокористування для задоволення їх потреб (купання, любительське і спортивне рибальство, водопій тварин).

Чисельність населення

Війна суттєво впливає на демографічну ситуацію в громаді, спричиняючи значні зміни в чисельності, структурі та розселенні населення. Основні наслідки включають збільшення смертності, зниження народжуваності, міграцію та зміну вікової структури населення.

Чисельність наявного населення Погребищенської МТГ, станом на 01 січня 2025 року, становила 25 012 осіб, з них проживає у м. Погребище – 8 548 осіб, у сільській місцевості – 16 464 осіб.

Зайнятість населення

Війна в Україні значно вплинула на ринок праці, спричинивши як значну втрату кадрів унаслідок міграції та мобілізації, так і зміни в структурі зайнятості. Рівень безробіття зріс й унаслідок сповільнення економічного і соціального розвитку в країні в цілому, що спонукало до зменшення кількості створених нових робочих місць.

Показники	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Чисельність зареєстрованих безробітних, осіб	1273	778	821
Працевлаштовано осіб за сприяння служби зайнятості	535	287	321
Кількість вакансій, що надали роботодавці до служби зайнятості	517	288	335

Дорожнє господарство та транспорт

Загальна протяжність вулично - дорожньої мережі становить 740,335 км, в тому числі: мережі з твердим покриттям – 401,264 км, мережі з удосконаленим покриттям – 87,19 км, освітлюваної вулично - дорожньої мережі – 123,775 км,

Загальна протяжність мостів та шляхопроводів становить 2, 429 км.

Протяжність територіальних доріг становить 49,9 км.

Протяжність доріг державного значення становить 404,8 км.

Протяжність доріг комунальної власності становить 229,3 км.

За останні 3 роки відновлено 61 км дорожнього покриття та 132 м штучних споруд, ліквідовано ямковість та інші деформації дорожнього покриття на площі 5,8 тис. м², встановлено та замінено 43 дорожніх знаки та нанесено 1,6 тис. км дорожньої розмітки.

Водопостачання та водовідведення

Питома вага загальної житлової площі Погребищенської МТГ.

Для питного водопостачання в Погребищенській МТГ використовуються підземні джерела (свердловини, каптажні криниці). Послуги з централізованого водопостачання надаються двома суб'єктами господарювання:

- комунальне підприємство «Погребищекомунсервіс» Погребищенської міської ради (далі – КП «Погребищекомунсервіс»), на балансі якого знаходиться 14 свердловин, 7 насосних станцій першого підйому води, 8 водонапірних башт об'ємом 25 м³. Протяжність водопровідних мереж, які обслуговує КП «Погребищекомунсервіс» становить 65 км. В середньому річний обсяг реалізації води становить 65,5 тис. м³. Послугами підприємства користується 2438 абонентів.

- комунальне підприємство «Погребищеводоканал» Погребищенської міської ради (далі – КП «Погребищеводоканал»), на балансі якого знаходяться 12 свердловин. Протяжність водопровідних мереж, які обслуговує КП «Погребищеводоканал» становить 56 км. В середньому річний обсяг реалізації води становить 18,1 тис. м³. Послугами підприємства користується 1 456 абонентів, з них 1 453 фізичні особи та 3 юридичні особи. Кількість працюючих на підприємстві – 24 особи.

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Обсяг реалізації води КП «Погребищекомунсервіс», тис. м ³	94, 6	93, 8	83, 03
Обсяг реалізації води КП «Погребищеводоканал», тис. м ³	8, 5	13, 0	31, 6

КП «Погребищекомунсервіс» Погребищенської міської ради надає послуги з централізованого водовідведення господарсько-побутових стічних вод для населення та юридичних осіб.

З метою раціонального використання енергоресурсів та зменшення витрат було встановлено сонячні панелі на артезіанській свердловині по вул. Садовій, м. Погребище.

На балансі та обслуговуванні підприємства знаходиться дві установки глибокої біологічної очистки господарсько-побутових стічних вод «BIOTAL-100» та «BIOTAL-200». Для збору та транспортування твердих побутових відходів підприємство експлуатує два сміттєвози, для викачування та вивезення рідких нечистот використовує дві асенізаційні машини, а також для загортання стихійного сміттєзвалища експлуатує бульдозер.

Щороку підприємство забезпечує вивезення та розміщення близько 528 тонн твердих побутових відходів.

Освіта

В Погребищенській МТГ функціонує 13 закладів дошкільної освіти, з них 12 самостійних одиниць та 1 у структурі закладу загальної середньої освіти «Малинківська філія з дошкільним відділенням Погребищенського ліцею №1». Станом на 01 вересня 2025 року дошкільну освіту здобувають 487 діти, з них 28 дітей із числа внутрішньо переміщених осіб та 20 дітей з особливими освітніми потребами, працює 68 педагогічних працівників.

У громаді функціонує 14 закладів загальної середньої освіти, в тому числі 1 заклад, до складу якого входять 3 філії – «Павлівська філія Погребищенського ліцею №1», «Черемошненська філія з дошкільним відділенням Погребищенського ліцею №1», «Малинківська філія з дошкільним відділенням Погребищенського ліцею №1». Освітні послуги надають 345 педагогічний працівник для 2202 учнів, з них 73 учні, з числа внутрішньо переміщених осіб та 25 учнів з особливими освітніми потребами.

Працює комунальна установа «Погребищенський інклюзивно-ресурсний центр» Погребищенської міської ради Вінницького району Вінницької області, що надає психолого-педагогічну допомогу дітям з особливими освітніми потребами та забезпечує їх право на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти.

Усі учасники освітнього процесу забезпечені рівним доступом до якісної освіти та створено належні умови для організації освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами.

Протягом 2022-2025 років, в рамках освітньої реформи Нова українська школа було придбано мультимедійне та комп'ютерне обладнання та дидактичні матеріали на загальну суму 3 453, 329 тис. грн, в тому числі 3 106,744 тис. грн кошти з державного бюджету та 346, 585 тис. грн кошти з бюджету Погребищенської МТГ.

В усіх закладах освіти облаштовані укриття, що дає їм можливість працювати в очному або змішаному режимі.

В рамках конкурсу Вінницької обласної Ради «БЕЗПЕЧНІ СТІЙКІ ГРОМАДИ» Погребищенська громада в 2024 році стала переможцем конкурсу з проектом «Безпечні та комфортні укриття у закладах освіти» (загальна сума складає 325,000 тис. грн). Його реалізація надала можливість безпечно та комфортно перебувати учасникам освітнього процесу у безпечних та комфортних умовах в комунальному закладі «Погребищенський ліцей №1», комунальному закладі «Погребищенський ліцей №2», комунальному закладі «Новофастівський ліцей» та комунальному закладі «Погребищенський заклад дошкільної освіти загального розвитку (ясла-сад) №3 «Дивосвіт».

Протягом 2022-2024 років закладам освіти в рамках співфінансування було придбано 3 шкільних автобуси та 2 автобуси отримано від благодійних організацій.

Для розвитку здібностей, обдарувань та фізичних якостей дітей в громаді функціонують 3 позашкільні навчальні заклади: комунальний заклад «Погребищенський центр дитячої та юнацької творчості», комунальний заклад «Погребищенська дитячо-юнацька спортивна школа» (далі – КЗ «Погребищенська

ДЮСШ») та комунальний заклад «Погребищенська дитяча музична школа» (далі – КЗ «Погребищенська ДМШ»).

В Погребищенській громаді функціонує комунальний заклад «Вище професійне училище м. Погребище», який здійснює підготовку кваліфікованих робітників різних професій за такими напрямками:

- слюсар з ремонту колісних транспортних засобів, тракторист - машиністів сільськогосподарського (лісгосподарського) виробництва категорії «А1», водій автотранспортних засобів категорії «С»;

- електромонтер з обслуговування електроустановок, електрогазозварник, водій категорії «С»;

- кухар - кондитер;

- кухар – бармен та офіціант;

- електрогазозварник, водій категорії «С».

Училище також проводить підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації водіїв за категоріями «А», «А1», «В», «В1», «С», «С1», «С1Е», «СЕ», «Д», «Д1».

Фахові знання та середню освіту здобувають 361 учень, працюють 96 інженерно-педагогічних працівників та обслуговуючого персоналу.

Училище в своєму розпорядженні має 223, 59 га землі, в тому числі 177 га – орної для впровадження передового сільськогосподарського досвіду, новітніх агротехнологій та здобуття професійних навичок тракториста.

На території громади також здійснює діяльність Погребищенський медичний коледж, що здійснює підготовку здобувачів освіти з напрямку І5 Медсестринство за освітньо-професійними програмами «Лікувальна справа», «Сестринська справа», «Акушерська справа», а також веде підготовку слухачів за першим (початковим) рівнем професійної (професійно-технічної) освіти, видом підготовки «перепідготовка», для отримання професії 5132 «Екстрений медичний технік».

Станом на 01 вересня 2025 року у коледжі навчаються 280 здобувачів освіти за денною формою навчання, яка проводиться на основі базової загальної середньої освіти, повної загальної середньої освіти, диплому кваліфікованого працівника.

Навчальний процес здійснюють 35 висококваліфікованих педагогів переважно вищої та першої категорії, як штатні, так і на умовах сумісництва.

Охорона здоров'я

Первинну медичну допомогу населенню Погребищенської МТГ надають лікарі та середній медичний персонал комунального підприємства «Погребищенський центр первинної медико-санітарної допомоги» Погребищенської міської ради (далі – ЦПМСД). До складу ЦПМСД входять:

- 5 амбулаторій загальної практики-сімейної медицини (далі – АЗПСМ);
- 32 фельдшерських пункти.

У наданні первинної медико-санітарної допомоги задіяно:

- 11 сімейних лікарів та один лікар - педіатр;
- 19 медичних сестер АЗПСМ;

- 37 середніх медичних працівників.

Станом на 01 жовтня 2025 року підписано 16 264 декларацію з сімейними лікарями про надання послуг з первинної медичної допомоги, що становить близько 64% від населення громади.

Спеціалізовану (вторинну) лікувально-профілактичну допомогу жителям Погребищенської МТГ надає комунальне підприємство «Погребищенська центральна лікарня» (далі – КП «Погребищенська ЦЛ»).

У наданні спеціалізованої лікувально-профілактичної допомоги задіяно:

- 35 лікарів;
- 85 медичних сестер;
- 34 молодші медичні сестри.

В структурі лікарні функціонують поліклінічне відділення (до 100 відвідувань на зміну) та стаціонарні відділення (95 ліжко-місць), в тому числі:

- хірургічне на 35 ліжко-місць (хірургічні – 20, травматологічні – 10, гінекологічні – 5);
- терапевтичне на 50 ліжко-місць (кардіологічні – 10, неврологічні – 10, терапевтичні – 20, реабілітаційні – 10);
- екстрена невідкладна медична допомога на 10 ліжко-місць (акушерсько – гінекологічні – 2, дитячі – 5, інфекційні – 1, хірургічні – 1, терапевтичні – 1);
- допоміжні структурні підрозділи (клініко – діагностична лабораторія, ультразвукове дослідження, фіброгастроскопія, рентгенодіагностика);
- відділення анестезіології та інтенсивної терапії на 6 ліжко-місць;

Амбулаторно-поліклінічна допомога надається лікарями за 19 спеціальностями. Для проведення медичних оглядів поліклінічне відділення оснащено всією необхідною апаратурою. У повному обсязі проводиться лабораторна діагностика.

Показники КП «Погребищенська ЦЛ»

Показники	2022 р.	2023р.	2024 р.
Кількість ліжок	85	85	85
Забезпеченість ліжками на 10 000 населення Погребищенської МТГ	32,62	31,56	29,47
Кількість лікарів	33	34	36
Забезпеченість лікарями на 10 000 населення Погребищенської МТГ	11,9	12,68	14,37

Проведено:

- капітальний ремонт окремих приміщень та теплового пункту (термомодернізація) будівлі хірургічного корпусу КП «Погребищенська ЦЛ» на суму 1 307, 8 тис. грн;
- капітальний ремонт окремих приміщень цокольного поверху (термомодернізація) хірургічного корпусу КП «Погребищенська ЦЛ» з встановленням комп'ютерного томографа на суму 1 303, 647 тис. грн;

- реконструкція будівлі (в частині даху та фасадів) хірургічного корпусу КП «Погребищенська ЦЛ» на суму 10 259, 4 тис. грн, з них 6 800,0 тис. грн – кошти з державного бюджету і 3 459, 4 тис. грн – кошти Погребищенської МТГ.

На території КП «Погребищенська ЦЛ» тривають роботи з благоустрою та озеленення, спрямовані на покращення естетичного вигляду закладу.

В рамках конкурсу Вінницької обласної Ради «БЕЗПЕЧНІ СТІЙКІ ГРОМАДИ» Погребищенська міська рада стала переможцем конкурсу з проектом «СИЛЬНІ ТА НЕЗЛАМНІ» (загальна сума складає 1 500,0 тис. грн), яким передбачено у IV кварталі 2025 року в КП «Погребищенська ЦЛ» створити умови для реабілітації військовослужбовців, ветеранів війни та членів їх сімей, які проживають на території Погребищенської МТГ, шляхом придбання реабілітаційного обладнання.

За підтримки громадської організації «Ветеранський офіс «Єднання» на базі КП «Погребищенська ЦЛ» встановлено обладнання, що дає можливість військовослужбовцям, ветеранам війни та членам їх сімей відновити здоров'я та функції тіла, повернутися до активного життя.

У громаді реалізується заохочення для молодих лікарів, яке спрямоване на підтримку та залучення фахівців шляхом надання їм можливості отримати доступне та комфортне житло для проживання і роботи в громаді.

З метою забезпечення медичних закладів громади кадровим ресурсом та додаткового стимулювання медичних працівників щодо підвищення якості та ефективності надання доступних медичних послуг, в громаді діє міська цільова Програма місцевих стимулів для медичних працівників Погребищенської МТГ.

Культура

Станом на 01 жовтня 2025 року мережа закладів культури в Погребищенській МТГ налічує 60 закладів, в яких працюють 124 працівники:

- комунальний заклад «Центр культури та дозвілля» із 31 структурним підрозділом (21 сільський будинок культури, 8 сільських клубів, 1 міський клуб, 1 міський будинок культури);
- комунальний заклад «Публічна бібліотека Погребищенської міської ради», в структурі якої 1 бібліотека для дітей, 23 сільські бібліотеки;
- комунальна установа «Погребищенський краєзнавчий музей ім. Н. А. Присяжнюк»;
- комунальна установа «Музей історії села Гопчиця»;
- КЗ «Погребищенська ДМШ», в якій навчається 159 учнів.

Протягом 9 місяців 2025 року бібліотеками обслуговується 8 037 користувачів, з них 2 341 дітей до 15 років. Книговидача становить 100 893 примірників.

Працівники клубних закладів культури та учасники творчих колективів активно долучались та долучаються до благодійних заходів і акцій, спрямованих на підтримку Збройних Сил України (далі – ЗСУ). Протягом 2022-2025 років було

проведено 15 благодійних концертів, де було зібрано 353,0 тис. грн на підтримку ЗСУ.

З метою забезпечення молоді комфортним середовищем для спілкування, роботи над власними проєктами, проведення тематичних заходів та реалізації ініціатив, спрямованих на розвиток громади на базі комунального закладу «Центр культури та дозвілля» Погребищенської міської ради відкрито молодіжний простір «Вдома».

Фізична культура

В КЗ «Погребищенська ДЮСШ» станом на 01 жовтня 2025 року функціонує 4 відділення з олімпійських видів спорту: бадмінтон, легка атлетика, тхеквондо та футбол, в яких займається 264 учні-спортсмени. Працює 13 тренерів-викладачів, з них 11 за сумісництвом, які мають вищу спеціальну освіту, з них другу категорію - 3 тренери, вищу категорію - 1 тренер.

В громаді відкрита локація в рамках реалізації соціального проєкту «Активні парки-локації здорової України», де координатори проводять спортивні заходи для жителів громади, внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю та ветеранів.

В 2023 році координаторами проведено 86 спортивних заходів в яких прийняли участь біля 1152 учасників, з них 60 внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО).

В 2024 році координаторами проведено 61 спортивний захід в яких прийняли участь біля 598 учасників, з них 42 ВПО.

З січня по листопад 2025 року координаторами проведено 60 спортивних заходів в яких прийняли участь 575 учасників, з яких ВПО та особи з інвалідністю.

Спортивні заходи в яких спортсмени нашої громади брали участь у змаганнях та отримували призові місця у 2022-2024 роках

Вид спорту		2022р.	2023р.	2024р.
Обласних	Тхеквондо	-	21	41
	Змішані єдиноборства ММА, бойове самбо	-	12	31
	Легка атлетика	3	3	7
	Футбол	15	15	14
	Бадмінтон	5	4	-
Всеукраїнських	Тхеквондо	3	15	26
	Змішані єдиноборства ММА, бойове самбо	-	24	24
	Футбол	-	15	14
Європи	Тхеквондо	1	1	-
	Козацький двобій	-	-	3
Світу	Змішані єдиноборства ММА, бойове самбо	1	-	-
	Кікбоксингу WAKO	-	-	1
	Козацький двобій	-	-	4

Протягом січня – вересня 2025 року в громаді проведено 33 спортивних заходи, в яких взяли участь 1253 учасники та за межами громади наші спортсмени прийняли участь у 50 спортивних заходах.

В січні – вересні 2025 року спортсмени нашої громади брали участь у змаганнях та отримували призові місця:

У обласних змаганнях:

- з легкої атлетики – 6 осіб;
- з тхеквондо ВТФ – 28 осіб;
- зі змішаних єдиноборств ММА, бойового самбо – 14 осіб.

У Всеукраїнських змаганнях:

- з тхеквондо ВТФ – 25 осіб;
- зі змішаних єдиноборств ММА, бойового самбо – 1 особа.

Європи:

- з кікбоксингу WAKO – 2 особа;
- з козацького двобою – 4 особи.

Світу:

- з кікбоксингу WAKO – 1 особа;
- зі змішаних єдиноборств ММА, бойового самбо – 1 особа.

Соціальна підтримка та допомога

Соціальне обслуговування мешканців Погребищенської МТГ – частина соціальної сфери, що спрямована на забезпечення соціального добробуту населення.

У сучасних умовах з'явилися нові соціальні групи, які потребують соціальних послуг, і яких не було в Україні раніше. Наприклад, внутрішньо-переміщені особи, ветерани антитерористичної операції / операції об'єднаних сил та інші категорії, постраждалі в наслідок військових дій. Ці групи потребують послуг з догляду, психологічної підтримки, соціальної адаптації, інтеграції та допомоги у подоланні труднощів, що виникли через складні життєві обставини.

Виплата допомог, компенсацій, пільг у 2022-2024 роках

Допомоги, компенсації, пільги	Кількість отримувачів, осіб	Виплата, тис. грн	Кількість отримувачів, осіб	Виплата, тис. грн	Кількість отримувачів, осіб	Виплата, тис. грн
Виплачено допомог, компенсацій, пільг, всього	2022 р.		2023 р.		2024 р.	
	6164	1074, 8	5972	7079, 6	7630	10343, 9

Станом на 01 жовтня 2025 року відповідно до Міської цільової програми соціального захисту жителів Погребищенської міської територіальної громади на 2025 – 2027 роки рік жителям громади були надані наступні пільги:

- відшкодування витрат на здійснення поховання 12 учасників бойових дій, військовослужбовців та осіб з інвалідністю внаслідок війни – 177,766 тис. грн;
- компенсація пільгового проїзду автомобільним транспортом всіх пільгових категорій – 806,276 тис. грн;
- компенсація 143 фізичним особам, які надають соціальні послуги – 2 444,09 тис. грн;
- одноразова грошова матеріальна допомога 138 громадянам, які проживають на території Погребищенської МТГ – 577,5 тис. грн;
- матеріальна допомога 12 сім'ям загиблих – 180,0 тис. грн;
- матеріальна допомога 87 особам, які отримали поранення, мінно-вибухові травми – 1 044,0 тис. грн;
- надання пільги окремим категоріям громадян 3 особам з оплати послуг зв'язку – 3,983 тис. грн;
- матеріальна допомога для забезпечення дровами 203 сімей загиблих, безвісти зниклих та в полоні – 892,083 тис. грн;
- грошова допомога 64 громадянам, надана депутатами – 241,0 тис. грн;
- одноразова матеріальна допомога 14 особам з інвалідністю внаслідок війни I-II групи на суму 280,0 тис. грн;
- матеріальна допомога 195 особам до Дня пам'яті захисників України - 487,500 тис. грн;
- вартісне відшкодування 404 особам ліків за пільговими рецептами лікарів – 299,896 тис. грн;
- одноразова матеріальна допомога 6 особам з хронічною нирковою недостатністю, що отримують програмний гемодіаліз – 60,0 тис. грн;
- придбання прапорів для заміни на могилах загиблих (померлих) учасників бойових дій, військовослужбовців, осіб з інвалідністю внаслідок війни – 96,0 тис. грн;
- надання соціальної послуги з соціальної адаптації 6 учасникам бойових дій, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, захисників та захисниць України у рекреаційних закладах Вінницької області – 86,130 тис. грн;
- надання одноразової грошової матеріальної допомоги 1 особі, яка зарахована на військову службу за контрактом – 20,0 тис. грн.

В Єдиному реєстрі внутрішньо переміщених осіб, станом на 01 жовтня 2025 року, зареєстровано на території Погребищенської МТГ 5 416 осіб. На умовах постійного проживання в громаді залишилось 403 особи.

В 2024 році створено Центр життєстійкості Погребищенської територіальної громади, який забезпечує психологічну, емоційну та інформаційну підтримку для мешканців.

Підтримка дітей та сім'ї

Станом на 01 жовтня 2025 року на обліку служби у справах дітей Погребищенської міської ради перебувають 82 дитини: 9 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, 23 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського

підклування, які прибули з інших територій, та 50 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського

підклування, з первинного обліку. 43 дитини виховуються в сім'ях опікунів/підклувальників (28 – з первинного обліку у 21 сім'ї опікунів та 15 – з інших територій в 9 сім'ях), 23 - в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу.

Сімейними формами виховання охоплено 100 % дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського підклування, з числа тих, що перебувають на первинному обліку служби у справах дітей.

На обліку з усиновлення перебуває 16 дітей. Здійснюється контроль за станом утримання 6 усиновлених дітей у 5 сім'ях.

На території громади функціонує 6 прийомних сімей і 2 дитячих будинки сімейного типу, в яких виховується 19 дітей, позбавлених батьківського підклування та 6 осіб з числа дітей, пільгової категорії.

Кількість дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей та патронатних сімей на території Погребищенської МТГ

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Кількість дитячих будинків сімейного типу, одиниць	3	3	3
Чисельність дітей у дитячих будинках сімейного типу, осіб	22	22	20
Кількість прийомних сімей, одиниць	4	4	5
Чисельність дітей у прийомних сім'ях, осіб	7	12	10
Кількість патронатних сімей, одиниць	1	1	1

Економічний розвиток

Сільське господарство є провідною галуззю економіки Погребищенської МТГ. Воно формує основу зайнятості населення, його соціально-економічний добробут та наповнення бюджету громади. У громаді здійснюють діяльність 9 середніх підприємств, 19 малих підприємств та 7 мікро-підприємств.

У структурі аграрного виробництва переважає рослинництво, зокрема вирощування зернових та технічних культур — пшениці, кукурудзи, ячменю, соняшнику, сої, ріпаку та цукрових буряків.

Водночас громада зберігає потенціал для розвитку тваринництва, зокрема молочного та м'ясного напрямів. Станом на 01 жовтня 2025 року виробництво продукції тваринництва сільськогосподарськими підприємствами громади (реалізація на забій сільськогосподарських тварин у живій масі) становить 223, 3 тонн, молока – 4707,9 тонн. Середній надій на 1 корову – 7016 кг/рік молока.

Поголів'я сільськогосподарських тварин у підприємствах громади складає: ВРХ- 1639 голів, з них 862 - корови, свиней - 386 голів, птиці свійської – 70 030 голів.

В громаді розвивається малий приватний бізнес: значну частку економічної активності становлять фізичні особи-підприємці, яких станом на 01.10.2025 року становить 849 осіб. Окрім того, на території громади здійснюють діяльність 409 юридичних осіб різних організаційно-правових форм, що забезпечують надання послуг, виробництво продукції та участь у соціально-економічному розвитку громади.

Згідно даних Головного управління статистики у Вінницькій області, станом на 01.10.2025 року, на території Погребищенської МТГ, свою виробничу діяльність здійснюють 107 сільськогосподарських формувань, в тому числі 76 фермерських господарств, 22 господарських товариства (ТОВ, СТОВ), 8 приватних підприємств. Також 31 промислових підприємств, 22 громадські організації.

У 2024 році було проведено конкурс бізнес-планів для підприємців-початківців (стартапи) у рамках реалізації міської цільової Програми розвитку малого і середнього підприємництва Погребищенської МТГ на 2024 – 2026 роки, що дало можливість для підприємця-початківця на конкурсних засадах отримати фінансову підтримку у розмірі 70, 000 тис. грн на започаткування власної справи.

За підтримки французької неурядової гуманітарної організації АСТЕД, у 2024 році в Погребищенській МТГ реалізовувалась програма «Забезпечення розширення економічних прав та можливостей жінок для відновлення та розвитку» (SEED.) для здійснення господарської діяльності у сфері сільського господарства, тваринництва, виробництва продуктів харчування, переробки с/г продукції, надання послуг. Грантова підтримка надавалась сім'ям/фізичним особам (перевага надавалась жінкам), які постраждали від збройного конфлікту та для вразливих категорій населення. Сума гранту складала 30, 000 – 60, 000 тис. грн. Жителями Погребищенської громади подано 138 заявок різного напрямку господарської діяльності. В результаті розгляду та перевірки поданих заявок було підписано 61 договір на загальну суму 3 493, 040 тис. грн для реалізації проєктів.

Місцевий бюджет

Бюджет Погребищенської міської територіальної громади по доходах загального фонду (без трансфертів) у 2024 році виконано на 119,98 %, уточнені планові показники складають 190570, 707 тис. грн, фактично надійшло 228648,204 тис. грн.

Основним бюджетоутворюючим податком є податок та збір на доходи фізичних осіб, який в структурі доходів загального фонду без трансфертів займає 52,7 %. У 2024 році його надійшло 120421,764 тис. грн.

Видаткова частина загального фонду Погребищенської міської територіальної громади з урахуванням трансферів за 2024 рік виконана на 96,1%, що становить 315 638,1 тис. грн при уточненому плані 328 394,9 тис. грн.

Доходи бюджету Погребищенської МТГ (тис. грн)

Доходи	2022 р.	2023р.	2024р.
Податок на доходи фізичних осіб	95 712, 93	101 046, 50	120 421, 76
Акцизний податок	2 933, 56	6 093, 25	8 735,88

Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки	1 749, 10	2 327, 88	2 792,41
Плата за землю	40 978, 82	44 723, 95	52 723, 34
Єдиний податок	29 361, 42	35 619, 97	40 688, 10
Бюджет розвитку	4 974, 24	820, 15	3 497, 15
Власні надходження бюджетних установ	4 762, 07	7 580, 28	21 981, 95
Цільовий фонд, утворений органами місцевого самоврядування	1 074	2 250	2 850
Інші надходження	17 243, 05	55 504, 7	13 537, 09
Субвенції	77 161	73 648, 87	92 977
Всього доходів	275 950, 19	329 615, 55	360 204, 68

Видатки загального фонду Погребищенської МТГ (тис. грн)

Видатки	2022 р.	2023р.	2024р.
Освіта	145 175, 7	162 756, 1	179 856, 5
Соціальний захист	13 589, 9	18 125, 2	23 654, 2
Культура	9 549, 9	11 250, 8	12 076, 0
Охорона здоров'я	18 022, 5	19 900, 7	17 801, 7
Державне управління	37 185, 1	41 780, 8	48 425, 5
Житлово-комунальне господарство	9 114, 5	12 101, 0	20 933, 7
Фізична культура і спорт	1 862, 7	2 543, 9	2 565, 5
Економічна діяльність	6 224, 9	12 549, 6	8 232,3
Всього	240 725, 2	281 008, 1	313 545, 4

РОЗДІЛ 2. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ. SWOT-аналіз громади

Сильні сторони (внутрішні)	Слабкі сторони (внутрішні)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вигідне географічне розташування. 2. Сприятливі кліматичні умови для сільського господарства, багатий природний ландшафт, лісова зона. 3. Інвестиційно-приваблива територія. 4. Родючі ґрунти, що забезпечують високий рівень врожайності. 5. Транспортна доступність – наявність залізничної гілки, що забезпечує сполучення з іншими населеними пунктами України. 6. Наявність трудового резерву. 7. Багата історико-культурна і духовна спадщина, сприятлива для розвитку туризму. 8. Відсутність близько розташованих екологічно небезпечних промислових підприємств. 9. Наявність гідрологічного заказника місцевого значення «Зелені криниці», що може стати основою для розвитку екологічного туризму. 10. Наявність розвинутої соціальної інфраструктури – закладів охорони здоров'я, освіти, культури та спорту доступність послуг дошкільної та позашкільної освіти. 11. Наявність системи водопостачання та водовідведення. 12. Сприятливі умови для розвитку альтернативної енергетики. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Віддаленість від міжнародних транспортних коридорів та автомагістралей. 2. Погодні аномалії через зміну клімату, що шкодять урожаю та інфраструктурі. 3. Низький рівень внутрішніх та зовнішніх інвестицій. 4. Виснаження ґрунтів через інтенсивне сільськогосподарське використання без достатнього відновлення. 5. Слабкий розвиток залізничного сполучення – є залізнична гілка, але перевезення малочисельні, а вантажні – не повністю використовують свій потенціал. 6. Дефіцит спеціалістів вузького профілю. 7. Незадовільний стан окремих об'єктів – історичні об'єкти часто потребують реставрації й утримання. 8. Слабкий розвиток промислової галуззі. 9. Невикористаний туристичний потенціал. 10. Нерівномірне навантаження на освітні заклади 11. Недостатній стан забезпечення населення якісним водопостачання та водовідведенням. 12. Високовартісне будівництво сонячних чи вітрових електростанцій.
Можливості (зовнішні)	Загрози (зовнішні)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Реалізація державних та міжнародних ініціатив. 2. Участь у державних, обласних програмах розвитку. 3. Збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, впровадження сучасних технологій, розвиток експорту. 4. Використання залізничної гілки та автомобільних шляхів для розвитку бізнесу. 5. Створення робочих місць. 6. Інтеграція України в європейський економічний простір. 7. Модернізації систем водопостачання та водовідведення. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уповільнення розвитку торгівлі та промисловості. 2. Зменшення інвестицій, соціальної інфраструктури й робочих місць. 3. Ускладнення логістики втрата потенційних вантажних перевезень і транспортних можливостей для бізнесу. 4. Уповільнення соціально-економічного розвитку. 5. Відтік молоді за кордон або їх мобілізація. 6. Економічна нестабільність у державі та воєнні дії.

<p>8. Реалізація проєктів з використання альтернативних джерел енергії.</p> <p>9. Посилення законодавства вимог екологічного законодавства.</p>	<p>7. Дефіцит фінансування на модернізацію та ремонт системи водопостачання в наслідок економічної нестабільності та війни.</p> <p>8. Критична залежність соціально-економічного розвитку від енергозабезпечення, ефективного функціонування об'єктів критичної інфраструктури.</p> <p>9. Глобальні зміни клімату.</p>
---	--

SWOT- матриця (порівняльні переваги)

Підтримують

Сильні сторони	Можливості
1. Вигідне географічне розташування.	1. Використання географічного положення для залучення інвесторів та розвитку підприємництва.
2. Сприятливі кліматичні умови для сільського господарства, багатий природний ландшафт, лісова зона.	2. Розвиток екотуризму, зеленого туризму та відпочинкових зон.
3. Інвестиційно-приваблива територія.	3. Участь у державних, обласних програмах розвитку громади.
4. Родючі ґрунти, що забезпечують високий рівень врожайності.	4. Збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, впровадження сучасних технологій, розвиток експорту.
5. Транспортна доступність – наявність залізничної гілки, що забезпечує сполучення з іншими населеними пунктами України.	5. Використання залізничної гілки та автомобільних шляхів для розвитку бізнесу.
6. Наявність трудового резерву.	6. Залучення робочої сили у нові виробництва, створення робочих місць.
7. Багата історико-культурна і духовна спадщина, сприятлива для розвитку туризму.	7. Створення туристичних маршрутів, проведення фестивалів, розвиток культурного туризму.
8. Відсутність близько розташованих екологічно небезпечних промислових підприємств.	8. Просування як екологічно чистої території для проживання та виробництва екопродукції.
9. Наявність гідрологічного заказника місцевого значення «Зелені криниці», що може стати основою для розвитку екологічного туризму.	10. Використання розвинутої соціальної інфраструктури для підвищення якості життя населення.
10. Наявність розвинутої соціальної інфраструктури – закладів охорони здоров'я, освіти, культури та спорту доступність послуг дошкільної та позашкільної освіти.	11. Модернізації систем водопостачання та водовідведення, розширення послуг на віддалені населені пункти.
11. Наявність системи водопостачання та водовідведення.	12. Реалізація проєктів зі встановлення сонячних електростанцій.
12. Сприятливі умови для розвитку альтернативної енергетики.	

SWOT- матриця (виклики)

Слабкі сторони	Зменшують	Можливості
1. Віддаленість від міжнародних транспортних коридорів та автомагістралей.		1. Використання географічного положення для залучення інвесторів та розвитку підприємництва.
2. Погодні аномалії через зміну клімату, що шкодять урожаю та інфраструктурі.		2. Розвиток екотуризму, зеленого туризму та відпочинкових зон.
3. Низький рівень внутрішніх та зовнішніх інвестицій		3. Участь у державних, обласних програмах розвитку громади.
4. Виснаження ґрунтів через інтенсивне сільськогосподарське використання без достатнього відновлення.		4. Збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, впровадження сучасних технологій, розвиток експорту.
5. Слабкий розвиток залізничного сполучення – є залізнична гілка, але перевезення малочисельні, а вантажні – не повністю використовують свій потенціал.		5. Використання залізничної гілки та автомобільних шляхів для розвитку бізнесу.
6. Дефіцит кваліфікованих кадрів.		6. Залучення робочої сили у нові виробництва, створення робочих місць.
7. Незадовільний стан окремих об'єктів – історичні об'єкти часто потребують реставрації й утримання.		7. Створення туристичних маршрутів, проведення фестивалів, розвиток культурного туризму.
8. Слабкий розвиток промислової галуззі.		8. Просування як екологічно чистої території для проживання та виробництва екопродукції.
9. Невикористаний туристичний потенціал.		10. Використання розвинутої соціальної інфраструктури для підвищення якості життя населення.
10. Нерівномірне навантаження на освітні заклади.		11. Модернізації систем водопостачання та водовідведення, розширення послуг на віддалені населені пункти.
11. Недостатній стан забезпечення населення якісним водопостачання та водовідведенням.		12. Реалізація проєктів зі встановлення сонячних електростанцій.
12. Високовартісне будівництво сонячних чи вітрових електростанцій.		

SWOT- матриця (ризика)

Слабкі сторони	Посилюють	Загрози
1. Віддаленість від міжнародних транспортних коридорів та автомагістралей.		1. Зниження привабливості громади для інвесторів, уповільнення розвитку торгівлі та промисловості.
2. Погодні аномалії через зміну клімату, що шкодять урожаю та інфраструктурі.		2. Зменшення врожайності.
3. Низький рівень внутрішніх та зовнішніх інвестицій		3. Втрата можливості розвитку інвестицій, соціальної інфраструктури й робочих місць.
4. Виснаження ґрунтів через інтенсивне сільськогосподарське використання без достатнього відновлення.		4. Зниження родючості земель і прибутковості аграрного сектору.
5. Слабкий розвиток залізничного сполучення – є залізнична гілка, але перевезення малочисельні, а вантажні – не повністю використовують свій потенціал.		5. Ускладнення логістики втрата потенційних вантажних перевезень і транспортних можливостей для бізнесу.
6. Дефіцит кваліфікованих кадрів.		6. Уповільнення соціально-економічного розвитку громади. Відтік молоді за кордон або їх мобілізація.
7. Незадовільний стан окремих об'єктів – історичні об'єкти часто потребують реставрації й утримання.		7. Подальше руйнування культурної спадщини, втрата туристичної привабливості громади.
8. Слабкий розвиток промислової галуззі.		8. Економічна нестабільність у державі та воєнні дії.
9. Невикористаний туристичний потенціал.		9. Відсутність додаткових джерел доходів і зменшення привабливості громади для відвідувачів та інвесторів у сфері туризму.
10. Нерівномірне навантаження на освітні заклади.		10. Можливе закриття малокомплектних закладів освіти, відтік молоді.
11. Недостатній стан забезпечення населення якісним водопостачання та водовідведенням.		11. Дефіцит фінансування на модернізацію та ремонт системи водопостачання в наслідок економічної нестабільності та війни.
12. Високовартісне будівництво сонячних чи вітрових електростанцій.		12. Стимування розвитку відновлювальної енергетики, залежність від традиційних джерел енергетики.

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) та «зовнішніми» (можливості та загрози) факторами, які мають стратегічне значення для Погребищенської МТГ. Взаємозв'язки дозволяють сформулювати порівняльні переваги, виклики і ризики, які є основою для стратегічного вибору, формулювання стратегічних та оперативних цілей розвитку громади на довгострокову перспективу.

Порівняльні переваги

(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

Погребищенська МТГ має вигідне географічне розташування завдяки близькості з великими містами (Вінниця, Київ), що відкриває можливості для інвестицій, логістики і туризму. Вона характеризується помірно-континентальним кліматом із теплим літом та м'якою зимою, що створює сприятливі умови для розвитку сільського господарства. Достатня кількість опадів, помірна вологість і родючі ґрунти забезпечують стабільну врожайність зернових, технічних і овочевих культур.

Багатий природний ландшафт, наявність лісових масивів, річкових долин і зелених зон сприяють розвитку тваринництва, садівництва, бджільництва та органічного землеробства.

Громада вирізняється високим інвестиційним потенціалом завдяки вигідному розташуванню, наявності транспортних сполучень та природних ресурсів. Територія громади має достатні площі сільськогосподарських і промислових земель, що можуть бути використані для створення нових виробництв, переробних підприємств та об'єктів альтернативної енергетики.

Завдяки поєднанню природних ресурсів, трудового потенціалу громада має всі передумови для реалізації інвестиційних проєктів у сфері сільського господарства, енергетики, логістики й туризму.

Через територію громади проходить залізнична гілка, яка створює можливості для пасажирських і вантажних перевезень, сприяє розвитку торгівлі, логістики та промисловості.

Наявність автомобільних шляхів місцевого та державного значення забезпечує доступність до адміністративного центру громади, соціальної інфраструктури.

Погребищенська територіальна громада має достатній трудовий потенціал, сформований за рахунок працездатного населення та наявності освітніх закладів, які забезпечують підготовку кадрів для різних галузей економіки. У громаді функціонують навчальні заклади, що сприяють розвитку професійних навичок молоді та підвищенню кваліфікації працівників.

Громада має глибоке історичне коріння та значну культурну спадщину, яка відображає традиції, духовність і самобутність краю. На території громади збережено пам'ятки архітектури, старовинні храми, музейні експозиції, місця історичних подій, що становлять цінність для розвитку культурного та пізнавального туризму.

В наслідок відсутності великих промислових підприємств, діяльність яких могла б негативно впливати на стан довкілля, в громаді зберігається сприятлива

екологічна ситуація, чисте повітря, вода та природні ландшафти, що підвищує якість життя населення.

Екологічна безпечність території створює передумови для розвитку зеленого туризму, виробництва екологічно чистої сільськогосподарської продукції та залучення населення, яке цінує комфортне й здорове середовище проживання.

Гідрологічний заказник місцевого значення «Зелені криниці» є важливим природоохоронним об'єктом Погребищенської територіальної громади, що має екологічне та наукове значення. Гідрологічний заказник «Зелені криниці» може стати основою для розвитку екологічного та пізнавального туризму, проведення природоохоронних заходів і залучення інвестицій у сферу рекреації. Збереження та раціональне використання заказника є важливим чинником сталого розвитку громади й формування її позитивного екологічного іміджу.

Громада має добре розвинену мережу освіти, охорони здоров'я, культури та спорту, що забезпечує мешканцям доступ до основних послуг та комфортні умови для життя. Це підвищує якість життя населення, сприяє соціальній стабільності та привабливості території для нових жителів і інвесторів.

Система водопостачання та водовідведення створює основу для розвитку житлового фонду, соціальних закладів та підприємств громади. Завдяки модернізації та постійному обслуговуванню мереж громада забезпечує стабільне функціонування системи, що сприяє сталому розвитку та підвищенню якості життя жителів.

Громада володіє значним потенціалом для розвитку альтернативної енергетики завдяки природно-кліматичним умовам і наявності вільних земельних ресурсів. Територія громади має сприятливі умови для встановлення сонячних електростанцій. Розвиток відновлюваних джерел енергії сприятиме зменшенню залежності від традиційних енергоносіїв, підвищенню енергетичної безпеки громади та зниженню негативного впливу на довкілля. Крім того, впровадження альтернативної енергетики може забезпечити створення нових робочих місць, залучення інвестицій і збільшення надходжень до місцевого бюджету.

Виклики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

Погребищенська МТГ розташована на певній відстані від основних міжнародних транспортних коридорів і магістральних автодоріг державного значення, що знижує рівень транспортної доступності території. Це ускладнює логістику товарів і послуг, підвищує транспортні витрати для місцевих підприємств і може стримувати залучення інвесторів, особливо у виробничу сферу.

Попри віддаленість від міжнародних транспортних коридорів, громада має потенціал для підвищення своєї логістичної та економічної привабливості через розвиток альтернативних транспортних шляхів. Це включає оптимізацію використання наявної залізничної гілки, створення логістичних центрів і співпрацю з сусідніми громадами.

Територія громади піддається впливу природних аномалій, спричинених зміною клімату, таких як посухи, сильні зливи, різкі коливання температури, що негативно впливають на врожайність сільськогосподарських культур. Це створює

ризиків економічних втрат і знижують стабільність аграрного виробництва. Водночас громада має можливість підвищити стійкість сільського господарства до кліматичних ризиків шляхом впровадження сучасних технологій землеробства, стійких до посухи сортів, систем точного зрошення, страхування врожаю. Такі заходи дозволять зменшити негативний вплив природних аномалій, підвищити продуктивність сільського господарства і забезпечити стабільність продовольчої безпеки громади.

Громада наразі характеризується недостатнім залученням внутрішніх та зовнішніх інвестицій. Недостатня інвестиційна активність може бути спричинена економічною нестабільністю на державному рівні, внаслідок війни та коливання ринку, що знижує готовність інвесторів вкладати кошти в місцеві проекти. Це стримує розвиток малого та середнього бізнесу, переробної промисловості і створення нових робочих місць. Водночас громада має значний потенціал для залучення інвестицій через комплексне використання наявних ресурсів, а також участь у державних і міжнародних програмах підтримки.

Хоча громада має трудовий потенціал, спостерігається дефіцит фахівців із високою кваліфікацією для пріоритетних галузей економіки та соціальної сфери.

Погребищенська МТГ може підвищити рівень кваліфікації робочої сили через професійне навчання, перепідготовку кадрів, стажування, мотиваційні програми для молоді та залучення зовнішніх спеціалістів.

Багата історико-культурна спадщина громади включає пам'ятки архітектури, культурні об'єкти та місця історичної пам'яті. Проте багато з них перебувають у занедбаному стані через відсутність належного фінансування, недостатню охорону, а також низький рівень популяризації серед туристів. Внаслідок цього туристичний потенціал громади залишається значною мірою невикористаним, що обмежує розвиток культурного та рекреаційного секторів економіки, зменшує надходження до місцевого бюджету та створює загрозу втрати цінних історичних ресурсів.

Громада може перетворити свої історичні об'єкти на ключові туристичні об'єкти, що сприятиме розвитку культур та рекреаційного туризму, залученню відвідувачів і створенню додаткових джерел доходу для місцевого бюджету.

Промисловий сектор розвинений недостатньо. Відсутність великих виробничих підприємств, обмежена переробна база сільськогосподарської продукції та нестача сучасних технологій гальмують економічне зростання громади. Однак є потенціал для розвитку промислового сектору шляхом залучення інвестицій, створення переробних підприємств, модернізації існуючих виробничих потужностей та підготовки кваліфікованих кадрів. Це сприятиме економічному зростанню, підвищенню зайнятості населення, збільшенню доходів бюджету та зменшенню залежності громади від аграрного сектора.

У Погребищенській громаді спостерігається нерівномірне навантаження на заклади освіти: у міських школах та дитячих садках — перевищення кількості учнів, тоді як у сільських навчальних закладах — недоукомплектованість класів і груп.

Погребищенська МТГ має потенціал для оптимізації освітньої мережі шляхом створення опорних шкіл і підвищення ефективності використання ресурсів. Впровадження сучасних транспортних рішень дасть змогу забезпечити доступність

якісної освіти для дітей із віддалених населених пунктів. Завдяки розвитку дистанційного та змішаного навчання можна зменшити дисбаланс у навантаженні між школами, не знижуючи рівня навчання.

У частині населених пунктів громади спостерігається обмежений або застарілий стан систем водопостачання та водовідведення. Частина мереж перебуває у незадовільному технічному стані, що призводить до частих аварій, втрат води та низької якості питної води.

Громада має широкі можливості для модернізації систем водопостачання та водовідведення.

Попри наявність сприятливих природних умов для розвитку альтернативної енергетики, реалізація проєктів із будівництва сонячних і вітрових електростанцій у Погребищенській громаді залишається складною через значні фінансові витрати. Висока вартість обладнання, монтажу та підключення до енергомереж обмежує можливості місцевого бюджету та стримує зацікавленість інвесторів.

Громада може скористатися державною підтримкою та міжнародними грантовими програмами, спрямованими на розвиток «зеленої» енергетики.

Ризики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

Віддаленість громади від основних міжнародних транспортних коридорів та автомагістралей обмежує можливості швидкої логістики, зменшує привабливість території для інвесторів, стримує розвиток промисловості та аграрного експорту. Це ускладнює доступ підприємців до ринків збуту, підвищує витрати на транспортування продукції та послуг, а також знижує мобільність населення.

У контексті загроз, така віддаленість може посилювати економічну ізоляваність громади, сприяти відтоку робочої сили до більш розвинених територій.

В наслідок глобальних змін клімату в громаді дедалі частіше спостерігаються погодні аномалії, які негативно впливають на сільське господарство. Зокрема, відзначається зростання середньорічних температур, нестабільність опадів, тривалі посухи, зливові дощі, град, пізні заморозки та раптові перепади температур. Такі явища призводять до пошкодження посівів, збільшення витрат на зрошення та захист рослин. Крім цього, існує ризик поступового зменшення родючості ґрунтів через інтенсивне використання сільськогосподарських угідь без належних заходів відновлення. Це все може призвести до зниження врожайності, підвищення собівартості виробництва та скорочення прибутків аграріїв. У довгостроковій перспективі така тенденція становить загрозу економічній стабільності громади, де аграрний сектор є ключовою складовою економіки.

Розвиток інвестицій у громаді супроводжується низкою ризиків, зокрема нестабільною економічною ситуацією в державі, воєнними діями, обмеженими фінансовими ресурсами місцевого бюджету. Такі фактори уповільнюють темпи економічного розвитку громади, обмежують створення нових робочих місць і зменшують надходження до бюджету громади.

Обмежене використання залізничної гілки, що проходить територією Погребищенської МТГ, створює ризики зменшення вантажних і пасажирських

перевезень, зниження ділової активності, а також втрати привабливості громади для інвесторів. Це все може призвести до повного згортання залізничного сполучення або значного скорочення обсягів перевезень, погіршення логістичних умов.

Однією з ключових загроз соціально-економічного розвитку громади є нестача кваліфікованих працівників. Внаслідок виїзду працездатного населення за кордон, переміщення молоді до більших міст, а також мобілізації значної частини чоловіків призовного віку створюється кадровий дефіцит, який може призвести до таких ризиків: зменшення продуктивності економіки, падіння доходів населення, зниження конкурентоспроможності території.

Застаріла інфраструктура історичних, архітектурних та культурних об'єктів громади, обмежене фінансування на їх відновлення створює ризики подальшого руйнування або ж повної їх втрати, що зменшить туристичну привабливість території та знизить її культурну цінність.

Тривала економічна нестабільність у державі та воєнні дії створюватимуть серйозні ризики для розвитку громади. Мобілізація працездатного населення, руйнування інфраструктури, підвищення цін і невизначеність майбутнього поглиблюватимуть соціально-економічні проблеми громади.

На тлі війни та масового виїзду населення за кордон може спостерігатися зменшення кількості дітей шкільного віку, що буде призводити до скорочення або закриття малокомплектних шкіл у сільських населених пунктах. Як наслідок – зниження демографічного потенціалу громади, старіння населення та нестача кадрів у майбутньому.

Дефіцит фінансування на модернізацію системи водопостачання через війну та економічну нестабільність призводить до зношення мереж, погіршення якості послуг і частих аварій. Це створює ризики погіршення умов життя населення та зниження інвестиційної привабливості громади.

Через недостатнє впровадження сонячних, вітрових та інших альтернативних джерел громада залишається уразливою до коливань цін на газ, електроенергію та паливо, що підвищує витрати місцевого бюджету та бізнесу. Це створює ризики енергетичної нестабільності, особливо в умовах війни.

РОЗДІЛ 3. СЦЕНАРІЙ РОЗВИТКУ ПОГРЕБИЩЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору. **Сценарій** – це послідовність подій, які із значною долею ймовірності можуть відбутися в майбутньому за певних умов. Такі умови, або фактори, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні. Іншими словами, в основі кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Наведені нижче елементи сценарного моделювання відображають, передусім вплив на громаду зовнішніх факторів. **Основними сценаріями розвитку є:** інерційний (песимістичний) та оптимістичний.

Інерційний сценарій розвитку

У межах інерційного сценарію Погребищенська МТГ продовжує розвиватися за чинними тенденціями без суттєвих змін. Економіка громади залишається переважно аграрною, проте врожайність обмежена через поступове виснаження ґрунтів, погодні аномалії та низьку ефективність виробництва. Промисловий розвиток стримується через недостатню інфраструктуру, обмежену інвестиційну активність, що ускладнює розвиток бізнесу та створення нових робочих місць.

Соціальна сфера громади стикається з демографічними викликами: на тлі мобілізації та виїзду населення за кордон продовжується відтік молоді, закриваються малокомплектні школи, виникає нестача кваліфікованих кадрів у виробничій, соціальній та медичній сферах. Це призводить до старіння населення, обмеження кадрового потенціалу та зниження якості послуг.

Зовнішні ризики, такі як економічна нестабільність та воєнні дії, продовжують стримувати розвиток громади. Вплив війни, обмежена привабливість для інвесторів і постійні коливання ринку призводять до повільного економічного розвитку та утримання громади у стані уразливості.

В цілому, інерційний сценарій розвитку передбачає повільне або стагнаційне збереження поточних тенденцій: економіка громади залишається неефективною, інфраструктура старіє, демографічна ситуація погіршується, а інвестиційна та енергетична привабливість громади залишається низькою. Без впровадження системних стратегічних заходів ризики деградації економічного, соціального та екологічного потенціалу громади залишаються високими.

Оптимістичний сценарій розвитку

Громада стає інвестиційно привабливою територією внаслідок популяризації своїх інвестиційних можливостей, створення сприятливого інвестиційного клімату. Завершується інвентаризація земель, актуалізація містобудівної документації та формування портфелю привабливих інвестиційних пропозицій, що активно просуваються для залучення інвестицій.

Громада залучає інвесторів у пріоритетні галузі економіки та сільського господарства, зокрема у сферу вирощування та переробки сільськогосподарської продукції, харчову, хімічну, будівельну промисловість, розвиток альтернативної енергетики та відновлювальних джерел енергії.

Активно розвиваються сільськогосподарські підприємства, переробна галузь. Сільськогосподарські виробники, що здійснюють діяльність на території громади, модернізуються та збільшують обсяги виробництва продукції.

Завдяки впровадженню програм підтримки підприємництва, наданню пільг для новостворених підприємств, доступу до грантів та кредитних ресурсів, розвивається малий та середній бізнес. Зростає рівень доходів населення.

Завдяки підтримці місцевої влади, участі мешканців та ефективному використанню державних і донорських програм створюються сільськогосподарські, обслуговуючі, переробні та збутові кооперативи. Паралельно з цим розвиваються сільські території — покращується

інфраструктура, модернізуються дороги, водопостачання, енергозабезпечення, зростає рівень цифровізації.

Покращується рівень надання адміністративних, освітніх, медичних, соціальних, житлово-комунальних, культурних та інших послуг, поліпшуються умови проживання громадян.

Зростання власних надходжень до бюджету Погребищенської МТГ дозволяє збільшити витрати на розвиток території, що позитивно позначається на вирішенні ключових проблемних питань громади.

Здійснюється послідовне впровадження заходів, спрямованих на оновлення, оптимізацію та ефективне використання водних ресурсів. У процесі реалізації проводиться модернізація водопровідних мереж, насосних станцій і водозабірних споруд, заміна застарілого обладнання на сучасне та енергоефективне.

Покращення умов проживання та праці в громаді, сприяють поверненню населення із-за корону та збільшенню показників народжуваності.

Подальший розвиток системи соціального захисту створює можливості для підтримки та адаптації до повноцінного суспільного життя ветеранів війни, ВПО, інших категорій мешканців, які потребують допомоги.

У громаді реалізується позитивний сценарій розвитку системи реабілітації, спрямований на підтримку військовослужбовців, ветеранів, осіб з інвалідністю та людей, які потребують відновлення фізичного і психологічного здоров'я. Завдяки співпраці місцевої влади, медичних установ, громадських організацій та благодійних фондів створюється сучасна реабілітаційна інфраструктура.

Паралельно громада розвиває безбар'єрне середовище — облаштовуються зручні громадські простори, транспорт і соціальні об'єкти, доступні для всіх категорій населення. Розвиток системи реабілітації сприяє підвищенню якості життя людей, їхній соціальній активності та зміцненню єдності громади.

РОЗДІЛ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ.

Стратегічне бачення – це консолідоване ідеалізоване уявлення мешканців щодо того, як їхня громада має виглядати в майбутньому. Стратегічне бачення має бути реалістичним, специфічним, достатньо амбітним та бажаним для територіальної громади. Воно повинно відбивати ту унікальність території, яка не може бути скопійована іншими територіями, і досягнення саме його дасть змогу бути конкурентоспроможним у майбутньому.

У контексті стратегічного бачення Погребищенська громада – це самодостатня, згуртована та перспективна територія Вінницької області, що поєднує традиції і сучасність, сільськогосподарський потенціал і підприємницьку ініціативу, культурну спадщину та інноваційні підходи до розвитку.

Громада бачить своє майбутнє у створенні стійкої місцевої економіки, заснованої на розвитку малого та середнього підприємництва, кооперативних об'єднань, ефективному використанні земельних ресурсів, підтримці переробної та харчової промисловості.

У центрі розвитку громади — людина, її добробут, освіта, здоров'я та активна участь у житті території.

Сучасна система освіти та позашкільного розвитку сприяє розвитку компетентної, креативної молоді, яка має можливості для реалізації себе вдома, а не за межами громади.

Розвинена мережа медичних, соціальних і реабілітаційних послуг забезпечує доступність допомоги для кожного мешканця, включно з людьми похилого віку, військовими та сім'ями, які потребують підтримки.

Важливою складовою бачення є відновлення та збереження природних і культурних ресурсів громади.

Пріоритетом є раціональне використання водних, земельних і лісових ресурсів, розвиток екологічного господарювання, збереження історико-культурних об'єктів, створення туристично привабливого середовища.

Громада прагне до енергоефективності, чистої енергетики (сонячної та вітрової), збалансованого просторового розвитку населених пунктів.

Погребищенська МТГ бачить себе активним учасником регіонального розвитку, відкритою для партнерства з іншими громадами, бізнесом, міжнародними організаціями. Вона орієнтована на прозорість рішень, розвиток громадянського суспільства та підвищення рівня довіри між владою і мешканцями.

Погребищенська МТГ в майбутньому — це територія сталого розвитку, інновацій та добробуту, де зберігаються традиції, цінується праця людини і створюються можливості для кожного жителя.

РОЗДІЛ 5. ПЕРЕЛІК СТРАТЕГІЧНИХ І ОПЕРАТИВНИХ ЦІЛЕЙ.

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Завдання
1. Сталий економічний розвиток громади.	1.1. Підвищення інвестиційної привабливості громади.	1.1.1. Створення сприятливих умов для залучення інвесторів.
		1.1.2. Просторовий розвиток громади.
	1.2. Економічно спроможна громада сталого розвитку.	1.2.1. Розвиток агропромислового сектору громади.
		1.2.2. Розвиток малого та середнього підприємництва.
		1.2.3. Розвиток промислового виробництва.
		1.2.4. Стимулювання розвитку малих форм господарювання та кооперації на селі.
	1.3. Розвиток туризму та збереження культурної спадщини громади.	1.3.1. Розвиток туристичного потенціалу громади.
		1.3.2. Збереження та поширення культурної спадщини громади.
2. Створення комфортних умов на території громади.	2.1. Розвиток транспортної інфраструктури громади.	2.1.1. Створення належної та якісної дорожньої інфраструктури.
		2.2.1. Удосконалення послуг з благоустрою населених пунктів громади.
	2.2. Комфортна громада.	2.2.2. Модернізація та збільшення потужності мережі водопостачання та водовідведення.
		2.2.3. Розвиток безбар'єрного середовища.
		2.2.4. Організація поховання, створення та утримання місць захоронення.
		2.2.5. Удосконалення системи заходів у сфері поводження з безпритульними тваринами.
		2.2.6. Розвиток інструментів електронного урядування та е-демократії.
	2.3. Підвищення енергоефективності та раціональне використання енергетичних ресурсів громади.	2.3.1. Підвищення енергоефективності будівель та об'єктів комунальної власності, а також у бюджетній сфері.
		2.3.2. Впровадження енергоефективного освітлення вулиць.
		2.3.3. Розвиток альтернативної та відновлювальної енергетики.
3. Свідома, активна та безпечна громада.	3.1. Забезпечення високої якості життя громадян.	3.1.1. Удосконалення освітнього простору.
		3.1.2. Доступна та ефективна система надання медичних послуг.
		3.1.3. Посилення системи соціального захисту жителів громади, внутрішньо-переміщених осіб, військовослужбовців та членів їх родин.
		3.1.4. Захист прав дітей та розвиток системи підтримки сімей з дітьми.
		3.1.5. Розвиток житлового фонду та забезпечення доступного житла для вразливих категорій населення.

		3.1.6. Прозорість владних рішень та місцевих ініціатив, посилення комунікації між владою, бізнесом та жителями громади.
	3.2. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, здорового способу життя.	3.2.1. Розвиток культурної інфраструктури та забезпечення культурних потреб громади.
		3.2.2. Розвиток спортивної інфраструктури та забезпечення потреб у сфері фізичної культури і спорту.
	3.3. Підвищення рівня безпеки та стійкості громади до військових загроз і надзвичайних ситуацій.	3.3.1. Захист від загроз військової агресії.
		3.3.2. Цивільна безпека та захист від надзвичайних ситуацій.
	3.4. Забезпечення екологічного та санітарного благополуччя громади.	3.4.1. Удосконалення збирання, вивезення та сортування твердих побутових відходів.
		3.4.2. Покращення стану навколишнього природного середовища.
		3.4.3. Поліпшення санітарного стану водних ресурсів.

РОЗДІЛ 6. ОПИС СТРАТЕГІЧНИХ І ОПЕРАТИВНИХ ЦІЛЕЙ, ЗАВДАНЬ.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. СТАЛИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ.

Повномасштабне вторгнення росії в Україну призвело до суттєвих змін в економічній діяльності країни – міграція людей, бізнесу, пошкодження об'єктів критичної інфраструктури, зокрема енергетики, логістичні проблеми майже зупинили всю економічну активність у першому півріччі 2022 року.

Війна суттєво вплинула на економічну ситуацію в Погребищенській міській територіальній громаді. Економічна система зазнала структурних змін, що виявилися у зниженні темпів розвитку, зменшенні ділової активності, скороченні обсягів виробництва та інвестицій.

Сталий економічний розвиток громади спрямований на створення конкурентоспроможної та збалансованої місцевої економіки. Він передбачає ефективне використання природних, трудових і фінансових ресурсів, підтримку підприємництва, розвиток інвестиційного потенціалу та забезпечення економічної стабільності. Важливими складовими цього процесу є інвентаризація вільних земельних ділянок і об'єктів комунальної власності, формування банку інвестиційних пропозицій, раціональний просторовий розвитку території, розвиток місцевого бізнесу, розвиток туризму та збереження культурної спадщини громади.

Реалізація цих заходів сприятиме підвищенню добробуту населення, створенню нових робочих місць і формуванню привабливого інвестиційного середовища.

Оперативна ціль 1.1. Підвищення інвестиційної привабливості громади.

Підвищення інвестиційної привабливості громади є одним із ключових напрямів досягнення стратегічної цілі сталого економічного розвитку. Воно спрямоване на створення сприятливих умов для залучення внутрішніх та зовнішніх інвесторів, формування позитивного іміджу громади як надійного партнера, а також забезпечення прозорості й ефективності у використанні ресурсів.

Інвестиційна привабливість громади базується на наявності якісної інфраструктури, зручного розташування, підготовлених земельних ділянок, а також відкритості й партнерських відносин між владою, бізнесом і громадськістю.

Для реалізації цієї оперативної цілі передбачається комплекс заходів:

Завдання	Можливі сфери реалізації проєктів (неповний перелік)
1.1.1. Створення сприятливих умов для залучення інвесторів.	<ul style="list-style-type: none"> - інвентаризація вільних земельних ділянок і об'єктів комунальної власності; - формування банку інвестиційних пропозицій; - оновлення інвестиційного паспорту Погребищенської МТГ; - створення індустріальних парків;

	<ul style="list-style-type: none"> - забезпечення перспективних ділянок дорогами, електроенергією, водопостачанням, інтернетом; - створення позитивного іміджу Погребищенської МТГ в інформаційному просторі.
1.1.2. Просторовий розвиток громади.	<ul style="list-style-type: none"> - розробка та оновлення містобудівної документації; - виділення територій для промислових, інвестиційних, логістичних, рекреаційних та туристичних проєктів; - цифровізація просторового планування.

Очікувані результати:

- Залучення нових інвестицій у пріоритетні сфери економіки громади.
- Відкриття нових підприємств та виробничих майданчиків.
- Збільшення кількості робочих місць та зростання зайнятості населення.
- Зростання надходжень до місцевого бюджету.
- Реалізація конкретних інвестиційних проєктів та запуск інфраструктурних ініціатив.
- Оптимізоване використання земельних ресурсів та територій громади.
- Підготовка та впровадження актуальної містобудівної документації.
- Раціональне планування територій з урахуванням економічного, екологічного і соціального балансу.
- Створення умов для розвитку житлової забудови, бізнес-зон, рекреаційних територій.
- Підведення інженерної інфраструктури до перспективних територій розвитку (дороги, газ, вода, каналізація, енергетика, інтернет).
- Підвищення якості та комфортності міського і сільського середовища.

Оперативна ціль 1.2. Економічно спроможна громада сталого розвитку.

Для забезпечення економічної спроможності громади та створення умов сталого розвитку передбачається впровадження системних заходів, спрямованих на зміцнення місцевої економіки, підтримку підприємництва, розвиток інфраструктури, підвищення конкурентоспроможності Погребищенської МТГ. Одним із ключових напрямів є формування сприятливого бізнес-клімату в громаді. Передбачається підтримка малого та середнього бізнесу через реалізацію міської цільової програми розвитку підприємництва, сприяння участі у грантових програмах, розвиток крафтового та фермерського виробництва, підтримку аграрного сектору та переробної галузі, а також стимулювання створення кооперації на селі.

Для реалізації цієї оперативної цілі передбачається комплекс заходів:

Завдання	Можливі сфери реалізації проєктів (неповний перелік)
1.2.1. Розвиток агропромислового сектору громади.	<ul style="list-style-type: none"> - підтримка розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, особистих селянських та фермерських господарств; - сприяння створенню підприємств із виробництва тваринницької, овочево-ягідної продукції; - заохочення до впровадження екологічних технологій та органічного землеробства.
1.2.2. Розвиток малого та середнього підприємництва.	<ul style="list-style-type: none"> - розширення інфраструктури підтримки малого і середнього бізнесу; - розробка міських цільових програм підтримки підприємництва; - ресурсно-інформаційна підтримка розвитку малого та середнього підприємництва.
1.2.3. Розвиток промислового виробництва.	<ul style="list-style-type: none"> - створення реєстру вільних земельних ділянок і приміщень для виробництва; - залучення інвестиційних коштів для відновлення підприємств, які до цього часу призупинили виробництва.
1.2.4. Стимулювання розвитку малих форм господарювання та кооперації на селі.	<ul style="list-style-type: none"> - сприяння створенню кооперації на селі; - проведення інформаційних заходів щодо створення сімейних фермерських господарств.

Очікувані результати:

- розвиток переробних підприємств і створення нових робочих місць;
- зростання кількості малих і середніх підприємств у громаді;
- формування сприятливого бізнес-клімату;
- покращення доступу до фінансових ресурсів, консультацій;
- збільшення податкових надходжень до бюджету Погребищенської МТГ;
- залучення інвестицій у промисловий сектор;
- збільшення кількості фермерських господарств та сільськогосподарських кооперативів;
- збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції;
- підвищення доходів селян та покращення якості життя в сільських територіях;
- підвищення економічної спроможності та стабільності Погребищенської громади.

Оперативна ціль 1.3. Розвиток туризму та збереження культурної спадщини громади.

Метою оперативної цілі є створення конкурентоспроможного туристичного середовища та збереження історико-культурної спадщини громади як основи для

сталого розвитку, підвищення інвестиційної привабливості та формування позитивного іміджу території.

Реалізація цієї цілі передбачає розвиток туристичної інфраструктури, популяризацію локальних історичних, культурних, природних та духовних об'єктів, підтримку народних традицій і ремесел, а також формування сучасного туристичного продукту, орієнтованого на потреби мешканців та відвідувачів.

Особлива увага приділяється збереженню та реставрації об'єктів культурної спадщини, системній роботі з охорони історичних пам'яток, музеїв, сакральних споруд, культурних локацій та природних пам'яток. Важливим напрямом є формування туристичних маршрутів, підтримка екологічного, історичного, та подієвого туризму.

Реалізація заходів забезпечить створення нових можливостей для місцевого населення, збереження культурної ідентичності та традицій, а також підвищення якості життя мешканців громади.

Завдання	Можливі сфери реалізації проєктів (неповний перелік)
1.3.1. Розвиток туристичного потенціалу громади.	<ul style="list-style-type: none"> - облаштування туристичних локацій: відпочинкових зон, оглядових майданчиків, фотозон; - розвиток туристичної локації “Зелені криниці”; - партнерство з сусідніми громадами для спільних культурно-туристичних маршрутів; - навчання та розвиток гідів та локальних екскурсоводів; - розробка мапи громади та цільових мап туристичних об'єктів громади; - популяризація і брендинг громади; - створення умов доступності туристичних об'єктів для маломобільних груп.
1.3.2. Збереження та поширення культурної спадщини громади.	<ul style="list-style-type: none"> - облік, охорона та відновлення об'єктів культурної спадщини; - встановлення пам'ятних знаків, інформаційних стендів біля історичних місць; - популяризація історії та культурних традицій громади; - створення цифрового каталогу культурної спадщини громади.

Очікувані результати:

- Створення нових туристичних локацій і облаштування існуючих (екостежки, оглядові майданчики, зони відпочинку).
- Підвищення якості та доступності туристичної інфраструктури.
- Формування привабливого туристичного іміджу громади та підвищення її впізнаваності на регіональному та національному рівнях.

- Зростання надходжень до місцевого бюджету від туристичної діяльності.
- Активізація місцевих жителів і підприємців у сфері туризму, створення нових робочих місць.
- Збільшення кількості культурних, екологічних та подієвих туристичних заходів.
- Підвищення рівня інклюзивності туристичних об'єктів для маломобільних груп населення.
- Проведення системного обліку та паспортизації об'єктів культурної спадщини громади.
- Реставровані та впорядковані об'єкти історико-культурної спадщини, створені умови для їх збереження.
- Зростання рівня обізнаності мешканців, особливо молоді, про історію та традиції громади.
- Проведення тематичних культурних подій, свят, фестивалів, краєзнавчих програм.
- Створення доступного цифрового архіву культурної спадщини громади, інтерактивних історичних ресурсів.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. СТВОРЕННЯ КОМФОРТНИХ УМОВ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ.

Створення комфортних умов на території Погребищенської МТГ спрямоване на підвищення якості життя мешканців, забезпечення безпечного та зручного середовища, розвиток соціальної, транспортної та комунальної інфраструктури, а також раціональне використання енергетичних ресурсів. Одним із ключових напрямів є розвиток транспортної інфраструктури громади, що передбачає реконструкцію та будівництво місцевих доріг, забезпечення безпечних та зручних під'їздів до населених пунктів, облаштування пішохідних зон, велосипедних доріжок і зупинок громадського транспорту. Це сприятиме підвищенню мобільності населення, покращенню логістики для бізнесу та ефективності транспортного сполучення між населеними пунктами громади.

Важливою складовою є розвиток послуг із благоустрою населених пунктів громади, що включає приведення до належного стану вулиць, площ, парків та скверів, облаштування дитячих і спортивних майданчиків, систем освітлення та озеленення. Це створює комфортне середовище для проживання, відпочинку та соціальної взаємодії мешканців.

Особливу увагу приділено модернізації та збільшенню потужності мереж водопостачання та водовідведення, що забезпечує стабільне постачання якісної питної води, ефективне відведення стоків, санітарну безпеку та екологічну стабільність громади.

Для забезпечення порядку та зручності передбачено створення та облаштування місць для паркування, що дозволить впорядкувати транспортний рух в м. Погребище і забезпечити безпечне та доступне паркування для мешканців і гостей громади.

Питання інклюзивності та рівних можливостей вирішується через розвиток безбар'єрного середовища, що включає облаштування пандусів, доступних входів до установ, спеціальних місць на громадських просторах та транспорту для людей з інвалідністю.

Важливою сферою є організація поховання та створення й утримання місць захоронення, що передбачає приведення кладовищ у належний стан, створення нових місць поховання відповідно до норм, облаштування територій та забезпечення їх утримання в належному стані.

Удосконалення системи заходів у сфері поводження з безпритульними тваринами передбачає впровадження гуманної та ефективної моделі контролю їх чисельності шляхом стерилізації, вакцинації та чіпування, ведення обліку та реєстру, проведення просвітницької роботи щодо відповідального утримання домашніх тварин. Реалізація цих заходів сприятиме зменшенню кількості безпритульних тварин, підвищенню рівня безпеки та формуванню гуманного ставлення до тварин у громаді.

Не менш важливим є напрям підвищення енергоефективності та раціональне використання енергетичних ресурсів громади, що включає модернізацію освітлення та опалювальних систем, впровадження енергозберігаючих технологій, використання альтернативних джерел енергії та моніторинг споживання ресурсів. Це дозволить знизити витрати громади, підвищить екологічну безпеку та створити умови для сталого розвитку.

Реалізація цих заходів забезпечить комфортне, безпечне та сучасне середовище для життя мешканців, підвищить ефективність використання ресурсів, сприятиме інвестиційній привабливості та формуванню позитивного іміджу Погребищенської МТГ.

Оперативна ціль 2.1. Розвиток транспортної інфраструктури громади.

Реалізація цієї цілі передбачає модернізацію та утримання дорожньої інфраструктури, забезпечення якісного транспортного сполучення, облаштування безпечних і зручних маршрутів для усіх учасників руху, а також розвиток транспортної доступності між населеними пунктами громади. Це дозволить покращити мобільність населення, умови пересування та сприятиме загальному соціально-економічному розвитку громади.

Для реалізації цієї оперативної цілі передбачається комплекс заходів:

Завдання	Можливі сфери реалізації проєктів (неповний перелік)
2.1.1. Створення належної та якісної дорожньої інфраструктури.	<ul style="list-style-type: none"> - капітальний та поточний ремонт вулиць і доріг населених пунктів Погребищенської МТГ; - облаштування тротуарів, пішохідних переходів та під'їзних шляхів до соціальних об'єктів; - встановлення дорожніх знаків, розмітки та елементів безпеки; - облаштування зупинок громадського транспорту з навісами;

	<ul style="list-style-type: none"> - створення та утримання велосипедних доріжок; - забезпечення ремонтів мостів, водопропускних споруд та узбіч; - залучення державних та міжнародних програм фінансування дорожніх робіт; - сприяння забезпеченню доступу вразливих груп населення до соціального транспорту.
--	---

Очікувані результати:

- Покращення технічного стану доріг та безпечних умов пересування.
- Забезпечення зручного та безпечного доступу до соціальних об'єктів, адміністративних установ.
- Підвищення рівня транспортної доступності населених пунктів громади.
- Зменшення аварійності та травматизму на дорогах.
- Поліпшення умов для пішоходів і велосипедистів завдяки облаштуванню тротуарів та відповідної інфраструктури.
- Підвищення інвестиційної привабливості території через якісне транспортне сполучення.
- Створення комфортного середовища для проживання, ведення бізнесу та розвитку соціальної сфери.

Оперативна ціль 2.2. Комфортна громада.

Оперативна ціль спрямована на створення зручного, безпечного та сучасного середовища для проживання мешканців Погребищенської громади, підвищення якості комунальних послуг, розвиток інфраструктури та розвиток цифрових сервісів.

Реалізація цієї цілі передбачає удосконалення послуг з благоустрою населених пунктів, включаючи облаштування вулиць, площ, парків і скверів, їх озеленення, створення дитячих і спортивних майданчиків. Модернізація та збільшення потужності мереж водопостачання та водовідведення забезпечить стабільне постачання якісної питної води, ефективне відведення стоків та санітарну безпеку громади.

Особлива увага приділяється розвитку безбар'єрного середовища, що включає облаштування доступних входів до установ, облаштування пандусів та підйомників, створення безпечних маршрутів пересування по вулицях людей з інвалідністю.

Впровадження розвитку інструментів електронного урядування та е-демократії, забезпечить зручний доступ до адміністративних послуг онлайн, підвищить прозорість та ефективність управління громадою, сприятиме активній участі мешканців у прийнятті рішень та розвитку місцевого самоврядування.

Організація поховання та утримання місць захоронення передбачає приведення кладовищ у належний стан, створення нових місць поховання та їх належне утримання.

Важливою складовою є удосконалення системи заходів у сфері поводження з безпритульними тваринами, що включає стерилізацію, вакцинацію та просвітницьку роботу серед населення.

Реалізація всіх заходів забезпечить створення комфортного, безпечного та сучасного середовища, підвищить якість життя мешканців, покращить доступ до послуг та сприятиме розвитку громади як сучасної та відкритої для інновацій території.

Завдання	Можливі сфери реалізації проєктів (неповний перелік)
2.2.1. Удосконалення послуг з благоустрою населених пунктів громади.	<ul style="list-style-type: none"> - встановлення елементів благоустрою (лавки, урни, велопарковки); - озеленення та благоустрій у населених пунктах Погребищенської МТГ; - створення сучасних та безпечних ігрових зон для дітей; - створення, модернізація скверів, зон відпочинку для молоді та літніх людей.
2.2.2. Модернізація та збільшення потужності мережі водопостачання та водовідведення.	<ul style="list-style-type: none"> - будівництво, реконструкція існуючих мереж водопостачання та водовідведення; - впровадження сучасних технологій очищення та контролю води; - будівництво та модернізація очисних споруд.
2.2.3. Розвиток безбар'єрного середовища.	<ul style="list-style-type: none"> - облаштування пандусів, поручнів, понижених бордюрів, тактильних елементів, доступних входів у комунальних установах та на територіях загального користування; - впровадження принципів безбар'єрності в бізнес-середовищі.
2.2.4. Організація поховання, створення та утримання місць захоронення.	<ul style="list-style-type: none"> - проведення інвентаризації існуючих кладовищ, їх технічного та санітарного стану; - розроблення та затвердження місцевих правил благоустрою та правил утримання місць поховання; - підготовка та облаштування земельних ділянок для нових кладовищ у разі потреби (визначення територій, розробка проєктної документації, отримання дозволів).
2.2.5. Удосконалення системи заходів у сфері поводження з безпритульними тваринами.	<ul style="list-style-type: none"> - впровадження програм стерилізації, вакцинації та чіпування безпритульних тварин; - інформаційні та просвітницькі кампанії щодо відповідального ставлення до тварин, запобігання покидання домашніх тварин.

2.2.6. Розвиток інструментів електронного урядування та е-демократії.	- розвиток інструментів участі громадян: електронні петиції, електронне звернення, електронні консультації і опитування, електронний бюджет участі (громадський бюджет).
---	--

Очікувані результати:

- Підвищення рівня благоустрою територій та якості життя населення.
- Створення чистої, охайної та комфортної громади.
- Розширення зелених зон, розвиток системи освітлення та громадського простору.
- Стабільне, безперебійне та якісне водопостачання для жителів громади.
- Зниження рівня аварійності водопровідних систем і втрат води.
- Покращення доступу населення до послуг водовідведення та каналізування.
- Підвищення екологічної безпеки та покращення стану довкілля.
- Підвищення доступності громадських будівель, інфраструктури, послуг і публічного простору для всіх груп населення.
- Забезпечення можливостей для самостійного пересування маломобільних груп населення.
- Підвищення рівня соціальної інтеграції та участі людей із різними потребами в житті громади.
- Забезпечення належних, впорядкованих та санітарно-безпечних місць для поховань.
- Удосконалення системи обліку місць поховання та функціонування кладовищ.
- Зменшення кількості безпритульних тварин на вулицях громади гуманними методами.
- Формування відповідального ставлення до тварин серед жителів громади.
- Підвищення прозорості та відкритості в роботі органів місцевого самоврядування.
- Забезпечення зручного та швидкого доступу населення до електронних послуг.
- Зростання рівня залучення жителів до прийняття рішень і громадських процесів.

Оперативна ціль 2.3. Підвищення енергоефективності та раціональне використання енергетичних ресурсів громади.

Оперативна ціль передбачає підвищення енергоефективності та впровадження відновлюваних джерел енергії на території Погребищенської МТГ для забезпечення економії енергоресурсів, зниження витрат на комунальні послуги та зменшення негативного впливу на довкілля. Реалізація цієї цілі включає модернізацію будівель комунальної сфери через утеплення фасадів, дахів і підвалів, заміну вікон і дверей на енергоощадні конструкції, оновлення систем опалення та котелень, встановлення сучасних систем обліку енергоресурсів і автоматизованого керування опаленням. До заходів також входить впровадження енергоефективного вуличного освітлення з LED-світильниками та системами

автоматичного управління, а також розвиток альтернативної та відновлювальної енергетики, зокрема сонячної та вітрової, шляхом встановлення сонячних панелей на комунальних об'єктах і вуличному освітленні, будівництва малих та середніх сонячних і вітрових електростанцій, впровадження теплових насосів і біоенергетичних рішень. Ціль спрямована на підвищення енергонезалежності громади, раціональне використання енергоресурсів, економію бюджетних коштів та сприяння екологічній сталості.

<i>Завдання</i>	<i>Можливі сфери реалізації проєктів (неповний перелік)</i>
2.3.1. Підвищення енергоефективності будівель та об'єктів комунальної власності, а також у бюджетній сфері.	<ul style="list-style-type: none"> - утеплення фасадів, дахів та підвалів громадських будівель, заміна старих вікон і дверей на енергоощадні конструкції; - модернізація котелень та систем опалення; - поступове впровадження альтернативних та відновлюваних джерел енергії (сонячні панелі, теплові насоси тощо).
2.3.2. Впровадження енергоефективного освітлення вулиць.	<ul style="list-style-type: none"> - заміна застарілих світильників на LED-освітлення з високим класом енергоефективності; - встановлення систем автоматичного керування освітленням (датчики освітленості, таймери, системи «розумне освітлення»); - пошук зовнішнього фінансування (державні програми, міжнародні фонди, тощо).
2.3.3. Розвиток альтернативної та відновлювальної енергетики.	<ul style="list-style-type: none"> - проведення аналізу території громади для визначення ділянок, придатних для розміщення сонячних електростанцій (СЕС) та вітрових електростанцій (ВЕС); - встановлення сонячних панелей на будівлях комунальних закладів (школи, садочки, амбулаторії, ЦНАП, адмінбудівлі); - підтримка реалізації інвесторських проєктів щодо будівництва СЕС та ВЕС в громаді; - впровадження ВЕС на території Погребищенської МТГ.

Очікувані результати:

- Підвищення енергоефективності будівель комунальної, що призводить до зниження споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів.
- Модернізація систем опалення, котелень і водопостачання, що забезпечує стабільне та ефективне енергопостачання комунальних об'єктів.
- Впровадження енергоефективного вуличного освітлення, що знижує витрати на електроенергію та підвищує безпеку громадських просторів.
- Зростання частки використання відновлюваних джерел енергії (сонячної, вітрової, біоенергетики) у структурі енергоспоживання громади.

- Залучення інвестицій у «зелені» енергетичні проєкти та розвиток місцевої інфраструктури відновлюваної енергетики.
- Покращення комфорту проживання мешканців за рахунок модернізації будівель, якісного освітлення вулиць та стабільного енергопостачання.
- Поширення культури раціонального використання енергії серед працівників комунальних установ та населення громади.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. СВІДОМА, АКТИВНА ТА БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА.

Стратегічна ціль спрямована на забезпечення соціального добробуту, безпеки та розвитку людського потенціалу громади, шляхом будівництва, реконструкції та придбання житла для вразливих категорій, створення доступної та ефективної системи освіти, модернізації шкіл і дитячих садків, впровадження сучасних технологій навчання та підвищення кваліфікації педагогів; забезпечення доступу до якісних медичних послуг, включно з амбулаторіями та сімейними лікарями; посилення соціального захисту жителів громади, внутрішньо-переміщених осіб, військовослужбовців та членів їх родин через адресну допомогу та соціальні програми; захист прав дітей та розвиток системи підтримки сімей з дітьми, надання соціально-педагогічних, психологічних та культурно-розвивальних послуг; підвищення прозорості владних рішень та комунікації між органами місцевого самоврядування, бізнесом та громадою через удосконалення діяльності центру надання адміністративних послуг Погребищенської міської ради (далі – ЦНАП); розвиток культурної та спортивної інфраструктури, забезпечення потреб громади у сфері фізичної культури, спорту та культурних послуг, підтримка ветеранів і людей з інвалідністю у спортивній та реабілітаційній діяльності; захист від загроз військової агресії, забезпечення цивільної безпеки та готовності до надзвичайних ситуацій; удосконалення збору, сортування та вивезення твердих побутових відходів, покращення стану навколишнього середовища та санітарного стану водних ресурсів, що разом сприяє створенню комфортного, безпечного та соціально орієнтованого середовища, підвищенню якості життя мешканців та зміцненню стійкості громади.

Оперативна ціль 3.1. Забезпечення високої якості життя громадян.

Оперативна ціль спрямована на створення сучасного, доступного та ефективного соціального середовища, яке забезпечує всебічний розвиток громади та підвищує якість життя її мешканців. Вона охоплює ключові сфери соціальної політики — освіту, охорону здоров'я, соціальний захист, захист прав дітей та підтримку сімей, а також прозорість діяльності органів місцевого самоврядування і взаємодію влади з громадою та бізнесом.

У сфері освіти ціль передбачає модернізацію навчальних закладів: ремонт та реконструкцію шкіл і дитячих садків, створення сучасних навчальних просторів, оснащення класів сучасними технологіями, забезпечення доступу дітей з особливими освітніми потребами та підвищення кваліфікації педагогів. Це дозволяє формувати високий рівень знань, розвивати критичне мислення та

креативність учнів, забезпечує рівний доступ до якісної освіти для всіх категорій дітей.

У сфері охорони здоров'я реалізація цілі передбачає розвиток сімейної медицини, впровадження сучасних профілактичних програм, оздоровчих та реабілітаційних заходів. Це дозволяє забезпечити своєчасну медичну допомогу, підвищити рівень здоров'я населення та знизити ризики захворюваності.

Посилення системи соціального захисту спрямоване на забезпечення підтримки мешканців громади, внутрішньо переміщених осіб, військовослужбовців та членів їх родин через адресну допомогу, соціальні послуги, підтримку уразливих груп та створення програм інтеграції. Це забезпечує соціальну стабільність, зменшує рівень соціальної нерівності та сприяє адаптації та інтеграції всіх категорій населення.

Розвиток житлового фонду та забезпечення доступного житла для вразливих категорій населення спрямований на будівництво, реконструкцію та придбання житла, а також створення умов для тимчасового проживання осіб, які втратили житло внаслідок воєнних дій або надзвичайних ситуацій, що відбулися на території громади.

Захист прав дітей і розвиток системи підтримки сімей передбачає надання соціально-педагогічної, психологічної та освітньої допомоги, розвиток інклюзивних програм та послуг, спрямованих на зміцнення сімейних цінностей, підтримку батьків та безпечного середовища для дітей.

Підвищення прозорості діяльності виконавчих органів Погребищенської міської ради та ефективна комунікація між владою, бізнесом і громадою можливі через вдосконалення роботи ЦНАП, що забезпечить оперативний доступ до послуг і зміцнить довіру громадян.

Реалізація цієї оперативної цілі дозволить сформуванню соціально орієнтовану, інклюзивну та ефективну систему послуг, що сприятиме підвищенню якості життя мешканців, зміцненню соціальної згуртованості громади та її сталому розвитку.

Завдання	Можливі сфери реалізації проєктів (неповний перелік)
3.1.1. Удосконалення освітнього простору.	<ul style="list-style-type: none"> - капітальний ремонт та реконструкція шкіл і дитячих садків; - Забезпеченість закладів освіти засобами навчання за програмою НУШ; - забезпечення доступності для дітей з особливими освітніми потребами (пандуси, спеціальні туалети, адаптовані класи та ін.); - проведення тренінгів, семінарів і курсів підвищення кваліфікації для педагогів; - облаштування сучасними спортивними та ігровими майданчиками територій шкіл і садків; - підтримка позашкільної освіти: гуртки та секції; - встановлення систем безпеки: відеоспостереження, охорона, контроль доступу;

	<ul style="list-style-type: none"> - розширення можливостей інклюзивної освіти для дітей з особливими потребами.
3.1.2. Доступна та ефективна система надання медичних послуг.	<ul style="list-style-type: none"> - ремонт та модернізація приміщень лікарні, амбулаторій та ФАП; - покращення матеріально-технічної бази; - запровадження програм мотивації для сімейних лікарів та молодих спеціалістів; - створення або облаштування залу фізичної реабілітації; - створення безбар'єрного простору (пандуси, ліфт, адаптовані санвузли та ін.); - створення комфортних умов для пацієнтів: зони очікування, доступна навігація, інформаційні стенди; - залучення грантових програм для розвитку медичних послуг.
3.1.3. Посилення системи соціального захисту жителів громади, внутрішньо-переміщених осіб, військовослужбовців та членів їх родин.	<ul style="list-style-type: none"> - підтримка ВПО, військовослужбовців, ветеранів та їхніх сімей (фінансова, матеріальна, психологічна, юридична); - підтримка осіб з інвалідністю і літніх людей: адаптація інфраструктури, забезпечення технічними засобами реабілітації, доступ до соціального транспорту; - забезпечення доступу ветеранів до протезування та постпротезної реабілітації; - проведення зустрічей, культурних, освітніх та волонтерських заходів для інтеграції ВПО, ветеранів і місцевих жителів.
3.1.4. Захист прав дітей та розвиток системи підтримки сімей з дітьми.	<ul style="list-style-type: none"> - розвиток сімейних форм виховання та усиновлення дітей; - виявлення та ведення обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та їх соціальний захист; - влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування до сімейних форм виховання; - захист житлових та майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; - попередження правопорушень, бездоглядності, безпритульності, жорстокого поводження з ними та інших негативних явищ; - збільшення кількості сімей патронатних вихователів для розширення можливості влаштування до них дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах; - моніторинг умов проживання дітей;

	<ul style="list-style-type: none"> - створення банку потенційних кандидатів у прийомні батьки, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників; - просвітницька та профілактична робота щодо прав і обов'язків дітей, запобіганню жорстокому поводженню, правопорушенням, бездоглядності та іншим соціально небезпечним явищам.
3.1.5. Розвиток житлового фонду та забезпечення доступного житла для вразливих категорій населення.	<ul style="list-style-type: none"> - проведення інвентаризації житлового фонду громади, а також виявлення непридатного або аварійного житла, підготовка земельних ділянок під нове будівництво; - будівництво, реконструкція та капітальний ремонт житлових будинків; - придбання або оренда житлових приміщень для тимчасового проживання осіб, які втратили житло внаслідок воєнних дій або надзвичайних ситуацій, що відбулися на території громади.
3.1.6. Прозорість владних рішень та місцевих ініціатив, посилення комунікації між владою, бізнесом та жителями громади.	<ul style="list-style-type: none"> - можливість подачі документів і отримання результатів послуг через онлайн-платформу або мобільний додаток; - впровадження електронної черги та онлайн-запису на прийом у ЦНАП; - впровадження системи оцінки роботи персоналу за ефективністю та задоволеністю громадян; - надання підприємцям комплексних консультацій і пріоритетного обслуговування в ЦНАП, включно з доступом до онлайн-сервісів та інформаційних матеріалів щодо реєстрації бізнесу, ліцензій і дозволів.

Очікувані результати:

- Створено сучасне, доступне та безпечне освітнє середовище.
- Підвищено якість освітніх послуг та конкурентоспроможність закладів освіти громади.
- Забезпечено рівний доступ дітей до якісної дошкільної, загальної та позашкільної освіти.
- Розширено можливості для інклюзивної освіти та розвитку дітей з особливими потребами.
- Підвищено професійний рівень педагогічних працівників.
- Забезпечено цифровізацію освітнього процесу та сучасні навчальні ресурси.
- Збільшено доступність та якість медичної допомоги для жителів громади.
- Підвищено рівень профілактики та раннього виявлення захворювань.
- Покращено матеріально-технічну базу медичних закладів.
- Забезпечено безбар'єрний доступ до медичних послуг, особливо для людей похилого віку та маломобільних груп.
- Забезпечено житлом осіб, які відносяться до вразливих категорій населення.

- Створено умови для тимчасового розміщення громадян, які втратили житло внаслідок воєнних дій чи надзвичайних ситуацій, що відбулися на території громади.
- Забезпечено всебічну підтримку соціально вразливих груп населення.
- Впроваджено ефективні механізми підтримки ветеранів, військовослужбовців та їхніх сімей.
- Розширено спектр соціальних послуг для ВПО, військовослужбовців, ветеранів та членів їх сімей;
- Розвинуто систему фізичної та психологічної реабілітації ветеранів.
- Збільшено кількість дітей, влаштованих у сімейні форми виховання.
- Зменшено ризики сирітства та інституційного утримання дітей.
- Збільшення кількості патронатних вихователів.
- Підвищено рівень дитячої безпеки, психологічного благополуччя та розвитку.
- Зміцнено спроможність служби у справах дітей та партнерських установ.
- Забезпечено відкритість виконавчих органів Погребищенської міської ради через діяльність ЦНАП.
- Підвищено рівень довіри та партнерства між владою, бізнесом та громадою.
- Розвинуто підприємницьке середовище та підтримку місцевих ініціатив (через роботу «Пункту підприємця» при ЦНАП).

Оперативна ціль 3.2. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, здорового способу життя.

Оперативна ціль спрямована на створення умов для всебічного культурного та фізичного розвитку мешканців Погребищенської МТГ шляхом модернізації та розширення культурної і спортивної інфраструктури, підтримки творчих ініціатив, спортивних програм і здорового способу життя.

Передбачається забезпечення доступності та інклюзивності культурних і спортивних послуг для всіх вікових та соціальних груп, зокрема дітей і молоді, людей похилого віку, осіб із інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих категорій населення. Розвиток бібліотек, закладів культури і спортивних споруд сприятиме зміцненню соціальної згуртованості, формуванню активної громади, підтримці культурної самобутності, популяризації здорового способу життя та залученню мешканців до культурних подій і регулярних занять спортом.

Завдання	Можливі сфери реалізації проєктів (неповний перелік)
3.2.1. Розвиток культурної інфраструктури та забезпечення культурних потреб громади.	<ul style="list-style-type: none"> - капітальний та поточний ремонт будинків культури, клубів, музеїв, бібліотек та інших закладів культури, оснащення їх сучасним обладнанням; - створення молодіжних та культурних хабів, коворкінгів, арт-просторів, організація комфортних громадських культурних зон (літні сцени, відкриті кінозали, майданчики для виставок); - проведення культурно-мистецьких подій;

	- підтримка та розвиток творчих колективів.
3.2.2. Розвиток спортивної інфраструктури та забезпечення потреб у сфері фізичної культури і спорту.	<ul style="list-style-type: none"> - реконструкція та модернізація спортивних залів, майданчиків у населених пунктах громади (футбольні поля, волейбольні та баскетбольні майданчики); - облаштування спортивних локацій на базі шкіл; - будівництво споруд спортивного призначення або реконструкція та модернізація діючих; - створення та підтримка секцій у школах, дитячо-юнацьких спортивних школах, гуртках; - проведення спортивних турнірів, змагань, велопробігів, марафонів для дітей та молоді; - створення умов для занять спортом людей з інвалідністю (тренажери, доступність, адаптовані гуртки); - співпраця з федераціями, спортивними клубами, бізнесом і волонтерами для розвитку інфраструктури; - участь у державних і міжнародних грантових програмах.

Очікувані результати:

- Відремонтовані та модернізовані будинки культури, клуби, бібліотеки, музейні простори.
- Створені сучасні культурні хаби, медіа та арт-простори в громаді.
- Збільшена кількість якісних культурних та мистецьких заходів для всіх вікових груп.
- Зміцнена матеріально-технічна база закладів культури, забезпечено сучасним обладнанням.
- Розширена молодіжна участь у культурних процесах, підвищена культурна активність населення.
- Підвищено туристичну привабливість громади через культурні локації та події.
- Модернізовані та створені нові спортивні майданчики, зали, стадіони, зони активного відпочинку.
- Розширена мережа секцій, гуртків та спортивних напрямків для дітей, молоді та дорослих.
- Збільшення кількості жителів, які систематично займаються спортом та активно проводять дозвілля.
- Створені умови для занять фізичною культурою людей з інвалідністю, ветеранів, літніх людей.
- Збільшення кількості спортивних змагань, турнірів, фестивалів здорового способу життя.
- Посилена співпраця з місцевими спортивними клубами, федераціями, благодійними фондами та бізнесом.

- Підвищена привабливість громади для спортивного туризму та оздоровчого відпочинку.
- Поліпшено показники здоров'я населення та рівень фізичної активності дітей і молоді.

Оперативна ціль 3.3. Підвищення рівня безпеки та стійкості громади до військових загроз і надзвичайних ситуацій.

Оперативна ціль спрямована на створення безпечного середовища, здатного ефективно реагувати на виклики воєнного часу та надзвичайні ситуації природного, техногенного і соціального характеру. Громада зміцнює обороноздатність, підтримує сили територіальної оборони та добровольчі формування, забезпечує резерви матеріально-технічних ресурсів, розвиває систему оповіщення, укриттів та критичної інфраструктури.

Паралельно посилюється система цивільного захисту: вдосконалюються заходи щодо запобігання та реагування на надзвичайні ситуації, проводиться підготовка населення до дій у кризових умовах, облаштовуються безпекові простори й пункти підтримки, забезпечується безперервність роботи соціально важливих служб.

Мета цілі – гарантувати захист життя та здоров'я жителів громади, забезпечити надійну роботу інфраструктури, сформувати готовність населення та органів місцевого самоврядування діяти злагоджено й ефективно у разі загроз, зміцнюючи стійкість громади та її здатність швидко відновлюватися.

<i>Завдання</i>	<i>Можливі сфери реалізації проєктів (неповний перелік)</i>
3.3.1. Захист від загроз військової агресії.	<ul style="list-style-type: none"> - будівництво, облаштування та утримання захисних споруд (укриттів, бомбосховищ, найпростіших укриттів); - оновлення локальної системи оповіщення населення; - формування та підтримка матеріального резерву; - забезпечення захисту та стабільної роботи об'єктів критичної інфраструктури.
3.3.2. Цивільна безпека та захист від надзвичайних ситуацій.	<ul style="list-style-type: none"> - профілактика правопорушень, сприяння заходам щодо правопорядку та громадської безпеки; - впровадження системи громадської безпеки (встановлення камер спостереження, тривожних кнопок у ключових громадських просторах, навчальних закладах і ЦНАП); - забезпечення проведення щорічних профілактичних та практичних заходів з попередження надзвичайних ситуацій техногенного, природного та соціального характеру;

	- підтримка сил реагування на надзвичайні ситуації (спецтехнікою, обладнанням, пально-мастильними матеріалами, тощо).
--	---

Очікувані результати:

- Підвищення рівня готовності громади до реагування на військові загрози та надзвичайні ситуації.
- Поліпшена інфраструктура безпеки: укриття, системи оповіщення, відеоспостереження, захисні споруди.
- Налагоджена ефективна взаємодія між ОМС, поліцією, ДСНС, військовими та службами екстреного реагування.
- Підвищена швидкість і якість реагування на загрози, аварії, пожежі, обстріли та інші небезпечні події.
- Зменшення рівня втрат, постраждалих і матеріальних збитків під час надзвичайних ситуацій.
- Підвищення рівня захищеності критичної інфраструктури громади.

Оперативна ціль 3.4. Забезпечення екологічного та санітарного благополуччя громади.

Оперативна ціль спрямована на створення безпечного, чистого та здорового довкілля для мешканців Погребищенської МТГ шляхом впровадження ефективної системи екологічного управління, поліпшення санітарного стану населених пунктів та зменшення негативного впливу людської діяльності на природу.

Основними напрямками роботи є забезпечення належного поводження з відходами, охорона водних ресурсів, розвиток озеленення та рекреаційних зон, а також популяризація екологічної культури серед населення.

Реалізація цієї цілі забезпечить поліпшення стану довкілля, формування безпечних і комфортних умов проживання, підвищення якості життя мешканців та зміцнення іміджу громади як екологічно відповідального та привабливого для життя і розвитку середовища.

Завдання	Можливі сфери реалізації проєктів (неповний перелік)
3.4.1. Удосконалення збирання, вивезення та сортування твердих побутових відходів.	<ul style="list-style-type: none"> - облаштування майданчиків та встановлення контейнерів для збору ТВП; - оновлення техніки для прибирання вулиць і вивозу сміття; - запровадження роздільного збирання відходів; - ініціювання створення сучасного комплексу для утилізації та сортування відходів.
3.4.2. Покращення стану навколишнього природного середовища.	<ul style="list-style-type: none"> - збереження існуючих та створення нових об'єктів природо-заповідного фонду; - проведення заходів щодо відновлення або рекультивації забруднених земельних ділянок;

	<ul style="list-style-type: none"> - відтворення лісів, створення нових та реконструкція існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень; - проведення заходів щодо поліпшення якості повітря; - проведення заходів з підвищення рівня екологічної культури серед жителів громади.
3.4.3. Поліпшення санітарного стану водних ресурсів.	<ul style="list-style-type: none"> - проведення заходів з очищення та догляду за річками, ставками, прибережними зонами, в тому числі розроблення проєктів землеустрою щодо організації та встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон, забезпечення винесення їх в натуру; - проведення заходів з охорони водних ресурсів громади; - проведення заходів з підвищення рівня екологічної свідомості населення та суб'єктів господарювання у сфері охорони та використання водних об'єктів.

Очікувані результати:

- Зменшення кількості незаконних сміттєзвалищ і покращення системи вивезення відходів.
- Підвищено рівень екологічної свідомості населення через інформаційно-просвітницькі кампанії.
- Поліпшено санітарний стан населених пунктів, зменшено негативний вплив відходів на довкілля.
- Зменшено рівень забруднення повітря, ґрунтів і водних об'єктів.
- Зменшення ерозії ґрунтів та створення ефективної системи захисних насаджень для збереження земельних ресурсів і біорізноманіття.
- Підвищення екологічної культури мешканців та рівень їх залученості до природоохоронних ініціатив.
- Проведено очищення русел річок, ставків та прибережних смуг, покращено гідрологічний стан водойм.
- Підвищено якість питної води та рівень забезпечення населення безпечними джерелами водопостачання.
- Відновлено природні екосистеми прибережних зон і збережено водне біорізноманіття.

РОЗДІЛ 7. ЕТАПИ, МЕХАНІЗМИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТРАТЕГІЇ.

Досягнення цілей Стратегії здійснюватиметься через виконання комплексу організаційних, фінансових та інформаційних заходів, які будуть впроваджуватися відповідно до Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030, міських цільових та комплексних програм,

узгоджених із Стратегією, а також рішень органів місцевого самоврядування, що приймаються для досягнення стратегічних цілей.

Черговість та етапи досягнення завдань визначатимуться строками здійснення заходів, які будуть передбачені планом заходів з реалізації Стратегії:

- перший – 2021 - 2023 роки;
- другий – 2024 - 2027 роки;
- третій – 2028 - 2030 роки.

Для виконання завдань Стратегії можливе використання таких джерел фінансування:

- бюджет Погребищенської МТГ;
- Державний фонд регіонального розвитку;
- Державні та обласні програми соціально-економічного розвитку, а також субвенції та дотації з державного бюджету;
- програми допомоги і гранти Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ;
- інвестиції за рахунок власних коштів підприємств, у тому числі на умовах державно-приватного партнерства;
- кошти інвесторів, власні кошти підприємств.

Для досягнення цілей та виконання завдань, визначених у Стратегії, може бути передбачено розроблення міських цільових програм розвитку, а також можуть бути враховані чинні місцеві програми розвитку, що впроваджуються.

Моніторинг реалізації Стратегії проводиться відділом економічного розвитку, інвестицій, стратегічного планування Погребищенської міської ради (далі- Відділ) щороку на підставі інформації органів, відповідальних за проведення заходів і реалізацію проєктів розвитку.

Моніторинг реалізації Стратегії і виконання плану заходів проводиться шляхом:

- відстеження, вимірювання та аналізу відхилення показників фактичних результатів від цільових (проміжних) індикаторів досягнення цілей, визначених Стратегією;
- порівняння фактично отриманих значень індикаторів здійснення заходів і їх значень, визначених планом заходів.

Відділ на основі інформації, отриманої від органів, відповідальних за здійснення заходів і реалізацію проєктів розвитку громади, аналізує рівень реалізації цільових (проміжних) індикаторів досягнення цілей, визначених Стратегією, та стан виконання плану заходів за відповідний період і здійснює підготовку моніторингового звіту про реалізацію Стратегії та моніторингового звіту про виконання плану заходів.

Погребищенська міська рада проводить моніторинг та подає звіт щодо реалізації Стратегії, та звіт про виконання плану заходів для затвердження сесією Погребищенської міської ради до 01 березня року, наступного за звітним періодом.

Погребищенська міська рада оприлюднює затверджений звіт на офіційному вебсайті.

Індикатори досягнення стратегічної цілі 1. Сталий економічний розвиток громади.

Назва індикатора	Одиниця виміру	Значення індикатора		
		базове станом на 01.01.2025р.	проміжне станом на 01.01.2028р.	цільове станом на 01.01.2031р.
Індикатор оперативної цілі 1.1. Підвищення інвестиційної привабливості громади.				
Періодичність оновлення інвестиційного паспорту Погребищенської МТГ.	од.	0	1	2
Створення індустріального парку на території громади.	од.	0	0	1
Кількість розробленої та оновленої містобудівної документації Погребищенської МТГ.	од.	1	1	1
Частка запровадження цифровізації просторового планування.	%	25	50	100
Індикатор оперативної цілі 1.2. Економічно спроможна громада сталого розвитку.				
Кількість створених сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.	од.	0	0	1
Кількість створених підприємств із виробництва тваринницької, овочево-ягідної продукції.	од.	0	1	2
Рівень збільшення сільськогосподарських підприємств, які впровадили екологічні технології та органічне землеробство.	%	0	10	30
Кількість створеної інфраструктури підтримки малого і середнього бізнесу.	од.	0	1	1
Кількість осіб, яким буде надано фінансову підтримку щодо створення або розвитку бізнесу.	од.	0	2	5
Обсяг фінансової підтримки, наданої особам для створення або розвитку бізнесу.	млн. грн	0	1,0	2,5
Створення реєстру вільних земельних ділянок і приміщень для виробництва.	од.	0	0	1
Кількість відновлених підприємств на території громади, які до цього часу призупинили виробництва.	од.	0	1	1
Індикатор оперативної цілі 1.3. Розвиток туризму та збереження культурної спадщини громади.				
Кількість облаштованих туристичних локацій: відпочинкових зон, оглядових майданчиків, фотозон.	од.	0	3	6

Кількість укладених угод між Погребищенською МТГ та сусідніми територіальними громадами щодо розвитку культурно-туристичного маршруту	од.	0	1	1
Кількість осіб, які пройшли навчання або підвищення кваліфікації як гідів та екскурсоводів.	осіб	1	1	2
Кількість розроблених і доступних для користувачів мап громади та туристичних об'єктів	од.	0	1	1
Кількість проведених інформаційно-промоційних заходів та кампаній з популяризації бренду громади.	од.	0	4	8
Кількість туристичних об'єктів, адаптованих для маломобільних груп населення.	од.	1	2	2
Кількість об'єктів культурної спадщини, внесених до місцевого (або державного) реєстру.	од.	138	145	150
Кількість об'єктів культурної спадщини, на яких проведено реставраційні або консерваційні роботи.	од.	0	1	3
Кількість заходів, інформаційних матеріалів чи проєктів, спрямованих на популяризацію історії та культурних традицій громади.	од.	37	42	54
Частка об'єктів культурної спадщини громади, внесених до цифрового каталогу громади.	%	0	30	60

Індикатори досягнення стратегічної цілі 2. Створення комфортних умов на території громади.

Назва індикатора	Одиниця виміру	Значення індикатора		
		базове станом на 01.01.2025р.	проміжне станом на 01.01.2028р.	цільове станом на 01.01.2031р.
Індикатор оперативної цілі 2.1. Розвиток транспортної інфраструктури громади.				
Загальна протяжність відремонтованих автомобільних доріг (капітальний або поточний ремонт).	км	28,9	40	60
Загальна протяжність відремонтованих тротуарів (капітальний або поточний ремонт).	км	4	5	6
Частка облаштованих тротуарів, пішохідних переходів та під'їзних шляхів до соціальних об'єктів.	%	40	60	100

Частка вулиць і доріг, обладнаних дорожніми знаками, розміткою та елементами безпеки, від загальної протяжності вулиць і доріг у населених пунктах громади.	%	80	90	100
Встановлення зупинок громадського транспорту (з навісами, інформаційними табличками тощо).	од.	5	10	15
Створення велосипедних доріжок в громаді.	км	0	1	2
Кількість мостів, водопропускних споруд відремонтованих у населених пунктах Погребищенської МТГ.	од.	3	5	10
Частка зупинок та під'їздів до соціального транспорту, облаштованих низькими платформами, безпечними тротуарами тощо для маломобільних громадян, від загальної кількості таких об'єктів у населених пунктах громади.	%	40	60	100
Індикатор оперативної цілі 2.2. Комфортна громада.				
Кількість встановлених елементів благоустрою (лавки, урни, велопарковки) у населених пунктах громади.	од.	10	15	20
Кількість висаджених дерев, кущів та облаштованих зелених зон.	од./м ²	50 / 20	150/1200	250/2200
Кількість створених та облаштованих сучасних і безпечних ігрових зон для дітей.	од.	14	20	25
Кількість створених або модернізованих скверів і зон відпочинку для молоді та літніх людей.	од.	0	1	2
Протяжність новозбудованих та реконструйованих мереж водопостачання та водовідведення.	км.	4,8	12,6	10,5
Відсоток виконання заходу щодо впровадження сучасних технологій очищення та контролю води.	%	0	10	20
Кількість побудованих або модернізованих очисних споруд.	од.	2	2	2
Частка об'єктів комунальної власності і територій загального користування облаштованих елементами безбар'єрності.	%	77	87	100
Відсоток виконання заходу щодо впровадження принципів безбар'єрності в бізнес-середовищі.	%	50	75	90

Частка кладовищ, щодо яких проведено інвентаризацію та оцінку стану.	%	0	50	100
Відсоток виконання етапів розробки та затвердження місцевих правил благоустрою та правил утримання місць поховання від запланованого.	%	50	60	100
Кількість земельних ділянок, підготовлених та облаштованих для нових кладовищ.	од.	0	1	2
Частка безпритульних тварин, охоплених програмою стерилізації, вакцинації та чіпування, від загальної кількості безпритульних тварин у населених пунктах громади.	%	37,6	80	90
Частка населення громади, охопленого інформаційними та просвітницькими кампаніями щодо відповідального ставлення до тварин та запобігання покидання домашніх тварин.	%	60	90	100
Частка мешканців, охоплених інформуванням щодо інструментів участі громадян.	%	60	70	80
Індикатор оперативної цілі 2.3. Підвищення енергоефективності та раціональне використання енергетичних ресурсів громади.				
Кількість громадських будівель, у яких виконано утеплення та проведено енергозберігаючу модернізацію (фасади, дахи, підвали, вікна, двері, інженерні системи).	од.	3	7	10
Частка модернізованих котелень та систем опалення від їх загальної кількості.	од.	0	2	3
Кількість об'єктів, на яких встановлено альтернативні та відновлювані джерела енергії (сонячні панелі, теплові насоси тощо).	од.	2	20	30
Частка світлоточок, замінених на LED-освітлення.	%	80	90	100
Частка об'єктів, де впроваджено автоматичне керування освітленням.	%	12	15	20
Кількість ділянок, визначених як придатні для розміщення сонячних та вітрових електростанцій.	од.	0	2	2
Кількість будівель комунальних закладів на яких встановлено сонячні панелі.	од.	0	5	10

Індикатори досягнення стратегічної цілі 3. Свідома, активна та безпечна громада.

Назва індикатора	Од. виміру	Значення індикатора		
		базове станом на 01.01.2025р	проміжне станом на 01.01.2028р.	цільове станом на 01.01.2031р.
Індикатор оперативної цілі 3.1. Забезпечення високої якості життя громадян.				
Частка шкіл і дитячих садків, відремонтованих або реконструйованих, від загальної кількості закладів у громаді.	%	25	50	75
Кількість класів оснащених засобами навчання за програмою НУШ (інтерактивні дошки, проектори та ін.)	од.	55	70	76
Частка закладів освіти, адаптованих для дітей з особливими освітніми потребами, від загальної кількості закладів громади.	%	50	60	80
Частка педагогів, охоплених навчанням, тренінгами, семінарами та курсами підвищення кваліфікації.	%	80	90	100
Кількість шкіл і дитячих садків, території яких облаштовано сучасними спортивними та ігровими майданчиками.	од.	3	5	7
Кількість навчальних закладів (шкіл, дитячих садків), оснащених системами безпеки (відеоспостереження, охорона, контроль доступу).	од.	3	15	20
Ремонт та модернізація приміщень КП «Погребищенська ЦЛ» / КП «ЦПМСД».	од.	1/0	1/2	1/5
Кількість будівель КП «Погребищенська ЦЛ» / КП «ЦПМСД», у яких покращено матеріально-технічну базу (обладнання, меблі, діагностичні прилади тощо).	од.	0/2	1/5	1/7
Створення або облаштування залу фізичної реабілітації в КП «Погребищенська ЦЛ».	од.	0	1	1
Кількість будівель КП «Погребищенська ЦЛ» / КП «ЦПМСД» у яких створено безбар'єрний простір (пандуси, ліфт, адаптовані санвузли та ін.).	од.	1/5	1/10	1/15
Кількість будівель КП «Погребищенська ЦЛ» / КП «ЦПМСД» де створено комфортні умови для пацієнтів (зони очікування, доступна навігація, інформаційні стенди та ін.).	од.	0/5	1/10	1/15
Частка осіб (ВПО, військовослужбовці, ветерани та члени їх сімей) охоплених заходами підтримки.	%	40	55	75
Частка осіб з інвалідністю та літніх людей охоплених заходами підтримки.	%	43	60	82

Частка ветеранів, забезпечених протезуванням та постпротезною реабілітацією, від загальної кількості потребуючих.	%	38	54	73
Рівень охоплення ВПО та ветеранів інтеграційними заходами від їх загальної кількості в громаді.	%	40	60	70
Динаміка збільшення кількості сімей патронатних вихователів.	%	1	2	3
Кількість планових перевірок умов проживання дітей.	од.	50	150	200
Кількість осіб, які пройшли попереднє навчання, перевірку та включені до реєстру потенційних прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників.	од.	4	14	19
Рівень виконання інвентаризації житлового фонду громади, визначення непридатного чи аварійного житла та підготовки земельних ділянок для нового будівництва.	%	60	80	90
Рівень виконання запланованих обсягів робіт з будівництва, реконструкції та капітального ремонту.	%	40	50	60
Кількість придбаних або орендованих житлових приміщень для тимчасового проживання.	од.	2	4	6
Рівень реалізації можливості онлайн-подачі документів до ЦНАП та отримання результатів (від запланованого функціоналу).	%	50	80	100
Індикатор оперативної цілі 3.2. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, здорового способу життя.				
Рівень реалізації заходу щодо капітального та поточного ремонту будинків культури, клубів, музеїв, бібліотек та інших закладів культури, оснащення їх сучасним обладнанням (від запланованого).	%	25	50	75
Кількість створених молодіжних та культурних хабів, коворкінгів, арт-просторів тощо.	од.	1	1	1
Рівень охоплення населення участю в культурно-мистецьких подіях.	%	67	72	78
Відсоток творчих колективів, охоплених підтримкою та розвитковими заходами від їх загальної кількості.	%	50	75	100
Кількість реконструйованих та модернізованих спортивних залів, майданчиків у населених пунктах громади (футбольні поля, волейбольні та баскетбольні майданчики).	од.	0	6	8

Кількість облаштованих спортивних локацій на базі шкіл.	од.	2	6	8
Рівень виконання заходу з будівництва споруд спортивного призначення або реконструкції та модернізації діючих.	%	0	10	30
Відсоток секцій у школах, дитячо-юнацьких спортивних школах, гуртках, які охоплено заходами підтримки від їх загальної кількості.	%	30	40	50
Рівень охоплення дітей та молоді участю у спортивних турнірах, змаганнях, велопробігах, марафонах.	%	60	70	80
Частка спортивних об'єктів громади, адаптованих для людей з інвалідністю.	%	5	10	20
Індикатор оперативної цілі 3.3. Підвищення рівня безпеки та стійкості громади до військових загроз і надзвичайних ситуацій.				
Відсоток виконання заходу щодо будівництва, облаштування та утримання захисних споруд (укриттів, бомбосховищ, найпростіших укриттів).	%	50	60	75
Оновлення локальної системи оповіщення населення.	%	10	30	50
Відсоток виконання заходу щодо формування та підтримки матеріального резерву.	%	10	30	50
Рівень забезпечення захисту та стабільної роботи об'єктів критичної інфраструктури.	%	10	50	80
Відсоток об'єктів громади охоплених системою громадської безпеки (встановлення камер спостереження, тривожних кнопок).	%	10	20	40
Кількість проведених профілактичних та практичних заходів з попередження надзвичайних ситуацій техногенного, природного та соціального характеру.	од.	40	60	80
Рівень забезпеченості сил реагування на надзвичайні ситуації необхідною спецтехнікою, обладнанням та матеріальними ресурсами.	%	20	40	60
Індикатор оперативної цілі 3.4. Забезпечення екологічного та санітарного благополуччя громади.				
Відсоток облаштування майданчиків та встановлення контейнерів для збору твердих побутових відходів (ТВП) від запланованої кількості.	%	96,2	98	100
Кількість придбаної техніки для прибирання вулиць.	од.	1	2	4
Частка опрацьованих альтернативних варіантів концепції комплексу утилізації та сортування відходів.	%	70	80	90

Відсоток виконаних заходів із охорони та збереження природо-заповідних об'єктів від запланованих.	%	0	30	60
Відсоток виконання заходів з підвищення рівня екологічної культури серед жителів громади.	%	50	80	100
Відсоток виконання заходів з очищення та догляду за річками, ставками, прибережними зонами.	%	30	40	60
Відсоток зменшення забруднення водних об'єктів після проведення заходів.	%	30	40	60
Відсоток виконання заходів з підвищення рівня екологічної свідомості населення та суб'єктів господарювання у сфері охорони та використання водних об'єктів.	%	50	80	100

РОЗДІЛ 8. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ПРОГРАМНИМИ ТА СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ.

Стратегія розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року узгоджена з пріоритетами Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки та Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області до 2027 року. Її стратегічні та оперативні цілі спрямовані на забезпечення сталого економічного зростання, розвиток людського потенціалу, створення безпечного та комфортного життєвого середовища і збереження природних ресурсів, що повністю відповідає державним і регіональним пріоритетам.

В основі документу – принципи збалансованого розвитку, підвищення конкурентоспроможності території, удосконалення системи управління, покращення якості життя населення та ефективне використання місцевих ресурсів. Узгодженість стратегічних цілей громади з державними та обласними напрямками розвитку забезпечує послідовність дій, сприяє залученню фінансової підтримки різних рівнів і створює умови для реалізації комплексних проєктів сталого розвитку Погребищенської громади.

Узгодженість цілей Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року з цілями стратегічними та операційними цілями Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки.

Стратегічні та операційні цілі Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року.	Стратегічні та операційні цілі Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року.									
	Стратегічна ціль «Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, кліматичному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах»	Операційна ціль 1. Забезпечення розвитку територій з урахуванням інтересів майбутніх поколінь.	Операційна ціль 2. Задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах.	Операційна ціль 3. Соціальний захист ветеранів війни та їх сімей, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення.	Стратегічна ціль «Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів»	Операційна ціль 1. Інфраструктура, стійка до безпекових, соціальних та економічних викликів.	Операційна ціль 2. Сильна, спроможна та конкурентоспроможна регіональна економіка.	Стратегічна ціль «Розбудова ефективного багаторівневого врядування».	Операційна ціль 1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахування кращих практик ЄС.	Операційна ціль 2. Розвиток різних форм співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями.
Стратегічна ціль 1. «Сталий економічний розвиток громади».	++	+			+	+	+			+
Операційна ціль 1.1. Підвищення інвестиційної привабливості громади.	+				+	+	++			++
Операційна ціль 1.2. Економічно спроможна громада сталого розвитку.	+				+		++			
Операційна ціль 1.3. Розвиток туризму та збереження культурної спадщини громади.	+									
Стратегічна ціль 2. Створення комфортних умов на території громади.		+			+	++	+	+		
Операційна ціль 2.1. Розвиток транспортної інфраструктури громади.		+			+	++				
Операційна ціль 2.2. Комфортна громада.	+	+	+		+	+	+	+		
Операційна ціль 2.3. Підвищення енергоефективності та	+					++				

раціональне використання енергетичних ресурсів громади.										
Стратегічна ціль 3. Свідома, активна та безпечна громада.	+	+	+	+	+	+	+			
Оперативна ціль 3.1. Забезпечення високої якості життя громадян.	+	+	++	++	+	+				
Оперативна ціль 3.2. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, здорового способу життя.	+	+		+						
Оперативна ціль 3.3. Підвищення рівня безпеки та стійкості громади до військових загроз і надзвичайних ситуацій.	+					++				
Оперативна ціль 3.4. Забезпечення екологічного та санітарного благополуччя громади.	+									

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок).

**Зв'язок цілей сталого розвитку України до 2030 року
та стратегічних цілей Стратегії розвитку Погребищенської міської
територіальної громади до 2030 року**

Глобальні цілі сталого розвитку України до 2030 року	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 р.		
	1. Сталий економічний розвиток громади.	2. Створення комфортних умов на території громади.	3. Свідома, активна та безпечна громада.
1) подолання бідності	+		
2) подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства	+		+
3) забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці			++
4) забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх			+
5) забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат	+		
6) забезпечення доступності та сталого управління водними ресурсами та санітарією		++	++

7) забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії для всіх		++	
8) сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх	+		
9) створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям		++	
10) скорочення нерівності			+
11) забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів		+	+
12) забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва	+		
13) вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками			+
14) збереження та раціональне використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку			+
15) захист та відновлення їх екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення і повернення назад (розвертання) процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття			+
16) сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях			+
17) зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку	+		

**ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПОГРЕБИЩЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2030 РОКУ**

Директор Установи
«Агенція регіонального розвитку
Вінницької області»

Єлизавета САВЧУК

Менеджерка WASAW Установи
«Агенція регіонального розвитку
Вінницької області»

Юлія БОБОШКО

ЗМІСТ

1. Основні цілі Стратегії розвитку громади та її зв'язок з іншими документами державного планування	69
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	71
3. Характеристики стану довкілля та умов життєдіяльності і здоров'я населення на територіях, які ймовірно зазнають впливу	100
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	107
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	115
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3- 5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	123
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	125
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	128
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	130
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	133
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію	133

1. Основні цілі Стратегії розвитку громади та її зв'язок з іншими документами державного планування

Стратегія розвитку громади – це концептуальний документ, що містить бачення майбутнього, напрями розвитку, та цільовий блок з низки стратегічних та оперативних цілей. Стратегія розвитку територіальної громади є одним з ключових

продуктів співпраці влади, громадськості та бізнесу, адже цей документ має врахувати бачення її майбутнього кожною із зазначених сторін.

Стратегія розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року (далі – Стратегія) – це документ стратегічного планування місцевого рівня, який визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання для сталого розвитку громади.

Метою Стратегії є розробка нових комплексних підходів до спільної цілеспрямованої діяльності місцевої влади, бізнесу, громадськості та інших зацікавлених сторін, спрямованій на найбільш ефективне використання потенціалу територіальної громади та її конкурентних переваг, досягнення запланованих цілей місцевої економічної політики, забезпечення розвитку підприємництва та залучення інвестицій, отримання економічної вигоди (користі) й позитивного соціального впливу, зростання добробуту та підвищення якості життя мешканців.

Стратегія розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року була затверджена у 2021 році, проєкт оновленої Стратегії розроблено на підставі розпорядження Погребищенського міського голови від 26 грудня 2025 року № 136. Враховуючи поточні потреби і виклики сьогодення, а також зміни в Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки виникає необхідність в перегляді та актуалізації цілей, напрямів і заходів Стратегії, що забезпечить більш ефективний та стійкий розвиток громади.

Розробник Стратегії – Погребищенська міська рада.

Стратегія розроблена на основі:

- Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Закону України «Про засади державної регіональної політики»;
- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки;
- Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року;
- Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;
- Наказу № 265 від 21.12.2022 Міністерства розвитку громад і територій про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад.

При розробці Стратегії були використані основні методики та досвід, якими користувалися інші громади. Було використано методологію, що розглядає сталий розвиток і соціальну інтеграцію як основні принципи місцевого розвитку. Враховано потребу відповідності стратегічних цілей та операційних завдань оновленим Державній Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, а також Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року. Зокрема, всі стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку громади в тій чи іншій мірі відображені в Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року, а стратегічні цілі відповідають Цілям сталого розвитку України до 2030 року. Крім того, даний ДДП враховує

Національну стратегію управління відходами в Україні до 2030 року, яка передбачає впровадження системного підходу до управління відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання.

Стратегію також розроблено із врахуванням Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», норм земельного та водного законодавства, Закону України «Про управління відходами», а також Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року. Зокрема, цілі Стратегії (підвищення енергоефективності та раціональне використання енергетичних ресурсів громади) узгоджуються із національними та міжнародними документами, які пов'язані з кліматичними впливами.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

У 2020 році у рамках реформи децентралізації та відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 707-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Вінницької області» утворено Погребищенську міську територіальну громаду, до якої увійшли місто Погребище та 59 населених пунктів: с. Адамівка, с-ще Погребище Перше, с. Андрушівка, с. Паріївка, с. Бабинці, с. Бистрик, с. Білашки, с. Вишнівка, с. Смаржинці, с. Борщагівка, с. Скибинці, с. Гопчиця, с. Дзюньків, с. Довгалівка, с. Збаржівка, с. Обозівка, с. Травневе, с. Левківка, с. Ординці, с. Мончин, с. Григорівка, с. Сопин, с. Морозівка, с. Бухни, с. Новофастів, с. Бурківці, с. Очеретня, с. Довжок, с-ще Погребище Друге, с. Павлівка, с. Круподеринці, с. Педоси, с. Малинки, с. Плисків, с-ще Філютка, с. Розкопане, с. Саражинці, с. Попівці, с. Кур'янці, с. Юнашки, с. Сніжна, с. Задорожнє, с. Озерна, с. Спичинці, с. Васильківці, с. Станилівка, с. Талалаї, с. Старостинці, с. Іваньки, с. Ліщинці, с. Надросся, с. Булаї, с. Черемошне, с. Веселівка, с. Кулешів, с. Степанки, с. Ширмівка, с. Свитинці, с. Соснівка.

2.1 Фізико-географічна характеристика території

Погребищенська МТГ розташована у північно-східній частині Вінницької області в межах Лісостепової зони, займаючи підвищену частину Придніпровської височини (Північно-Західна Придніпровська височинна область, Липовецько-Погребищенський район). На півночі межує з Житомирською областю, а на сході – з Київською областю, на півдні – з Оратівською та Липовецькою (Вінницького району) територіальними громадами, а на заході – з Самгородською (Хмільницького району) та Турбівською (Вінницького району) територіальними громадами Вінницької області.

Поширеним є лісостеповий тип ландшафтів, який сформувався за оптимального співвідношення тепла і вологи переважно на лесових породах, що сприяло широкому розвитку ярів та балок. Рельєф хвилястий, порізаний ярами та балками, клімат помірно-континентальний, а ґрунти переважно родючі чорноземи. Висота поверхні коливається в межах 190–310 м із збільшенням в південно-західному напрямку.

2.2 Клімат

Територія громади знаходиться в північно-західному районі (район І Полісся, Лісостеп). Клімат помірно-континентальний, зі сніжною зимою і помірним літом.

Середня річна температура повітря $+7,3^{\circ}\text{C}$, середня річна температура січня – $5,1^{\circ}\text{C}$, середня річна температура липня $+18,7^{\circ}\text{C}$. Тривалість опалювального періоду 182–203 доби. Середня тривалість безморозного періоду 165–170 днів. Нормативна глибина промерзання ґрунтів 0,9 м.

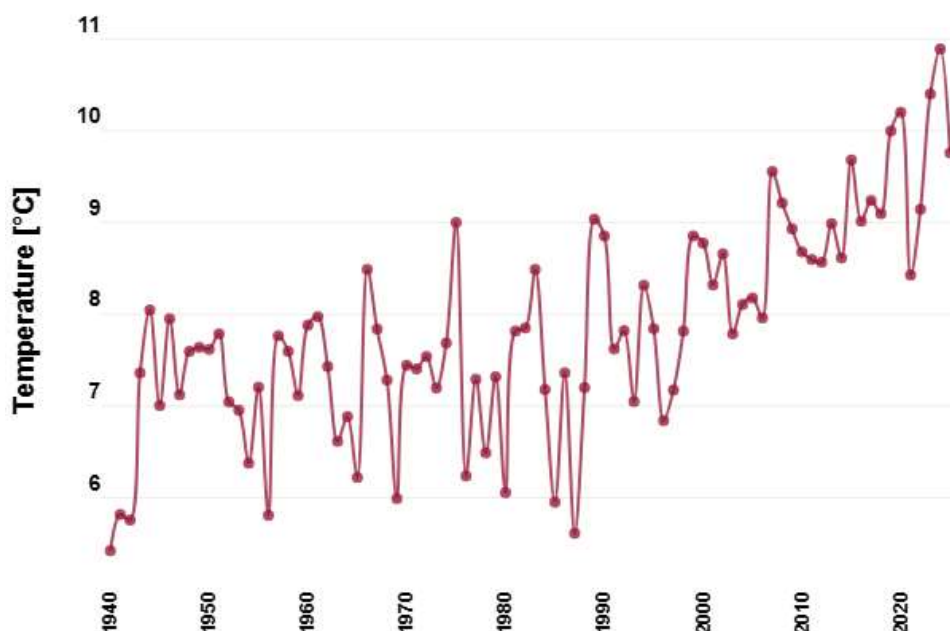

Рисунок 1 – Середньорічні температури у Погребищенській МТГ за період 1940–2024 рр.

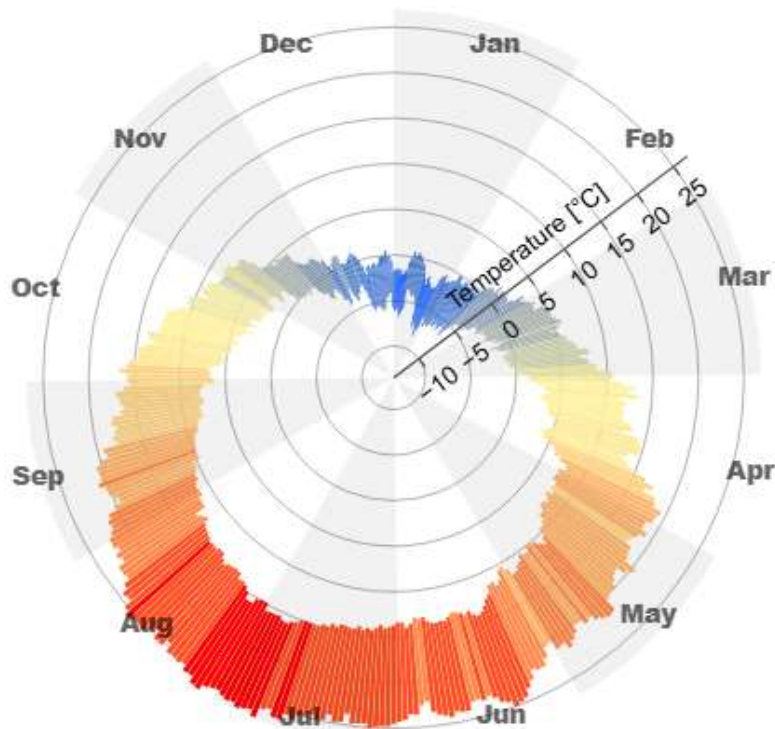

Рисунок 2 – Розподіл мінімальних і максимальних температур протягом року для Погребищенської МТГ

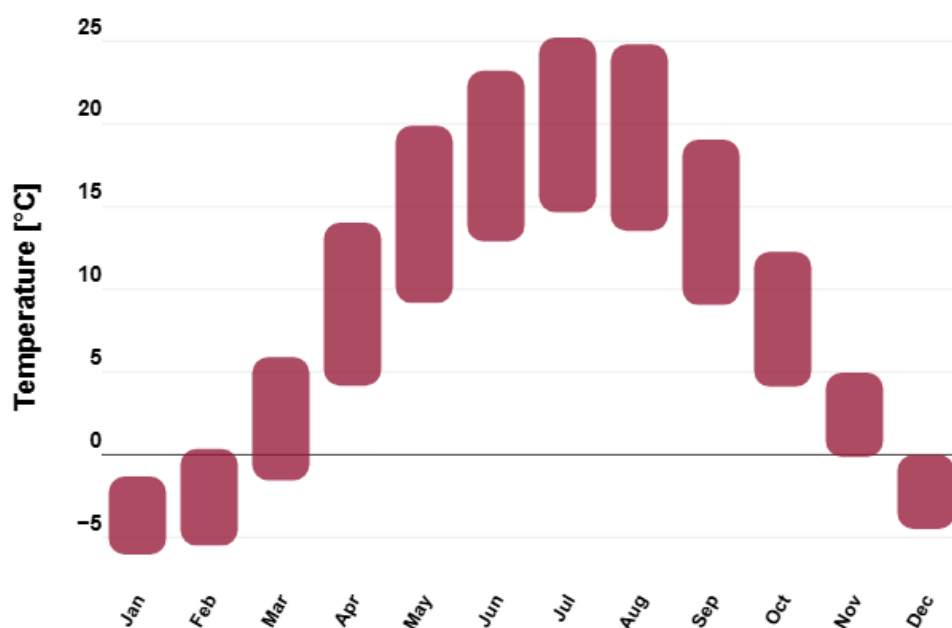

Рисунок 3 – Розподіл температур по місяцям для Погребищенської МТГ

Наслідки зміни клімату протягом останніх 40 років добре помітні на наступних діаграмах (рис. 4). Використане джерело даних – ERA5, атмосферний реаналіз глобального клімату п'ятого покоління ECMWF, що охоплює часовий діапазон з 1979 по 2024 рік, з просторовою роздільною здатністю 30 км. Дані не відображають умови в конкретному місці. Мікроклімат і місцеві відмінності не враховуються. Тому температура часто буде вищою, ніж показана, особливо в містах, а кількість опадів може відрізнятись залежно від топографії.

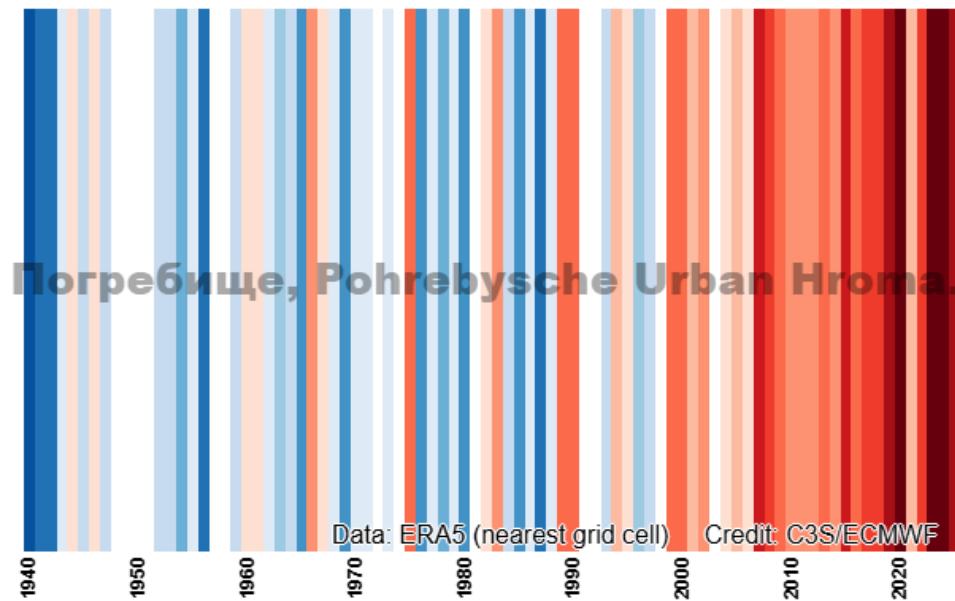

Рисунок 4 – Середньорічна температура повітря, тренд та аномалії
(м. Погребище)

На рис. 4 зображено смуги потепління. Колір (від блакитного до червоного) показує, наскільки середньорічна температура відхиляється від середнього значення за 20 століття. Починаючи з 2007 року середньорічна температура повітря підвищується.

За даними Вінницького обласного центру найбільші зміни з підвищення температури відбулися в холодний період року в січні–березні та влітку в липні–серпні. Щорічно зростає кількість випадків аномальних природних явищ у вигляді шквалів, граду, злив та гроз.

Кількість опадів на території Погребищенської МТГ 550–700 мм за рік. Сніговий покрив формується в першій половині грудня. Товщина снігового покриву не перевищує 50 см, а промерзання ґрунту не більше 1,0 м. Сніговий покрив зникає в першій декаді березня. В останні роки спостерігається недостатнє зволоження територій внаслідок глобальних змін.

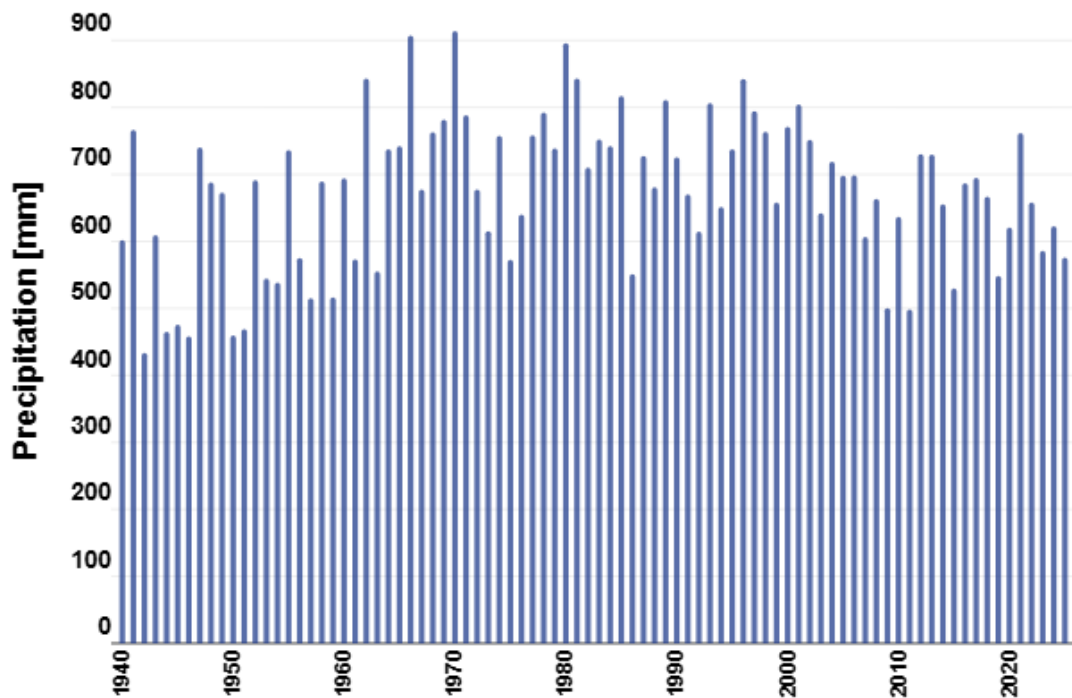

Рисунок 5 – Середньорічна кількість опадів у Погребищенській МТГ за період 1940–2024 рр.

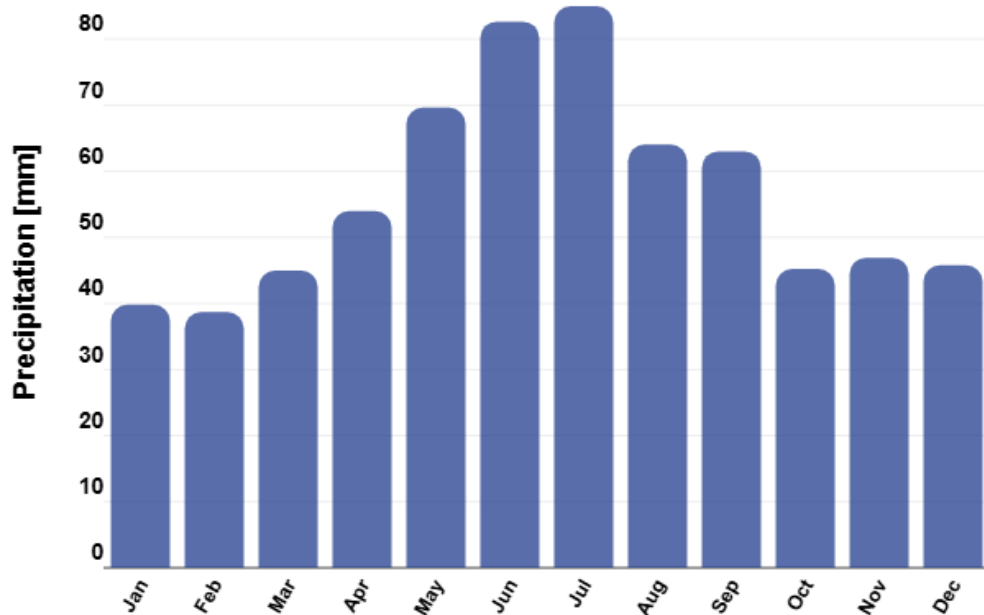

Рисунок 6 – Розподіл опадів по місяцям у Погребищенській МТГ

Клімат громади є сприятливим для сільськогосподарського виробництва: тривале тепле літо, рання весна, зима з помірними морозами та сніговим покриттям – ці фактори позитивно впливають на ріст зернових та технічних культур. Однак, внаслідок глобальних кліматичних змін відбувається перерозподіл опадів протягом року – збільшення в січні, квітні, травні та менше влітку, що на фоні підвищення температури обумовлює дефіцит вологи.

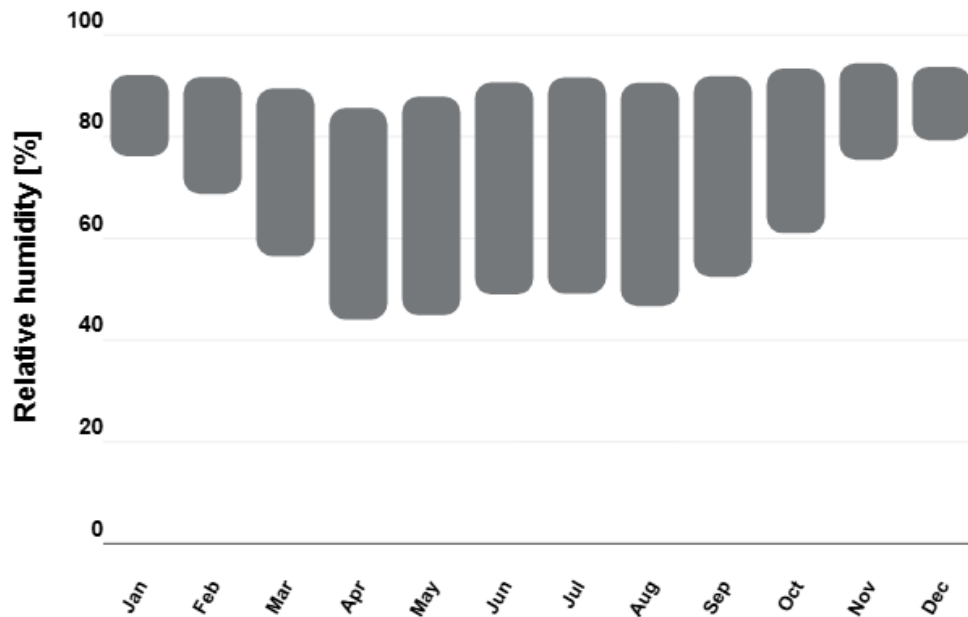

Рисунок 7 – Розподіл відносної вологості по місяцям у Погребищенській МТГ

Середня річна швидкість вітру 3,5 м/с. Найбільша середня швидкість вітру фіксується в січні-березні – 3,9-4,2 м/с. Напрями повторюваності вітру в січні: північний – 10,1 %, північно-східний – 5,6 %, східний – 7,4 %, південно-східний – 11,1 %, південний – 13,7 %, південно-західний – 14,7 %, західний – 22,6 %, північно-східний – 14,8%, штиль – 7,1 %; в липні: північний – 15,5 %, північно-східний – 8,2 %, східний – 8,9 %, південно-східний – 7,4 %, південний – 8,3 %, південно-західний – 8,7 %, західний – 19,9 %, північно-східний – 23,1%, штиль – 14,8 %.

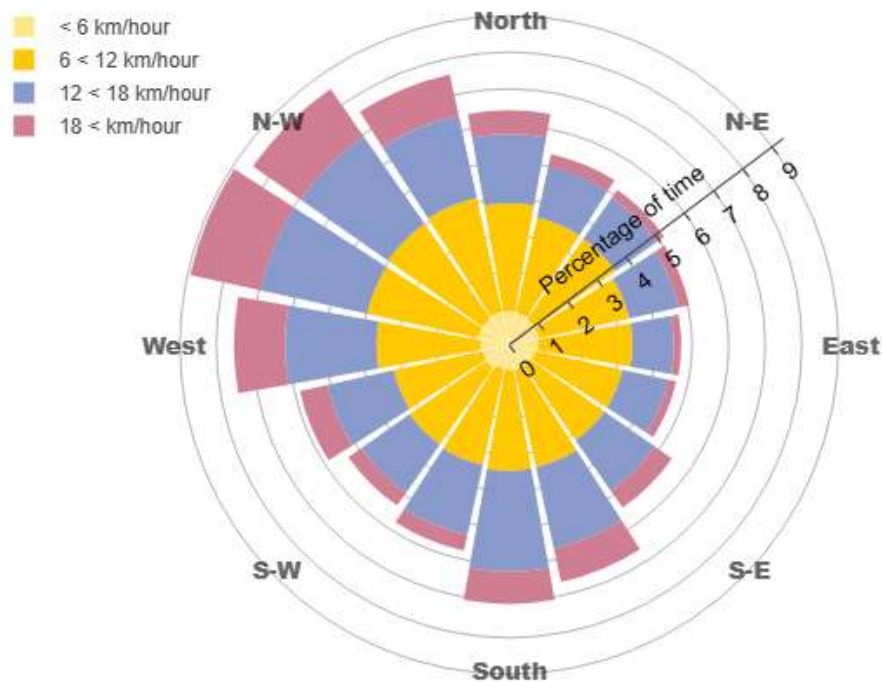

Рисунок 8 – Роза вітрів для Погребищенської МТГ

2.3 Гідрогеологічні умови

В гідрогеологічному відношенні Погребищенська МТГ розташована в межах області тріщинних вод Українського щита, який охоплює територію Житомирської, Вінницької, Кіровоградської, східну частину Хмельницької, південні частини Київської і Дніпропетровської, південно-західну частину Черкаської, північні окраїни Одеської і Миколаївської, а також північносхідну частину Запорізької областей.

Погребищенська МТГ знаходиться у зоні нестійкого зволоження, але характеризується відносно сприятливими умовами для живлення й накопичення підземних вод, що пов'язано з кліматичними факторами та літологічним складом порід.

Водоносний горизонт в сучасних алювіальних відкладах заплав річок і балок має обмежене розповсюдження. Водовміщуючі відклади представлені різнозернистими пісками з прошарками і лінзами суглинків. Вони неоднорідні за своїм літологічним складом і не витримані запотужністю. Потужність сучасного алювію 6,5-10,0 м. Водоносний горизонт безнапірний. Живлення горизонту відбувається за рахунок атмосферних опадів та інфільтрації поверхневих вод. Внаслідок неглибокого залягання і відсутності покриваючих водотривких порід, водоносний горизонт піддається забрудненню. Для значного водопостачання водоносний горизонт не має великого значення.

Поблизу с. Ординці є джерела якісних вод, вода з яких може бути використана для розливу в якості столової.

Спостерігається тенденція до зниження рівня ґрунтових вод, що призводить до пересихання криниць у посушливі періоди. Це пов'язано зі зміною клімату та замуленням природних джерел.

2.4 Інженерно-геологічні процеси та явища

Територія громади розташована на Українському кристалічному щиті, який є частиною Східно-Європейської платформи. Рельєф фундаменту ускладнений численними локальними тектонічними підняттями та депресіями. Фундамент щита складений магматичними та метаморфічними кристалічними породами архею та нижнього протерозою. Поверх кристалічного фундаменту знаходиться малопотужний осадовий шар, що сформований із порід верхнього протерозою та крейдової, палеогенової, неогенової та четвертинної систем фанерозою.

За схемою геоморфологічного районування територія громади розташована в межах Західнопридніпровської пластово-денудаційної височини на докембрійських породах.

На території громади знаходяться родовища:

- торфу (Морозівське родовище);
- граніту (родовища: 1. Юнашківське (6 км на схід від з. ст. Ржевуська, 0,5 км на північ від с. Юнашки) – запаси граніту 717,4 тис. м³; 2. Круподеренське (5 км на пн.-сх. від з. ст. Ржевуська, 6 км на пн.-сх. від м. Погребище, 1 км на пн.-сх. від с. Круподеринці) – запаси граніту 1198 тис. м³);

- мігматиту (родовища: 1. Гопчицьке (2 км від з. ст. Ржевуська, 5 км на пн.-сх. від м. Погребище) – запаси мігматиту 5784,6 тис. м³);

- цегельної сировини – суглинків, піску, пеліканітів. Одним з найбільш вивчених та найбільш перспективних в Україні є Талалаївське родовище. Тут серед своєрідних порід – пеліканітів, виявлені опалоні жили потужністю від 3-5 до 10 см, з вмістом опалу від 10-30 до 35-40%. Опал представлений кількома відмінами, що вміщують його – пеліканіти – за міцністю в 3-5 разів поступаються гранітам. В значних кількостях опал міститься також в пухких піскуватих-глинистих породах та жорсткі.

Через розчленований рельєф (особливо в долині річки Рось та її приток) активно розвиваються площинна ерозія і лінійна ерозія (утворення ярів та балок). Це створює суттєві проблеми для сільського господарства та будівництва доріг. На крутих схилах річкових долин та балок часто спостерігаються зсуви через підмивання схилів водою або перезволоження глинистих шарів ґрунту, що лежать на щільних кристалічних породах. Значна частина території громади вкрита лесовидними суглинками. Ці ґрунти мають властивість різко зменшуватися в об'ємі при замочуванні під навантаженням.

2.5 Атмосферне повітря

За метеорологічними умовами територія Погребищенської МТГ відноситься до територій з помірним потенціалом забруднення атмосферного повітря.

За даними Головного управління статистики у Вінницькій області загальний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у 2024 р. від стаціонарних джерел склав 40,0 тис. т (без урахування викидів діоксиду вуглецю), що майже в 2 рази менше порівняно з 2023 роком. У попередні роки основними речовинами, що забруднювали повітря, залишалися сполуки вуглецю та сірки (близько 80 % від загального обсягу викидів).

До основних антропогенних джерел забруднення атмосфери належать: теплове та енергетичне устаткування, промислові підприємства, сільське господарство, всі види транспорту. Однією з основних причин забруднення атмосферного повітря є низький рівень оснащення джерел викидів пилогазоочисним обладнанням. Значно впливає на забруднення атмосфери відсутність установок по вловлюванню газоподібних сполук, а саме: діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, летючих органічних сполук та інших.

Основними забруднювачами повітря на території громади є автотранспорт, кількість якого щороку збільшується, котельні окремих підприємств, а також спалювання сміття та опалого листя.

Через територію громади проходить автодорога державного значення Т-02-03 «Турбів – Погребище – Сквир», а також дорога місцевого значення О-02-17-05 границя Житомирської області – Погребище – Іллінці. Тому викиди у повітря від пересувних джерел певною мірою впливають на територію громади.

В Погребищенській МТГ основними стаціонарними забрудниками повітря є такі підприємства:

- виробництво хліба та хлібобулочних виробів (ТОВ «Росічі»);
- виробництво борошномельно-круп'яних продуктів (ТОВ «Ржевуськ млин»);
- виробництво господарських і декоративних керамічних виробів (ТОВ "Погребищенський завод "ІДЕАЛ");
- ремонт і технічне обслуговування інших транспортних засобів; виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу (Погребищенська філія приватного акціонерного товариства «Київський електровагоноремонтний завод»);
- автозаправні станції.

Таким чином, на території Погребищенської МТГ відсутні великі стаціонарні джерела забруднення повітря.

Загальна маса викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря по Погребищенській міській територіальній громаді від стаціонарних джерел викидів у 2024 році була 72,660 тонн, що складає 67,2% від рівня 2023 року.

2.6 Водні ресурси

На території Погребищенської громади протікає 28 річок, 14 струмків загальною довжиною близько 384,1 км. Переважна більшість їх відноситься до басейну річки Дніпро. На захід і схід від сіл Станілівка, Ординці, Надросся, Довжок, Паріївка проходить вододіл з висотами 315–322 м. В громаді розташовується 266 водних об'єктів площею 2042,9637 га, з яких 141 водний об'єкт площею 871,6891 га, на яких громадянами здійснюється загальне водокористування для задоволення їх потреб (купання, любительське і спортивне рибальство, водопій тварин).

Головню водною артерією є річка Рось. Це найважливіша річка громади. Вона бере свій початок поблизу села Ординці. У межах громади Рось є невеликою річкою, яка часто регулюється ставками. Вона має звивисте русло та мальовничі долини, де місцями на поверхню виходять кристалічні породи (граніти). Окрім Росі, територією громади протікають її притоки, які формують місцевий ландшафт: Роська, Смолянка, Горіхова, Коза, Вільшанка.

Річка Вільшанка – ліва притока р. Десна, басейн Південного Бугу. Довжина 29 км, з них 14,2 км під ставками. Бере початок поблизу с. Вербівка. Протікає також через села Біла, Брицьке, Вахнівка та Журава. Вільшанка є четвертою за величиною річкою, що протікає територією Вінницького району. Падіння по довжині річки – 64 м (1,4 м на 1 км), коефіцієнт звивистості 1,47. Площа водозбору становить 219 км² і має грушоподібну форму, територія в основному розорана, знаходиться в межах Подільського плато і покрита лесоподібними суглинками. Долина звивиста, трапецієподібна, з порізаними ярами, схилами. Висота схилів іноді досягає 50-60 м. Заплава двобічна, шириною від 50 до 250 м, складена мулистоторфовими і мулисто-глинистими ґрунтами. Річище помірно звивисте, біля сіл Білої і Вахнівки робить поворот на 90 градусів. Переважає ширина 3-4,5 м, глибина – 0,3-0,7 м. Швидкість течії – 0,1 м/с. Дно рівне, замулене, іноді піщане. Береги пологі і стійкі.

Через значну зарегульованість можливим є заростання водоростями та замулення водоймищ. Причиною забруднення є акумулювання багатьох речовин, зокрема фосфору, азоту та калію, що є елементами живлення для водоростей. Рослини-торфоутворювачі формують концентричні пояси: найглибші ділянки займають водорості, потім – занурені у воду рослини (ряска, тілоріз, рдест), ближче до берега – водяні лілії, очерет, комиш, великі осоки, біля берега – дрібні осоки. Кожен пояс рослинності відкладає на дні водоймища органічні залишки специфічного ботанічного складу. Заповнюючи водойму, ці кільця зсовуються до центру, а шари торфу однакового ботанічного складу утворюють у тілі болота похилені до центру пласти. На дні водойми осідає велика кількість відмерлих тварин і рослин, планктону. Вони змішуються з мінеральними частками й формують щільну драглеподібну масу – сапропель, потужністю 10-15 см. Він жовтий, сірий, бурий і навіть чорний із зеленкуватим відтінком; поступово ущільнюється, утворюючи сапропеліт і сапропелеве вугілля. Антропогенне евтрофування та забруднення води – це основні процеси, що викликають деградацію річок, ставків і погіршення якості води. Головною причиною обох процесів є відходи господарської діяльності, що надходять у водойми з водозбору. Забруднення водойм токсичними речовинами техногенного походження часто ускладнює або робить неможливим використання води для питних цілей. Крім того, забруднюючі речовини накопичуються в донних відкладеннях, а також у фіто- і зоопланктоні, вищій водній рослинності і рибах. При цьому нерідко утворюються нові, більш токсичні сполуки і виникають вогнища вторинного забруднення води.

Основними джерелами забруднення водойм на території Погребищенської МТГ є:

- стічні води виробництва м'яса (ТОВ "Птахокомплекс "ВЕРЕМІЙ", ТОВ "Торгова компанія "Кодинка");
- стічні води виробництва добрив і азотних сполук (ТОВ "Група компаній "ЯРИЛО");
- стічні води виробництва олії та тваринних жирів (ТОВ «Дружба ойл»);
- виробництво, ремонт і технічне обслуговування транспортних засобів (Погребищенська філія ПАТ «Київський електровозоремонтний завод»);
- побутові стічні води.

Таким чином, забруднення водойм спричинене різною антропогенною діяльністю, що потребує ретельної уваги і комплексного підходу.

2.7 Земельні ресурси

Загальна площа земель Погребищенської МТГ становить 119989 га, або 4,5% території Вінницької області. З них 97872 га сільськогосподарських угідь, у тому числі: сіножаті – 3100,7 га, пасовища – 15954,6 га, рілля – 78144,5 га, багаторічні насадження – 1113,47 га; перелоги – 1,21 га, землі лісогосподарського призначення – 11277, 8 га, землі водного фонду – 2042,96 га, землі житлової та громадської забудови – 1310,30 га, землі промисловості, транспорту, зв'язку та енергетики – 172,97 га, інші землі – 6528,3 га.

Якість ґрунтів Погребищенської МТГ складає 87-94 бали (найродючіші) і 80-87 балів (добрі). На території громади розповсюджені чорноземні ґрунти. Серед чорноземів виявлені такі підтипи: опідзолені, реградовані та типові. Родючість від 3,39% в чорноземах опідзолених до 3,8% у чорноземах реградованих. Найбільш родючими ґрунтами є сірі та темно-сірі опідзолені мочаристі, чорноземи опідзолені мочаристі й мочарні. Вони містять 3,5-5,5 % гумусу.

Ґрунти громади відносяться до Північної провінції Правобережного Лісостепу: ЛСП1-1 Хмельницько–Погребищенський агроґрунтовий район за типами ґрунтового покриву є достатньо однорідним – 60 % орних земель займають чорноземи типові та сильнореградовані. Основним типом ґрунтів є чорноземи типові, які займають 72% території цього агроґрунтового підрайону. ЛСП1-16 Погребищенсько–Оратівський агроґрунтовий підрайон, територія якого складається із чорноземів опідзолених (34 %) та реградованих (42 %). Ці ґрунти є найбільш родючими в цьому агроґрунтовому підрайоні та разом із достатнім зволоженням створюють чудові умови для розвитку агроландшафтів.

Частина ґрунтів Погребищенської МТГ відносяться до особливо цінних груп ґрунтів згідно наказу Державного комітету України по земельних ресурсах від 06.10.2003 р. №245 «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів». Це зокрема:

- 41г. Чорноземи слабореградовані легкосуглинкові
- 41д. Чорноземи слабореградовані та темно-сірі сильнореградовані середньосуглинкові ґрунти
- 53г. Чорноземи сильнореградовані легкосуглинкові та глибокі малогумусні легкосуглинкові
- 53д. Чорноземи глибокі малогумусні та сильнореградовані середньосуглинкові на лесах
- 121д. Лучно-чорноземні середньосуглинкові ґрунти

2.8 Флора і фауна

У громаді переважають дубово-грабові ліси (гаї), деревний ярус яких складається з дуба черешчатого, що займає 43% лісопокритої площі, граба звичайного (10%), а також клена гостролистого, ясена звичайного, в'яза, береста, липи середньолистої, берези та яблуні дикої. У чагарниковому ярусі зустрічаються горіх звичайний, бересклет європейський і бородавчастий, шипшина та ін., у трав'яному ярусі – осока волокниста, конвалія, копитняк європейський, дріоптеріс тощо. Соснові та дубово-соснові ліси представлено невеликими масивами, які приурочені в основному до других надзаплавних терас в середній течії на правобережжі Росі, а також в її пониззі. Природна степова рослинність зберіглася в дуже невеликих кількостях і зустрічається лише у балках, на схилах річкових долин, вздовж шляхів, на окраїнах боліт і лісів тощо. Лучна рослинність поширена головним чином у долинах річок. Відповідно до рельєфу виділяються сухі, свіжі, вологі та заболочені луки. Найпоширенішими представниками сухих луків є костриця березниста, стоколос безостий, конюшина гірська, деревій звичайний, перстач сріблястий.

З представників ссавців тут зустрічаються козуля європейська, олень благородний, свиня дика, білка, ховрах європейський, борсук, куниця кам'яна, тушканчик, у заплавах і водоймах видра, ондатра, норка європейська, бобр тощо. Найбільш характерними з ссавців є степовий тхір, крапчастий ховрах, степова мишівка, сірий хом'ячок, сліпак. Ряд рукокрилих в регіоні представляють декілька видів кажанів. Найчастіше зустрічаються вечірниця руда, вухань звичайний та нетопир малий, рідше нічниця ставкова, вечірниця мала. Регіональними представниками орнітофауни є в лісах сокіл балабан, грак, строкатий дятел, сова-сипуха, пищуха, чорний і співочий дрізд, вільшанка та ін.; на полях степовий жайворонок, перепілка, дрохва, на берегах річок, ставків бджолоїдки, чайки звичайні, дикі качки і гуси, лебеді-шипуні тощо. Повсюдно зустрічаються ворони, горобці, сороки тощо. Представниками герпетофауни у заплавах і водоймах є черепахи, тритони, ящірки, вужі, безхвості амфібій (зелена ропуха та, досить рідко, звичайна ропуха). У межах басейну річки Рось також мешкають чотири види жаб: озерна, ставкова, гостроморда та, менш численна, трав'яна. Іхтіофауна водних об'єктів басейну характеризується в основному такими видами родини коропових, як короп, лящ, в'язь, білізна, лин, карась, плітка, слець, головня, краснопірка, верховодка, рибець тощо. Крім того зустрічаються також представники родини окуневих судак, окунь, йорж, родини в'юнових в'юн, щиповка, голец, та родини тріскових миньок. Слід також згадати щуку та сома, кожен з яких як вид є представником окремої родини, та єдиного представника класу круглоротих міногу українську.

Протягом останніх десятиліть відмічається прискорення процесів біологічної інвазії внаслідок кліматичних змін і особливо антропогенних факторів: перевезень, торгівлі, трансформації природних екосистем (зарегулювання водойм, вирубка лісів або необґрунтоване заліснення степів, штучне осушення та обводнення територій). Характерною тенденцією сьогодення в області є виникнення загрози біорізноманіттю типових, лучних та степових екосистем болотних угідь, природних сіножатей та пасовищ, розташованих в долинах водних об'єктів поза межами прибережних захисних смуг, через передачу органами місцевого самоврядування таких земель у власність для ведення особистого селянського господарства.

Відповідно до Схеми екомережі області, затвердженої рішенням 10 сесії Вінницької обласної ради 6 скликання від 14.02.2012 року № 282 «Про затвердження регіональної екомережі Вінницької області» на території Погребищенської МТГ розташовані Роський регіональний екокоридор, а також Гопчицький і Погребищенський регіональні центри біорізноманіття. Роський регіональний екокоридор сформувався долиною річки Рось. Його довжина 62 км, мінімальна ширина – 200 м, максимальна ширина – 3400 м. Цей екокоридор сполучає Гопчицький та Погребищенський регіональні центри біорізноманіття між собою та з елементами екомережі Київської області. Гопчицький регіональний центр займає площу 4018 га. У ньому охороняються заліснені балки зі ставками та асоціації грабово-дубового лісу волосистоосокового і яглицевого. Погребищенський регіональний центр біорізноманіття займає площу 2369,5 га. Тут охороняються ландшафтні комплекси схилів долини р. Рось з гранітними

відслоненнями та цінними лісовими насадженнями природного і штучного походження віком близько 80 років. Крім лісових екосистем, значну цінність мають ділянки з чорноземами типовими. У доагрокультурному минулому на них існували лучні степи.

2.9 Демографічний показник

Чисельність наявного населення Погребищенської МТГ, станом на 01 січня 2025 року, становила 25012 осіб, з них проживає у м. Погребище – 8548 осіб, у сільській місцевості – 16464 осіб.

Війна суттєво впливає на демографічну ситуацію в громаді, спричиняючи значні зміни в чисельності, структурі та розселенні населення. Основні наслідки включають збільшення смертності, зниження народжуваності, міграцію та зміну вікової структури населення.

За офіційними даними, у першому півріччі 2025 року смертність у Вінницькій області майже в 3 рази вища за народжуваність: за цей період народилося 4079 дітей, а померло – 11394 осіб. Це свідчить про серйозний демографічний дисбаланс, що, ймовірно, відбиває загальні національні тенденції (насиченість смертності, низька народжуваність). Оскільки інфекційна захворюваність росте, це створює додаткове навантаження на систему охорони здоров'я та потенційні ризики для громадського здоров'я. За інформацією Вінницької обласної адміністрації, перинатальна смертність знизилася. Проте, одночасно зазначається зменшення кількості народжень, що погіршує демографічну ситуацію.

Основними викликами для громади з урахуванням гендерного аналізу є поступове зменшення в загальній кількості жителів частки дітей, старіння населення, міграція, особливо молоді, до великих міст та закордон.

2.10 Аналіз захворюваності населення

На тлі несприятливих демографічних змін відбувається погіршення стану здоров'я населення з істотним підвищенням в усіх вікових групах рівнів захворюваності і поширення хвороб. Зокрема, хронічних неінфекційних захворювань, включаючи хвороби системи кровообігу, злоякісні новоутворення, цукровий діабет та інші хвороби. На хронічну патологію страждають до 60% дорослого та майже 20% дитячого населення. Водночас, відмічається тенденція до погіршення стану здоров'я молоді, збільшення частоти соціально небезпечних хвороб, у тому числі туберкульозу та ВІЛ/СНІДУ, розладів психіки тощо.

Нижче наведені характеристики загальної захворюваності населення Погребищенської МТГ станом за 2023-2025 рр.

Загальна захворюваність дітей віком від 0 до 14

У структурі поширеності захворювань дітей від 0 до 14 років на першому місці знаходяться хвороби органів дихання – 48,52%. Серед інших захворювань найпоширенішими є хвороби очей (7,68%), органів травлення (7,18%), ендокринної системи (5,98%), кістково-м'язової системи (5,42%). За останні 3 роки (з 2023 по 2025 рік) спостерігається тенденція до зниження захворюваності дітей віком до 14

років (в цілому на 25%), в першу чергу зменшилась кількість захворювань вуха, очей, кістково-м'язової і ендокринної систем, новоутворень, травм і отруєнь. Частково таке зниження може бути пов'язане із поступовим зменшенням чисельності населення громади.

Загальна захворюваність підлітків (15-17 років включно)

У структурі поширеності захворювань підлітків від 15 до 17 років на першому місці також знаходяться хвороби органів дихання – 50,3%. Серед інших захворювань найпоширенішими є хвороби очей (6,9%), органів травлення (6,04%), вуха (5,95%), ендокринної системи (5,69%). За останні 3 роки (з 2023 по 2025 рік) спостерігається тенденція до зниження захворюваності підлітків віком від 15 до 17 років (в цілому більше, ніж на 17%). В першу чергу, значно зменшилась кількість інфекційних захворювань (на 41%), хвороб органів травлення і сечостатевої системи (по 44%), шкіри (40%), очей (35%). При цьому, дещо зросла кількість деяких захворювань органів дихання.

Загальна захворюваність дорослих (18 років та старші)

У структурі поширеності захворювань дорослих (18 років та старші) на першому місці знаходяться хвороби системи кровообігу (серцево-судинні) – 45,23%. Серед інших захворювань найпоширенішими є хвороби органів травлення (11,08%), органів дихання (10,39%), ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин (10,17%). За останні 3 роки (з 2023 по 2025 рік) спостерігається тенденція до зменшення захворюваності дорослих (в цілому на 20%) – це, однак, може бути пов'язано із відтоком дорослого населення. Більше, ніж вдвічі знизилась кількість хвороб крові, ендокринної системи, органів травлення, травм і отруєнь.

Враховуючи наявність незадовільних факторів навколишнього середовища та їх вплив на організм, можливе погіршення стану здоров'я населення. Проте, при умові запобігання шкідливого впливу таких факторів показники захворюваності можуть зменшуватись.

2.11 Об'єкти історико-культурної спадщини

Перелік об'єктів історико-культурної спадщини на території Погребищенської МТГ наведено у табл. 1.

Таблиця 1 – Перелік пам'яток архітектури

№ п/п	Найменування об'єкта культурної спадщини	Місцезнаходження об'єкта культурної спадщини	Номер і дата рішення про взяття на облік	Існуючий охоронний номер (за наявності)
1	Парк	Вінницька область, Вінницький район, м. Погребище, вул. Шевченка	Розпорядження ОДА № 78 від 19.02.96 р	244-М
2	Палац	Вінницька область, Вінницький район, с. Андрушівка, вул. Калініна	Занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України постановою	20040

			Кабінету Міністрів України від 22.10.2025 №1348	
3	Садибний будинок	Вінницька область, Вінницький район, с. Круподеринці, вул. Годзівка	Занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України постановою Кабінету Міністрів України від 22.10.2025 №1348	20041
4	Мавзолей- церква	Вінницька область, Вінницький район, с. Круподеринці вул. Нижня Гута	Занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України постановою Кабінету Міністрів України від 22.10.2025 №1348	20042
5	Млин	Вінницька область, Вінницький район, с. Круподеринці,	Рішення виконкому облради нар. деп. від 14.02.91 №43	166-М
6	Пам'ятник морякам, які загинули в Цусімському бою	Вінницька область, Вінницький район, с. Круподеринці вул. Нижня Гута	Рішення виконкому облради нар. деп. від 14.02.91 №43	167-М
7	Млин	Вінницька область, Вінницький район, с. Новофастів, вул. Садова	Рішення виконкому облради нар. деп. від 14.02.91 №43	168-М
8	Садиба Боровських	Вінницька область, Вінницький район, с. Новофастів, вул. Центральна	Рішення виконкому облради нар. деп. від 14.02.91 №43	169-М
9	Флігель	Вінницька область, Вінницький район, с. Новофастів, вул. Центральна	Рішення виконкому облради нар. деп. від 14.02.91 №43	169-М/1
10	Парк	Вінницька область, Вінницький район, с. Новофастів, вул. Центральна	Рішення виконкому облради нар. деп. від 14.02.91 №43	169-М/2
11	Парк	Вінницька область, Вінницький район, с. Сніжна, вул. Центральна	Розпорядження ОДА № 78 від 19.02.96 р	243-М
12	Палац	Вінницька область, Вінницький район, с. Спичинці вул.Центральна,4	Занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України постановою Кабінету Міністрів України від 22.10.2025 №1348	20043
13	Парк /у складі комплексу охор .№ 982/	Вінницька область, Вінницький район, с. Спичинці	Розпорядження ОДА № 78 від 19.02.96 р	316-М/1
14	Флігель /у складі	Вінницька область, Вінницький район, с. Спичинці	Розпорядження ОДА № 78 від 19.02.96 р	316-М/2

	комплексу охор .№ 982/			
15	Церква	Вінницька область, Вінницький район, с. Старостинці вул. Загороднього	Занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України постановою Кабінету Міністрів України від 22.10.2025 №1348	20044

Таблиця 2 – Перелік археологічних пам'яток

№ п/п	Найменування об'єкта культурної спадщини	Місцезнаходження об'єкта культурної спадщини	Номер і дата рішення про взяття на облік	Існуючий охоронний номер (за наявності)
1	Курган	Вінницький район м. Погребище, 1 км на захід від селища	№227 26.06.1987 р.	100
2	Поселення епохи пізньої бронзи	Вінницький район м. Погребище, східна окраїна, правий берег р. Козлівки	№66 05.10.1995 р.	45
3	Поселення епохи пізньої бронзи	Вінницький район м. Погребище, 0,1 км на південь, правий берег р. Рось	№66 05.10.1995 р.	46
4	Поселення епохи пізньої бронзи	Вінницький район м. Погребище, 0,1 км на південь, лівий берег р. Рось	№66 05.10.1995 р.	47
5	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Адамівка, південно-східна окраїна	№66 05.10.1995 р.	19
6	Пізнотрипільське поселення	Вінницький район с. Андрушівка, південна околиця села	№148 16.07.1992 р.	76
7	Черняхівське поселення	Вінницький район с. Андрушівка, 2 км на схід від села	№148 16.07.1992 р.	77
8	Поселення трипільської культури	Вінницький район с. Андрушівка, 0,2 м на південь	№66 05.10.1995 р.	17
9	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Андрушівка 2 км на схід	№66 05.10.1995 р.	18
10	Поселення білогрудівської культури	Вінницький район с. Бабинці, Бабинецька с /Рада , 600м на південь	№66 05.10.1995 р.	20
11	Поселення трипільської та білогрудівської культур	Вінницький район с. Бабинці, 0,9 км на південь	№66 05.10.1995 р.	21

12	Кургани (2)	Вінницький район с. Білашки, 1 км на схід від села	№227 26.06.1987 р.	98
13	Могильник курганний (4)	Вінницький район с. Білашки, 2 км на захід від села	№227 26.06.1987 р.	99
14	Поселення епохи пізньої бронзи	Вінницький район с. Білашки, 1 км на схід	№66 05.10.1995 р.	23
15	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Білашки, 0,9 км на схід	№66 05.10.1995 р.	24
16	Поселення епохи пізньої бронзи	Вінницький район с. Борщагівка, 0,1 км на північ	№66 05.10.1995 р.	22
17	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Бухни, 150 м на південний схід	№66 05.10.1995 р.	25
18	Поселення передскіфського часу	Вінницький район с. Бухни, 0,4 км на південний схід	№66 05.10.1995 р.	26
19	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Васильківці, 0,4 км на південний схід	№66 05.10.1995 р.	27
20	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Гопчиця, Гопчицька с/Рада північно-західна окраїна	№66 05.10.1995 р.	28
21	Поселення епохи бронзи	Вінницький район с. Іванька, 100 м на схід	№66 від 05.10.1995 р.	29
22	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Іванька, південно- східна окраїна	№66 05.10.1995 р.	30
23	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Круподеринці, східна окраїна	№66 05.10.1995 р.	31
24	Поселення білогрудівської культури	Вінницький район с. Круподеринці, північно-східна окраїна	№66 05.10.1995 р.	32
25	Поселення білогрудівської культури	Вінницький район с. Круподеринці, 0,4 км на схід	№66 05.10.1995 р.	33
26	Могильник курганний (4)	Вінницький район с. Кур'янівці, 2 км на південний схід	№66 05.10.1995 р.	34
27	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Ліщинці, південна окраїна	№66 05.10.1995 р.	35

28	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Морозівка, східна окраїна	№66 05.10.1995 р.	36
29	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Морозівка, південно- східна окраїна	-/-	37
30	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Новофастів, 0,5 км на південний захід	№66 05.10.1995 р.	38
31	Поселення білогрудівської культури	Вінницький район с. Новофастів, північно- західна окраїна	№66 05.10.1995 р.	39
32	Черняхівське поселення	Вінницький район с. Паріївка, 2 км на південний схід від села	№148 16.07.1992 р.	79
33	Зарубинецьке поселення	Вінницький район с. Паріївка, 300 м на північ села	№148 16.07.1992 р.	80
34	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Педоси, 0,4 км на північний схід	№66 05.10.1995 р.	40
35	Поселення трипільської та черняхівської культури	Вінницький район с. Педоси, північно-східна окраїна	№66 05.10.1995 р.	41
36	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Педоси, південно- східна окраїна	№66 05.10.1995 р.	42
37	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Педоси, 100 м на захід	№66 05.10.1995 р.	43
38	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Педоси, 0,3 км на південний схід	№66 05.10.1995 р.	44
39	Поселення трипільської культури	Вінницький район с. Плисків	№313 10.06.1971 р.	769
40	Черняхівське поселення	Вінницький район с. Плисків, урочище «За монахом»	№96 17.02.1983 р.	168
41	Черняхівське поселення	Вінницький район с. Плисків, урочище «Город»	№96 17.02.1983 р.	169
42	Слов'янське поселення	Вінницький район с. Плисків, південна околиця села	№96 17.02.1983 р.	170
43	Слов'янське поселення домонгольського часу	Вінницький район с. Розкопане	№313 10.06.1971 р.	770

44	Поселення епохи пізньої бронзи	Вінницький район с. Розкопане, 0,1 км на південний захід, урочище „Кар’єр”	№66 05.10.1995 р.	50
45	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Саражинці, 0,3 км на захід, правий берег р. Рось	№66 05.10.1995 р.	51
46	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Саражинці, 0,1 км на захід, лівий берег р. Рось	№66 05.10.1995 р.	52
47	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Саражинці, західна окраїна, правий берег р. Рось	№66 05.10.1995 р.	53
48	Поселення білогрудівської культури	Вінницький район с. Свитинці, південно-західна окраїна, лівий берег р. Рось	№66 05.10.1995 р.	54
49	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Свитинці, 0,5 км на схід	№66 05.10.1995 р.	55
50	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Свитинці, 0,5 км на південний схід	№66 05.10.1995 р.	56
51	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Свитинці, 1 км на південний схід	№66 05.10.1995 р.	57
52	Поселення черняхівської культури	Вінницький район с. Ширмівка, 0,1 км на схід	№66 05.10.1995 р.	58
53	Поселення епохи бронзи	Вінницький район с. Юнашки, західна окраїна, правий берег р. Рось	№66 05.10.1995 р.	59

Таблиця 3 – Перелік історичних пам’яток

№ за/п	Найменування об’єкта культурної спадщини	Місцезнаходження об’єкта культурної спадщини	Номер і дата рішення про взяття на облік	Існуючий охоронний номер (за наявності)
1	Братська могила героїв громадянської війни	Вінницька область, Вінницький район, м. Погребище, на площі Перемоги	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	772
2	Могили жертв голодомору	Вінницька область, Вінницький район, м. Погребище, кладовище, вул. Першотравнева	Розпорядження ОДА від 05.10.1995 р. №66	48

3	Могили жертв голодомору	Вінницька область, Вінницький район, м. Погребище, кладовище, вул. Свердлова	Розпорядження ОДА від 05.10.1995 р. №66	49
4	Пам'ятник воїнам - визволителям	Вінницька область, Вінницький район, м. Погребище	Рішення виконкому облради нар. деп. від 26.06.1987 р. №227	101
5	Братська могила воїнів Радянської Армії, які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Андрушівка, на кладовищі	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	774
6	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Андрушівка, біля клубу	Рішення виконкому облради нар. деп. від 26.06.1987 р. №227	105
7	Братська могила воїнів Радянської Армії, які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Бабинці, біля Будинку культури	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	775
8	Пам'ятник воїнам – односельчанам, які загинули в період II СВ 1941-1945 рр.	Вінницька область, Вінницький район, с. Бабинці, біля Будинку культури	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	791
9	Пам'ятник жертвам голодомору	Вінницька область, Вінницький район, с. Бабинці, кладовище	Розпорядження ОДА від 29.12.2002 р. №470	101 щойно виявлена
10	Пам'ятник жертвам голодомору	Вінницька область, Вінницький район, с. Бистрик, кладовище	Розпорядження ОДА від 29.12.2002 р. №470	102 щойно виявлена
11	Пам'ятник воїнам – односельчанам, які загинули в період II СВ 1941-1945 рр.	Вінницька область, Вінницький район, с. Бистрик, біля клубу	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	792
12	Братська могила воїнів Радянської Армії, які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Борщагівка, в центрі села	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	776

13	Пам'ятник жертвам голодомору	Вінницька область, Вінницький район, с. Борщагівка, центр села	Розпорядження ОДА від 29.12.2002 р. №470	103 щойно виявлена
14	Братська могила воїнів Радянської Армії, які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Булаї, в центрі села	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	777
15	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Булаї, біля БК	Рішення виконкому облради нар. деп. від 20.02.1985 р. №75	163
16	Пам'ятник жертвам голодомору	Вінницька область, Вінницький район, с. Бурківці, центр села	Розпорядження ОДА від 29.12.2002 р. №470	104 щойно виявлена
17	Пам'ятник воїнам - землякам	Вінницька область, Вінницький район, с. Бурківці, центр села	Розпорядження ОДА від 29.12.2002 р. №470	105 щойно виявлена
18	Пам'ятник воїнам – односельчанам, які загинули в період II СВ 1941-1945 рр.	Вінницька область, Вінницький район, с. Васильківці, біля школи	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	793
19	Братська могила воїнів Радянської Армії, які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Гопчиця, біля сільської Ради	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	779
20	Пам'ятник жертвам фашизму	Вінницька область, Вінницький район, с. Гопчиця, 4 км на схід від села, біля станції Рось	Розпорядження ОДА від 29.12.2002 р. №470	106 щойно виявлена
21	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Дзюнків, біля сільської Ради	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1977 р. №291	307
22	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Довгалівка	Рішення виконкому облради нар. деп. від 17.02.1983 р. № 96	450
23	Пам'ятник жертвам голодомору	Вінницька область, Вінницький район,	Розпорядження ОДА від	107 щойно виявлена

		с. Довгалівка, на кладовищі	29.12.2002 р. №470	
24	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Довжок, центр села	Рішення виконкому облради нар. деп. від 20.02.1985 р. №75	164
25	Пам'ятник воїнам – визволителям	Вінницька область, Вінницький район, с. Довжок	Рішення виконкому облради нар. деп. від 13.05.1988 р. №113	35
26	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Жовтнєве	Рішення виконкому облради нар. деп. від 26.06.1987 р. №227	103
27	Пам'ятник воїнам – односельчанам, які загинули в період II СВ 1941-1945 рр	Вінницька область, Вінницький район, с. Збаржівка	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	795
28	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Іваньки	Розпорядження ОДА від 16.07.1992 р. №148	22
29	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Круподеринці	Розпорядження ОДА від 16.07.1992 р. №148	23
30	Пам'ятник морякам, які загинули в Цусімському бою	Вінницька область, Вінницький район, с. Круподеринці, біля церкви	Розпорядження ОДА від 22.12.1997 р. №443	42
31	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Кулешів	Рішення виконкому облради нар. деп. від 26.06.1987 р. №227	104
32	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Кур'янці	Рішення виконкому облради нар. деп. від 17.02.1983 р. № 96	518
33	Братська могила воїнів Радянської Армії, , які загинули при звільненні села від німецько- фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Ліщинці, в центрі села	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	780

34	Братська могила воїнів Радянської Армії, , які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Мончин, біля школи	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	782
35	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Морозівка, біля школи	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1977 р. №291	308
36	Братська могила воїнів Радянської Армії, , які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Новофастів, біля Будинку культури	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	781
37	Пам'ятник жертвам голодомору	Вінницька область, Вінницький район, с. Новофастів, на кладовищі	Розпорядження ОДА від 29.12.2002 р. №470	108 щойно виявлена
38	Пам'ятник воїнам-землякам	Вінницька область, Вінницький район, с. Нововфастів, біля сільської ради	Розпорядження ОДА від 29.12.2002 р. №470	109 щойно виявлена
39	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Обозівка, центр села	Рішення виконкому облради нар. деп. від 20.02.1985 р. №75	165
40	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Озерна	Розпорядження ОДА від 16.07.1992 р. №148	24
41	Пам'ятник жертвам голодомору	Вінницька область, Вінницький район, с. Ординці, на кладовищі	Розпорядження ОДА від 29.12.2002 р. №470	110 щойно виявлена
42	Пам'ятник воїнам – односельчанам, які загинули на фронтах ІСВ 1941-1945 р.р.	Вінницька область, Вінницький район, с. Очеретня, біля Будинку культури	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	796
43	Братська могила воїнів Радянської Армії, , які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Розкопане, в центрі села	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	786

44	Могила гвардії лейтенанта Бондаревського Ю. Л., який загинув в боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками	Вінницька область, Вінницький район, с. Павлівка, біля школи	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	783
45	Могила Веровченка П. Д., який загинув в бою з німецько-фашистськими загарбниками в січні 1944 року	Вінницька область, Вінницький район, с. Павлівка, на території школи	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	784
46	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Павлівка, біля сільради	Рішення виконкому облради нар. деп. від 20.02.1985 р. №75	166
47	Пам'ятник жертвам голодомору	Вінницька область, Вінницький район, с. Павлівка, на кладовищі	Розпорядження ОДА від 29.12.2002 р. №470	112 щойно виявлена
48	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Паріївка	Рішення виконкому облради нар. деп. від 22.05.1986 р. № 228	137
49	Братська могила воїнів Радянської Армії, які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Плисків, в центрі села	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	785
50	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Розкопане	Розпорядження ОДА від 16.07.1992 р. №148	26
51	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Саражинці	Рішення виконкому облради нар. деп. від 26.06.1987 р. №227	102
52	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Свитинці, біля БК	Рішення виконкому облради нар. деп. від 20.02.1985 р. №75	167
53	Братська могила воїнів Радянської Армії, які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Скибинці, біля клубу	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	789

54	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Смаржинці	Розпорядження ОДА від 16.07.1992 р. №148	27
55	Братська могила воїнів Радянської Армії, які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Сніжна, в центрі села	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	788
56	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Спичинці, біля БК	Рішення виконкому облради нар. деп. від 20.02.1985 р. №75	168
57	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Станилівка, в центрі села в парку	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1977 р. №291	310
58	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Степанки	Розпорядження ОДА від 16.07.1992 р. №148	28
59	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Талалаї	Розпорядження ОДА від 16.07.1992 р. №148	29
60	Пам'ятник воїнам – односельчанам, які загинули в період II СВ 1941-1945 р.р.	Вінницька область, Вінницький район, с. Черемошне, біля школи	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	798
61	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Юнашки	Рішення виконкому облради нар. деп. від 13.05.1988 р. №113	36
62	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Ординці, біля клубу	Рішення виконкому облради нар. деп. від 17.02.1983 р. № 96	452
63	Братська могила воїнів Радянської Армії, , які загинули при звільненні села від німецько-фашистських загарбників в 1944 році	Вінницька область, Вінницький район, с. Розкопане, в центрі села	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	786
64	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район,	Рішення виконкому	448

		с. Білашки	облради нар. деп. від 17.02.1983 р. № 96	
65	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Левківка	Рішення виконкому облради нар. деп. від 17.02.1983 р. № 96	449
66	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Сопин	Рішення виконкому облради нар. деп. від 17.02.1983 р. № 96	451
67	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Бухни	Рішення виконкому облради нар. деп. від 17.02.1983 р. № 96	520
68	Пам'ятник воїнам – односельчанам, які загинули в період ПСВ 1941-1945 р.р.	Вінницька область, Вінницький район, с. Плисків	Рішення виконкому облради трудящих від 10.06.1971 р. №313	797
69	Пам'ятник воїнам – односельчанам	Вінницька область, Вінницький район, с. Старостинці	Рішення виконкому облради нар. деп. від 17.02.1983 р. № 96	517

2.12. Аналіз відомостей про існуючий стан об'єктів, що мають вплив на навколишнє середовище

Сільське господарство є провідною галуззю економіки Погребищенської МТГ. Воно формує основу зайнятості населення, його соціально-економічний добробут та наповнення бюджету громади. У громаді здійснюють діяльність 9 середніх підприємств, 19 малих підприємств та 7 мікро-підприємств.

У структурі аграрного виробництва переважає рослинництво, зокрема вирощування зернових та технічних культур – пшениці, кукурудзи, ячменю, соняшнику, сої, ріпаку та цукрових буряків.

Водночас громада зберігає потенціал для розвитку тваринництва, зокрема молочного та м'ясного напрямів.

Згідно даних Головного управління статистики у Вінницькій області, станом на 01.10.2025 року, на території Погребищенської МТГ, свою виробничу діяльність здійснюють 107 сільськогосподарських формувань, в тому числі 76 фермерських господарств, 22 господарських товариства (ТОВ, СТОВ), 8 приватних підприємств, 31 промислове підприємство.

Харчова промисловість є однією з провідних галузей промисловості в Погребищенській громаді та представлена кількома діючими підприємствами.

До об'єктів, які розташовуються у Погребищенській МТГ і мають вплив на навколишнє середовище, відносяться:

- Вирощування зернових, бобових і олійних культур (97 господарств)
- Тваринницькі ферми (ПП «Ольвія», ТОВ «Птахівничий комплекс «Веремій»», ТОВ «Софія-2023»)
- Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості: ТОВ «Ржевуськ млин»
- Виробництво хлібо-булочних виробів: ТОВ «Росічі».
- Виробництво домашніх напівфабрикатів: ФОП «Шелепун О. С.»
- Виготовлення меблів: «Vertex», ФОП «Вертецький І. В.»
- Виробництво добрив і азотних сполук: ТОВ «Група компаній «Ярило»
- Виробництво, ремонт транспортних засобів: Погребищенська філія ПАТ «Київський електровагоноремонтний завод»
- Виробництво м'ясних продуктів: ТОВ «Торгова компанія» Кодинка»
- Виробництво олії: ТОВ «Дружба ойл»
- Сушіння, зберігання зерна: ТОВ «Погребищенське ХПП «ТАС АГРО».

КП «Погребищекомунсервіс» Погребищенської міської ради надає послуги з централізованого водовідведення господарсько-побутових стічних вод для населення та юридичних осіб м. Погребище. На балансі та обслуговуванні підприємства знаходиться дві установки глибокого біологічного очищення господарсько-побутових стічних вод «BIOTAL-100» та «BIOTAL-200». У частині населених пунктів громади спостерігається обмежений або застарілий стан систем водопостачання та водовідведення. Частина мереж перебуває у незадовільному технічному стані, що призводить до частих аварій, втрат води та низької якості питної води.

На території Погребищенської територіальної громади розміщені 33 сміттєзвалища, в тому числі полігон побутових відходів м. Погребище, який, однак, експлуатується з 1965 р. і на даний час переповнений. Для збору та транспортування ПВ КП «Погребищекомунсервіс» експлуатує два сміттєвози, для викачування та вивезення рідких відходів використовує дві асенізаційні машини, а також для загортання стихійного сміттєзвалища експлуатує бульдозер.

В адміністративних документах громади (зокрема в «Схемі санітарного очищення») передбачене управління не лише побутовими, але й медичними, промисловими та небезпечними відходами, а також рідкими відходами.

Контейнерні майданчики для збору побутових відходів встановлені для багатоквартирних будинків та деяких закладів у місті.

Діючі механізми управління відходами забезпечують лише вивезення та захоронення відходів на сміттєзвалищах. Відходи громади наразі не сортуються. Складною проблемою населених пунктів Погребищенської МТГ продовжує залишатися наявність стихійних сміттєзвалищ на їх територіях. Частково їх ліквідація вже проведена, проте цей процес необхідно продовжувати. Іншим важливим напрямком поліпшення екологічної ситуації є діяльність щодо приведення у відповідність чинним нормативним вимогам роботи полігонів побутових відходів.

Також однією з найбільших екологічних проблем громади на сьогодні є забруднення питної води. Головними причинами такої ситуації є наявність стихійних сміттєзвалищ на території громади, експлуатація вигрібних ям з порушенням санітарних норм і правил, неефективність діючих очисних споруд, інтенсифікація сільськогосподарського виробництва в напрямку збільшення використання азотовмісних мінеральних добрив.

Постійно спостерігаються понаднормативні концентрації органічних речовин внаслідок забруднення побутовими стоками. Джерелами забруднення поверхневих вод є вигрібні ями (в т.ч., приватного сектору) та стоки з поверхні. Причиною забруднення поверхневих водойм також є недотримання режимів прибережно-захисних смуг.

Погребищенська громада послідовно впроваджує енергоефективні рішення. З метою раціонального використання енергоресурсів та зменшення витрат було встановлено сонячні панелі на артезіанській свердловині по вул. Садовій, м. Погребище. Також на території громади працюють 4 фотогальванічні електростанції (ТОВ «Плисків Енерджі», ТОВ «Білашки Енерджі», ТОВ «Санвін», ТОВ «Погребище Солар Парк»), які забезпечують значний внесок у виробництво екологічно чистої енергії.

2.13 Прогноз змін навколишнього середовища, якщо ДДП не буде затверджено

У сфері інженерної підготовки та поліпшення екологічного стану територій

З метою поліпшення гігієнічних умов, підготовки територій для будівництва на ній об'єктів культурно-побутового призначення варто проводити інженерне підготування територій, що базується на принципах максимального збереження існуючого рельєфу місцевості з урахуванням інженерних та архітектурно-планувальних вимог. Інженерна підготовка та поліпшення екологічного стану територій також досягається шляхом забезпечення відведення поверхневих вод.

Оперативна ціль 2.2. Комфортна громада, зокрема завдання 2.2.2. Модернізація та збільшення потужності мережі водопостачання та водовідведення, передбачає будівництво і реконструкцію існуючих мереж водопостачання та водовідведення, впровадження сучасних технологій очищення та контролю води, будівництво та модернізацію очисних споруд. Таким чином, якщо Стратегія не буде затверджена, якість водних ресурсів (як поверхневих, так і підземних) на території громади погіршиться через зношеність мережі водопостачання і забруднення водних об'єктів, а також відсутність активних дій щодо ліквідації забруднень.

У сфері заходів з охорони навколишнього середовища

Оперативна ціль 3.4. Забезпечення екологічного та санітарного благополуччя громади спрямована на створення безпечного, чистого та здорового довкілля для мешканців Погребищенської МТГ шляхом впровадження ефективної системи екологічного управління, поліпшення санітарного стану населених пунктів та

зменшення негативного впливу людської діяльності на природу. Тому, якщо Стратегія не буде затверджена, існує ризик, що заходи, спрямовані на покращення стану довкілля не будуть реалізовані і навколишнє середовище зазнає негативних змін.

Зокрема, Стратегія включає окреме завдання 3.4.2. Покращення стану навколишнього природного середовища, яке передбачає збереження існуючих об'єктів природо-заповідного фонду, проведення заходів щодо відновлення або рекультивації забруднених земельних ділянок, проведення заходів щодо поліпшення якості повітря, проведення заходів з підвищення рівня екологічної культури серед жителів громади. Нездійснення вказаних заходів загрожує погіршенням стану довкілля громади, зниженням біорізноманіття, тощо.

Також неприйняття Стратегії створить загрози зниження якості управління побутовими відходами і, відповідно, потенційна поява більшої кількості стихійних сміттєзвалищ із подальшим збільшенням навантаження на довкілля, оскільки завдання 3.4.1. Удосконалення збирання, вивезення та сортування твердих побутових відходів включає: облаштування майданчиків та встановлення контейнерів для збору побутових відходів; оновлення техніки для прибирання вулиць і вивозу сміття; ініціювання створення сучасного комплексу для утилізації та сортування відходів.

Стратегія містить завдання 2.2.1. Удосконалення послуг з благоустрою населених пунктів громади, яке передбачає озеленення та благоустрій у населених пунктах Погребищенської МТГ. Відповідно, неприйняття Стратегії створить ризик недотримання законодавства щодо мінімальної частки озеленення території і погіршення стану атмосферного повітря через зниження здатності довкілля до самоочищення за рахунок зелених насаджень.

Також Стратегією заплановане забезпечення проведення щорічних профілактичних та практичних заходів з попередження надзвичайних ситуацій техногенного, природного та соціального характеру (завдання 3.3.2. Цивільна безпека та захист від надзвичайних ситуацій). Відсутність таких заходів створюватиме ризики несприятливих наслідків надзвичайних ситуацій.

Стратегією передбачається заохочення до впровадження екологічних технологій та органічного землеробства (завдання 1.2.1. Розвиток агропромислового сектору громади). У випадку незатвердження ДДП інтенсивний розвиток сільського господарства без застосування таких технологій та екологічних підходів може призвести до суттєвого виснаження і погіршення якості ґрунтів.

У сфері адаптації та боротьби із кліматичними змінами

Нереалізація заходів з підвищення енергоефективності та впровадження відновлюваних джерел енергії на території Погребищенської МТГ, які передбачені оперативною ціллю 2.3. Підвищення енергоефективності та раціональне використання енергетичних ресурсів громади, може призвести до посилення локальних кліматичних змін, оскільки енергозберігаючі заходи і альтернативні джерела енергії прямо впливають на зменшення викидів парникових газів. Зокрема, заплановано: утеплення фасадів, дахів та підвалів громадських будівель, заміна старих вікон і дверей на енергоощадні конструкції, модернізація котелень та

систем опалення, поступове впровадження альтернативних та відновлюваних джерел енергії (завдання 2.3.1. Підвищення енергоефективності будівель та об'єктів комунальної власності, а також у бюджетній сфері); заміна застарілих світильників на LED-освітлення з високим класом енергоефективності, встановлення систем автоматичного керування освітленням (датчики освітленості, таймери, системи «розумне освітлення»), пошук зовнішнього фінансування через державні програми, міжнародні фонди, тощо (завдання 2.3.2. Впровадження енергоефективного освітлення вулиць); проведення аналізу території громади для визначення ділянок, придатних для розміщення сонячних та вітрових електростанцій, встановлення сонячних панелей на будівлях комунальних закладів (школи, садочки, амбулаторії, ЦНАП, адмінбудівлі), підтримка реалізації інвесторських проєктів щодо будівництва сонячних та вітрових електростанцій в громаді, впровадження вітрових електростанцій на території Погребищенської МТГ (завдання 2.3.3. Розвиток альтернативної та відновлювальної енергетики).

Аналогічно, нереалізація заходів щодо озеленення та благоустрій у населених пунктах Погребищенської МТГ (завдання 2.2.1. Удосконалення послуг з благоустрою населених пунктів громади) вплине на локальну кліматичну обстановку, оскільки дерева є важливим регулятором клімату.

У сфері використання водних ресурсів та земель водного фонду

Оскільки в межах території Погребищенської МТГ протікає чимало річок, то порушення вимог водокористування та нормативів прибережної захисної смуги можуть мати негативні наслідки на стан річок та їх хімічний склад. Недотримання вимог водокористування, водовідведення, відведення зливових вод, прибережних захисних смуг може негативно впливати на водну флору та фауну, змінювати і погіршувати якість підземних вод. Оперативна ціль 3.4. Забезпечення екологічного та санітарного благополуччя громади включає проведення заходів з очищення та догляду за річками, ставками, прибережними зонами, проведення заходів з охорони водних ресурсів громади, проведення заходів з підвищення рівня екологічної свідомості населення та суб'єктів господарювання у сфері охорони та використання водних об'єктів (завдання 3.4.3. Поліпшення санітарного стану водних ресурсів). Невиконання цих завдань загрожуватиме забрудненню водних об'єктів громади, в першу чергу, органічними речовинами внаслідок неналежного водовідведення, а також замуленням, цвітінням водойм і порушенням режиму водообміну.

3. ХАРАКТЕРИСТИКИ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ ТА УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ І ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

Стратегія не передбачає суттєвого розширення промислової діяльності на території Погребищенської МТГ і розвиток конкретних галузей промисловості. Ймовірно, основними галузями залишаться сільське господарство і харчова промисловість. Таким чином, не прогнозується посилення впливу на стан довкілля, особливо враховуючи, що Погребищенська МТГ має пріоритетом раціональне використання водних, земельних і лісових ресурсів, розвиток екологічного

господарювання, прагнення до енергоефективності, чистої енергетики (сонячної та вітрової), збалансованого просторового розвитку населених пунктів.

В той же час, Стратегія враховує майбутнє розширення виробництва, що може створити певні ризики для довкілля. Таким чином, важливим є збалансований розвиток сільського господарства і промисловості із суворим дотриманням екологічних вимог та ретельною оцінкою впливу на довкілля об'єктів, які будуть вводиться в експлуатацію.

Можливий вплив при виконанні різних підготовчих і будівельних робіт. Можливий вплив майбутнього будівництва (реконструкції) на навколишнє середовище зумовлений викидами та скидами забруднюючих речовин, шумовим, вібраційним забрудненням, іншими факторами впливу, а також здійсненням операцій у сфері управління відходами.

Вплив на атмосферне повітря при будівництві (реконструкції) різних об'єктів здійснюватиметься за рахунок проведення земляних, зварювальних, фарбувальних робіт. В процесі реалізації проектних рішень в атмосферне повітря в основному надходитимуть речовини у вигляді пилу, заліза оксиду, марганцю оксиду, азоту оксидів, вуглецю оксиду та ін. За рахунок роботи двигунів автотранспортних засобів, задіяних на постачанні і монтажі устаткування, в атмосферне повітря надходитимуть азоту оксиди, вуглецю оксид, діоксид сірки, сажа, сірководень.

Вплив на земельні ресурси здійснюватиметься за рахунок утворення побутових та будівельних відходів. Негативний вплив на ґрунти обмежується лише невеликими змінами, такими як видалення верхнього шару ґрунту та іншими, незначними порушеннями ґрунту, що пов'язані зі звичайними будівельними роботами.

Будівельні роботи є потенційно небезпечними для поверхневих і ґрунтових вод. Основними джерелами забруднення є поверхневі стоки з будівельного майданчика, витікання рідини з машин під час будівельних або транспортних робіт. Ризик забруднення ґрунтових вод невеликий, оскільки роботи не передбачають глибокого виймання ґрунту.

Під час будівельних робіт відбуватиметься також вплив на рослинний покрив. В основному він буде проявлятися в пошкодженні та частковому знищенні рослинності транспортними засобами, загибелі і пригніченню рослинного покриву при можливому виникненні аварійних ситуацій.

Клімат і мікроклімат

Створення належної та якісної дорожньої інфраструктури (оперативна ціль 2.1 Розвиток транспортної інфраструктури громади) може зробити певний внесок у локальні зміни клімату за рахунок потенційного збільшення викидів парникових газів у складі відпрацьованих газів двигунів транспортних засобів, кількість яких, як очікується, зросте завдяки покращеній дорожній інфраструктурі і підвищення благополуччя населення.

Зменшення викидів парникових газів буде досягнуто за рахунок заходів з підвищення енергоефективності будівель та об'єктів комунальної власності, а також у бюджетній сфері (завдання 2.3.1), впровадження енергоефективного освітлення вулиць та розвитку системи вуличного освітлення (завдання 2.3.2), а

також розвитку альтернативної та відновлювальної енергетики (завдання 2.3.3). Зокрема, заплановано модернізацію котелень та систем опалення, поступове впровадження альтернативних та відновлюваних джерел енергії (сонячні панелі, теплові насоси тощо) та інші.

Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат, а також вплив фізичних факторів впливу на житлову зону не плануються. Зміни клімату, що безпосередньо пов'язані з активними масштабними впливами планової діяльності (значні виділення теплоти, вологи, зміни повітряних потоків, вологості, температури) не передбачаються.

Геологічне середовище

В цілому, негативних ендегенних, екзогенних процесів, явищ природного та техногенного походження (тектонічних, сейсмічних, геодинамічних, зсувних, селевих, карстових, змін напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не відбудеться. Несприятливі фізико-геологічні процеси і явища на даній території не очікуються.

Незначний вплив на геологічне середовище можливий при будівництві (реконструкції) будівель (завдання 3.1.5 Розвиток житлового фонду та забезпечення доступного житла для вразливих категорій населення і завдання 3.3.1. Захист від загроз військової агресії), а також при прокладанні інженерних мереж. Так, під час запланованого прокладання нових мереж централізованого водопостачання, а також розширення мережі централізованого водовідведення в м. Погребище (завдання 2.2.2. Модернізація та збільшення потужності мережі водопостачання та водовідведення) порушиться природна цілісність пластів гірських порід, що може змінити їхню несучу здатність та стабільність. Потенційне розкриття водоносних горизонтів або шарів зі значною вологістю може тимчасово змінити напрямок або інтенсивність руху ґрунтових вод.

У зв'язку із близькістю річкових долин, при будівництві інженерних мереж необхідно врахувати неглибоке залягання підземних вод з метою уникнення їх забруднення чи порушення умов залягання.

Ґрунти

Згідно обраного сценарію розвитку громади прогнозується розвиток агропромислового сектору громади (завдання 1.2.1 оперативної цілі 1.2. Економічно спроможна громада сталого розвитку) – в першу чергу, підтримка розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, особистих селянських та фермерських господарств, сприяння створенню підприємств із виробництва тваринницької, овочево-ягідної продукції. Внаслідок цього може посилитись виснаження ґрунтів, можливе також їх забруднення внаслідок обробітку полів пестицидами та внесення добрив. Інтенсивний розвиток сільського господарства також може спричинити посилення ерозії ґрунту.

На окремих ділянках може бути частково змінено ґрунтовий покрив у зв'язку із будівництвом (реконструкцією). Негативний вплив на ґрунти буде обмежений невеликими змінами, наприклад видаленням верхнього шару ґрунту та іншими незначними порушеннями, наприклад, при розширенні водопровідної і

каналізаційної мережі. Так, модернізація та збільшення потужності мережі водопостачання та водовідведення (завдання 2.2.2 оперативної цілі 2.2 Комфортна громада) вплине на ґрунтове середовище через необхідність зняття верхнього шару ґрунту та інші земляні роботи. Вказана діяльність, а також створення належної та якісної дорожньої інфраструктури, яке передбачена Стратегією (завдання 2.1.1), може призвести до ущільнення ґрунту, розвитку ерозійних процесів, тощо.

В цілому, значного посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів, зміни в топографії або в характеристиках рельєфу не передбачається.

Варто зазначити, що навантаження на ґрунтове середовище буде знижене за рахунок заохочення до впровадження екологічних технологій та органічного землеробства (завдання 1.2.1. Розвиток агропромислового сектору громади), здійснення озеленення території громади (зокрема, зменшення вітрової ерозії), а також проведення заходів щодо відновлення або рекультивації забруднених земельних ділянок (завдання 3.4.2. Покращення стану навколишнього природного середовища), які передбачені Стратегією.

Рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти

В рамках операційної цілі 1.1. Підвищення інвестиційної привабливості громади передбачене, серед іншого, виділення територій для рекреаційних та туристичних проєктів (завдання 1.1.2. Просторовий розвиток громади). Це, разом із збільшенням туристичної привабливості регіону, посилить і туристичне навантаження на екосистеми – зокрема, зростуть загрози для рослинного і тваринного світу. Створення та облаштування зон відпочинку, туристичних локацій, оглядових майданчиків у громаді (завдання 1.3.1. Розвиток туристичного потенціалу громади) може спричинити збільшений притік відпочиваючих і витогування рослинності у відповідних місцях.

В той же час, за рахунок заходів щодо збереження та поширення культурної спадщини громади (завдання 1.3.2 оперативної цілі 1.3. Розвиток туризму та збереження культурної спадщини громади) прогнозується обмеження потенційного негативного впливу від туристичної діяльності.

Часткове знищення рослинності можливе на ділянках нової забудови (завдання 3.1.5. Розвиток житлового фонду та забезпечення доступного житла для вразливих категорій населення). Під час будівельних робіт відбуватиметься вплив на рослинний покрив. В основному він буде проявлятися в пошкодженні та частковому знищенні рослинності транспортними засобами, загибелі і пригніченню рослинного покриву при виникненні аварійних ситуацій. Модернізація та збільшення потужності мережі водопостачання та водовідведення в громаді (завдання оперативної цілі 2.2. Комфортна громада) вплине на рослинний покрив. Для прокладання мереж та розміщення будівельної техніки відбувається знищення трав'яного покриву або вирубка дерев (або навіть якщо великі дерева не вирубуються, земляні роботи можуть пошкодити їхні кореневі системи, що з часом може призвести до їхнього ослаблення або загибелі). Вплив на тваринний світ проявляється через пошкодження місць проживання тварин і комах і порушення ландшафтів, які є середовищем існування для багатьох видів. Також відбувається фрагментація екосистем – прокладена мережа може стати бар'єром, який

фрагментує природні екосистеми і перешкоджає міграції або вільному переміщенню тварин. Вказані порушення будуть також інтенсифікуватись внаслідок посилення сільськогосподарської діяльності та розширення мережі сільськогосподарських угідь.

Все вищенаведене також стосується і можливих порушень на територіях природно-заповідного фонду при недотриманні вимог відповідного природоохоронного законодавства.

ПЗФ Погребищенської міської територіальної громади нараховує 11 об'єктів і територій, які займають площу 1174,83 га (в тому числі повністю на території громади – 1107,43 га). При цьому, категорії ПЗФ громади включають 11 об'єктів місцевого значення (1 об'єкт – частково): заказники – 5, пам'ятки природи – 4, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва – 2:

Ландшафтний заказник місцевого значення «Бутова», площа 67,4 га (розташовується лише частково в межах Погребищенської МТГ), створений у 1995 р., розташований в межах Липовецької та Погребищенської міських територіальних громад (с. Росоша, с. Веселівка, південно-східна околиця сіл).

Ландшафтний заказник місцевого значення «Гопчиця», площа 780 га, створений у 1990 р., розташований в с. Гопчиця.

Ландшафтний заказник місцевого значення «Надросся», площа 202,2 га, створений у 2009 р., розташований в на земельних ділянках ВОКСЛП «Віноблагроліс» Кв.54, вид.2; Кв.73, вид.1-9; Кв.46, вид.2-4; Кв.47 вид.1,2. (територія колишніх Дзюньківської, Павлівської, Саражинецької сільських рад).

Ландшафтний заказник місцевого значення «Зелена», площа 86,8709 га, створений у 2017 р., розташований в с. Очеретна.

Гідрологічний заказник місцевого значення «Зелені криниці», площа 26 га, створений у 1999 р., розташований на території с. Левківка, у витoku р. Рось.

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Плисківські каштани», площа 1 га, створена у 1964 р., розташована у Плисківському лісництві, кв.29 вид. 11.

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Віковий дуб», площа 0,01 га, створена у 1976 р., розташована у Плисківському лісництві, кв.19 вид. 13.

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Вікові модрини», площа 0,02 га, створена у 1976 р., розташована у Плисківському лісництві, кв.19 вид. 6.

Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Високопродуктивні модрини», площа 0,03 га, створена у 1984 р., розташована у Плисківському лісництві, кв.29 вид. 12.

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Васильківський парк», площа 1,6 га, створений у 1997 р., розташований у с. Васильківці.

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Спичинецький парк», площа 9,7 га, створений у 1997 р., розташований у с. Спичинці.

Поблизу багатьох об'єктів ПЗФ знаходяться сільськогосподарські угіддя, що, при надмірній експлуатації земельних ресурсів і надмірному внесенні мінеральних

добрив і пестицидів, буде становити загрозу для екосистем вищенаведених об'єктів ПЗФ.

Освоєння земельних ресурсів та будівництво нових об'єктів не буде відбуватись на територіях природно-заповідних об'єктів. Тому розмір заподіяної шкоди буде мінімальним. Очікуваний вплив на місцеві екосистеми незначний. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті будівництва/експлуатації об'єктів планової діяльності (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо) не прогнозується.

Повітряне середовище

Виділення територій для промислових, інвестиційних, логістичних проєктів (завдання 1.1.2. Просторовий розвиток громади) і розвиток промислового виробництва (завдання 1.2.3) може посилити навантаження на атмосферне повітря за рахунок збільшення кількості викидів забруднювальних речовин новими підприємствами. Також відповідний внесок здійснить зростаюче використання транспорту (забезпечення перспективних ділянок дорогами в рамках завдання 1.1.1. Створення сприятливих умов для залучення інвесторів, завдання 2.1.1 Створення належної та якісної дорожньої інфраструктури). Головними забруднювальними речовинами при цьому є продукти згорання палива: оксиди вуглецю, азоту і сірки, ароматичні вуглеводні, сажа.

Крім того, якість повітря може зазнавати несприятливого впливу під час підготовчих, будівельних чи земляних робіт (наприклад, ремонт доріг, реконструкція будівель). Масштаби негативного впливу залежатимуть від виду обладнання і технологій і можуть змінюватися на різних стадіях будівництва об'єктів. При проведенні будівельних робіт на майданчику можливе тимчасове локальне забруднення атмосферного повітря відпрацьованими газами автотранспорту та зварювальними аерозолями, що утворюються при проведенні зварювальних робіт. Ці викиди класифікуються як неорганізовані джерела викидів, які будуть існувати тільки на період будівництва.

При цьому, певне зростання забруднення повітря може бути компенсоване завдяки озелененню у населених пунктах Погребищенської МТГ, створенню і модернізації скверів (завдання 2.2.1. Удосконалення послуг з благоустрою населених пунктів громади), проведення заходів щодо поліпшення якості повітря (завдання 3.4.2. Покращення стану навколишнього природного середовища).

Суттєвого збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел не передбачається, оскільки Стратегія не передбачає створення великих промислових об'єктів.

Водне середовище

Оскільки Стратегією прогнозується, що сільське господарство буде залишатись головною галуззю в громаді, то при недотриманні умов зрошення сільськогосподарських угідь, у поєднанні із кліматичними змінами, це загрожуватиме виснаженням водних ресурсів громади. Крім того, інтенсивне використання мінеральних добрив і пестицидів, яке, можливо, буде зростати,

спричинить небезпеку забруднення підземних і поверхневих вод громади (в пергу чергу, важкими металами, нітратами, нітритами, фосфатами).

Потенційний розвиток тваринницької галузі, за відсутності належного очищення стоків тваринницьких ферм, спричинить забруднення водних об'єктів громади (в основному органічними речовинами, загроза біологічного забруднення).

Виділення територій для промислових, інвестиційних, логістичних проєктів (завдання 1.1.2. Просторовий розвиток громади) і розвиток промислового виробництва (завдання 1.2.3) може збільшити вплив на водні об'єкти громади внаслідок відкриття нових підприємств та виробничих майданчиків.

Для відведення дощових та талих вод з території благоустрою і доріг Погребищенської МТГ необхідно передбачити закриту систему дощової (зливової) каналізації в рамках виконання завдання 2.2.2. Модернізація та збільшення потужності мережі водопостачання та водовідведення.

Варто зазначити, що навантаження на водні об'єкти буде зменшено завдяки будівництву і реконструкції існуючих мереж водопостачання та водовідведення, впровадженню сучасних технологій очищення та контролю води, будівництву та модернізації очисних споруд, які заплановані завданням 2.2.2. Модернізація та збільшення потужності мережі водопостачання та водовідведення оперативної цілі 2.2. Комфортна громада, а також заходам з поліпшення санітарного стану водних ресурсів (завдання 3.4.3).

Згідно ст. 60 Земельного кодексу України «Землі водного фонду» прибережна захисна смуга (ПЗС) переважної більшості річок Погребищенської МТГ, як малих річок, становить 25 м. В багатьох місцях вздовж течії річок, в межах ПЗС, розміщуються розорані приватні земельні ділянки і деякі сільськогосподарські угіддя, що створює загрозу для екосистеми річок.

Стічні води тваринницьких ферм та діючих підприємств, без наявності ефективної системи очищення скидів, будуть створювати загрозу забруднення водних ресурсів громади.

В цілому, суттєвих змін якості поверхневих вод, показників якості очищення стічних вод, забруднення підземних водоносних горизонтів, змін у водоспоживанні і виснаженні водних ресурсів не передбачається.

Населення

Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається. Рівні вібрації, іонізуючого випромінювання не будуть перевищувати норми допустимого впливу.

Для захисту від шуму і загазованості вздовж доріг варто передбачати смуги зелених насаджень шириною не менше 10 м. Такі смуги зелених насаджень існують вздовж доріг Погребищенської МТГ. Крім того, запланований розвиток вітрової енергетики (завдання 2.3.3. Розвиток альтернативної та відновлювальної енергетики) генеруватиме шумове забруднення на доволі значні відстані, що обов'язково потрібно врахувати при будівництві вітрових установок.

Стратегією не заплановані конкретні виробництва, які передбачають виділення санітарно-захисних зон. При започаткуванні будь яких підприємств чи створенні інших антропогенних об'єктів необхідно встановлювати санітарно-захисні зони та суворо дотримуватись їх розмірів.

З огляду на тенденції і потенційне розширення сільськогосподарської діяльності, зросте кількість побутових та інших відходів, що збільшить навантаження на довкілля. Однак, при належному управлінні цими відходами вони не чинитимуть впливу на довкілля. Згідно Стратегії, заплановано удосконалення збирання, вивезення та сортування твердих побутових відходів (завдання 3.4.1 оперативної цілі 3.4. Забезпечення екологічного та санітарного благополуччя громади), зокрема шляхом облаштування майданчиків та встановлення контейнерів для збору побутових відходів, оновлення техніки для прибирання вулиць і вивозу відходів, ініціювання створення сучасного комплексу для утилізації та сортування відходів. За рахунок виконання вказаних завдань вдасться нівелювати можливе збільшення навантаження на довкілля через зростання обсягів відходів.

Об'єкти історико-культурної спадщини

Відповідно до ст. 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини» у межах історичних ареалів населених місць встановлюються такі режими використання:

- забезпечується збереження характерних архітектурних прийомів/елементів і типів, габаритів і матеріалу даху;
- забороняється прокладання нових залізничних чи трамвайних колій, автомагістралей, магістральних трубопроводів, улаштування нових повітряних ліній електропередачі, розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, стаціонарних конструкцій для розміщення зовнішньої реклами;
- висотні параметри нових будівель та споруд чи реконструкції існуючих об'єктів обмежуються висотними параметрами прилеглої цінної історичної забудови, розміщеної в межах історичного ареалу населеного місця;
- будь-які земляні роботи проводяться виключно за умови попередніх археологічних розвідок, що проводяться у порядку, визначеному цим Законом та прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами.

Таким чином, рекомендується врахувати дані обмеження при реалізації Стратегії.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Стратегією розвитку Погребищенської МТГ передбачається помірний економічний розвиток із акцентом на розвиток аграрного сектору і, частково, промисловості (в першу чергу, харчової галузі). Серед сільськогосподарських

підприємств, мова йде про рослинництво (виращування зернових і технічних культур). Резерви для нарощування виробництва має і тваринницька галузь. Певний вплив на розвиток промисловості громади будуть мати підприємства харчової галузі (виробництво м'яса, хлібо-булочних і борошномельно-круп'яних виробів, олії, тощо). Вказана діяльність може інтенсифікувати виснаження ґрунтів, посилити ерозійні процеси, пов'язані із обробіткою землі, негативно вплинути на ґрунтове і водне середовище внаслідок застосування мінеральних добрив і пестицидів, а також потенційних скидів стічних вод підприємствами харчової промисловості. Крім того, посилений розвиток сільського господарства загрожує суттєвим зниженням водозабезпечення території громади, яке і так недостатнє через поточну антропогенну діяльність у регіоні і зміни клімату. Також варто відзначити внесок у забруднення повітря громади транспортних засобів. В той же час, найбільший внесок у забруднення водних об'єктів, крім згаданої вище тваринницької галузі, здійснюють також підприємства харчової галузі (м'ясопереробка, виробництво хлібо-булочних і борошномельно-круп'яних виробів, олії), а також виробництво добрив і азотних сполук.

В цілому, Стратегія не передбачає розвиток екологічно небезпечних чи ресурсоємних галузей, які могли б суттєвим чином негативно вплинути на повітряне і водне середовище, клімат, ґрунти і надра, здоров'я населення. Крім того, за рахунок здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, передбачених розділом 9 цього Звіту про СЕО, не очікується погіршення стану довкілля на території Погребищенської міської територіальної громади.

Територія Погребищенської МТГ характеризується помірним техногенним навантаженням на навколишнє природне середовище, внаслідок відсутності на її території зон екологічного лиха та потужних об'єктів-забруднювачів довкілля. Значних екологічних проблем, пов'язаних із реалізацією Стратегії розвитку Погребищенської МТГ, немає.

Разом із тим, для громади характерні такі екологічні проблеми:

- забруднення атмосферного повітря викидами транспорту та промислових підприємств;
- наявність несанкціонованих звалищ побутових відходів;
- недосконала система управління відходами;
- забруднення водних ресурсів і недостатній рівень роботи щодо їх охорони;
- недостатній рівень розвитку екологічного виховання та громадських рухів із захисту довкілля;
- розорювання прибережних захисних смуг, незаконне вирубування дерев, паління трави.

Серед основних впливів забруднювальних речовин, що містяться у атмосферному повітрі, на різні рівні екосистеми, виділяють такі:

- накопичення забруднювальних речовин у рослинах та інших компонентах екосистем (ґрунт, лісова підстилка, поверхневі та ґрунтові води);
- порушення, пов'язані із забрудненням продуктів харчування рослиноїдних тварин (наприклад, флюороз);

- зниження видової різноманітності, обумовлене у тому числі зміною умов конкуренції;
- порушення взаємозв'язків у спільнотах і в екосистемі в цілому;
- порушення біохімічних циклів; зниження стабільності екосистеми і послаблення її здатності до саморегуляції.

Певне екологічне навантаження (забруднення повітря, шумове забруднення) створюють автодорога державного значення Т-02-03 «Турбів – Погребище – Сквир», а також дорога місцевого значення О-02-17-05 границя Житомирської області – Погребище – Іллінці.

Забруднення атмосферного повітря підвищує ризик захворювання населення на такі хвороби як бронхіальна астма, хронічні бронхіти, обструктивні бронхіти, тощо, які в медичній статистиці прийнято оцінювати такими нозологічними одиницями, як захворюваність населення на хвороби органів дихання й відсоток смертності населення через хвороби органів дихання від загальної смертності за аналогічний період.

Кліматичні загрози, що можуть створювати екологічні проблеми та ризики впливу на здоров'я населення Погребищенської МТГ, наведені у табл. 4.

Таблиця 4 – Кліматичні загрози Погребищенської міської територіальної громади

Фактор загрози	Ймовірність виникнення	Можливі екологічні проблеми і ризики для здоров'я населення
Зростання середньорічних та середньомісячних температур	Дуже ймовірно	зміщення ареалів, зміни в біорізноманітті кліматозалежних видів рослин і тварин, розповсюдження інвазійних теплолюбних видів сприяння розповсюдженню інфекційних хвороб
Екстремальні температури, спека, хвилі тепла	Ймовірно	всихання сільськогосподарських культур і втрата продукції пошкодження матеріалів і конструкцій будівель і доріг, зростання ризиків аварій і дорожньо-транспортних пригод зростання ризиків погіршення здоров'я і смерті вразливого населення та працівників на відкритому повітрі (теплові удари, серцеві напади, загострення хронічних захворювань тощо) зростання навантаження на медичні системи перевантаження систем енерго- та водопостачання підвищеним

		попитом на енергію для охолодження та воду
Зміни меж і тривалості вегетаційного періоду	Ймовірно	<p>порушення фенологічних ритмів, умов розмноження та розвитку рослин і тварин</p> <p>зниження врожайності сільськогосподарських культур</p> <p>порушення функціонування природних екосистем</p>
Зменшення загальної кількості опадів	Ймовірно	<p>зміна якості та доступності водних ресурсів унаслідок перерозподілу води в басейні, зміна рівня води в водних об'єктах</p> <p>зменшення живлення неглибоких підземних водоносних горизонтів, зниження рівня води в колодязях і дебіту джерел</p> <p>деградація водних, водно-болотних і заплавних екосистем, зниження їх біорізноманіття</p>
Екстремальні зливові опади	Малоймовірно	<p>затоплення територій дощовими паводками, пошкодження будівель і доріг, ризики аварій та дорожньо-транспортних пригод</p> <p>активізація ерозії та деградації ґрунтів</p> <p>забруднення і замулення річок завислими речовинами, що виносяться з дощовим стоком</p> <p>ризики травмування і смерті населення на затоплених територіях утворення зсувів із ризиками руйнувань та втрати життя людей</p>
Посухи	Малоймовірно	<p>деградація оселищ та зниження біорізноманіття, особливо для водно-болотних угідь</p> <p>втрата сільськогосподарської продукції</p> <p>погіршення якості води у поверхневих джерелах питного водопостачання</p> <p>зростання ризиків пожеж</p>

		<p>дефіцит водних ресурсів</p> <p>різке зростання навантаження на джерела водних ресурсів</p> <p>погіршення якості атмосферного повітря внаслідок інтенсифікації виділення пилу</p>
Зміна снігового режиму	Ймовірно	зниження врожайності озимих культур у зв'язку з відсутністю снігового покриву
Буревії, суховії, пилові бурі, шторми, сильні вітри, лісові пожежі	Малоймовірно	<p>пошкодження природних екосистем, загибель тварин</p> <p>пошкодження та руйнування майна, будівель та споруд</p> <p>втрата сільськогосподарської продукції</p> <p>ризики травмування та смерті населення</p> <p>погіршення якості атмосферного повітря</p>

Зростання середньорічних температур по Погребищенській МТГ є дуже ймовірним сценарієм. Так, прогнозування змін температури за кліматичною моделлю RCP 4.5 (RCP 4.5) (середній сценарій, вважається найбільш реалістичним, пік емісій парникових газів близько 2040 року, після чого зниження) показує зростання середньорічної температури більше, ніж на 2°C до 2100 року (рис. 9).

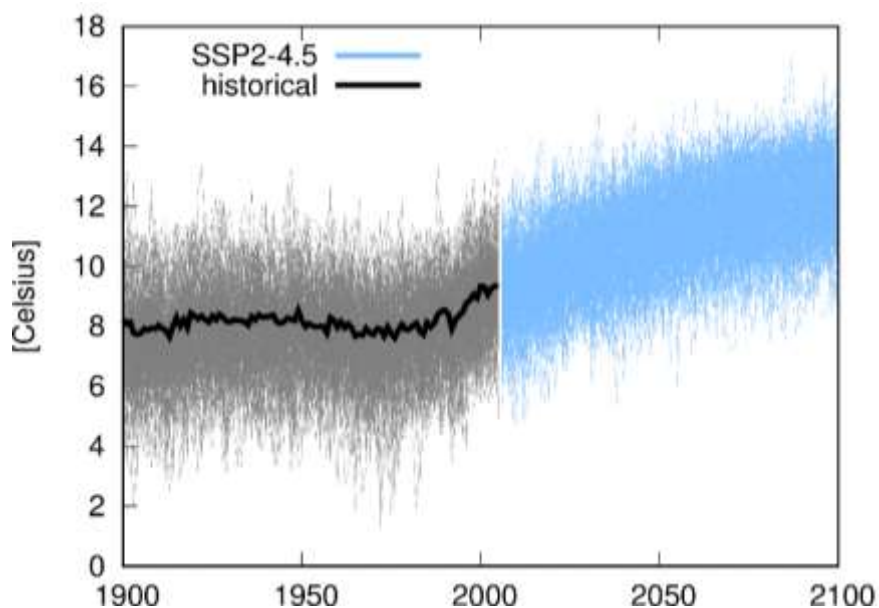

Рисунок 9 – Моделювання зміни температури повітря по Погребищенській міській територіальній громаді

Натомість, моделювання змін кількості опадів не показує суттєвих змін (рис. 10).

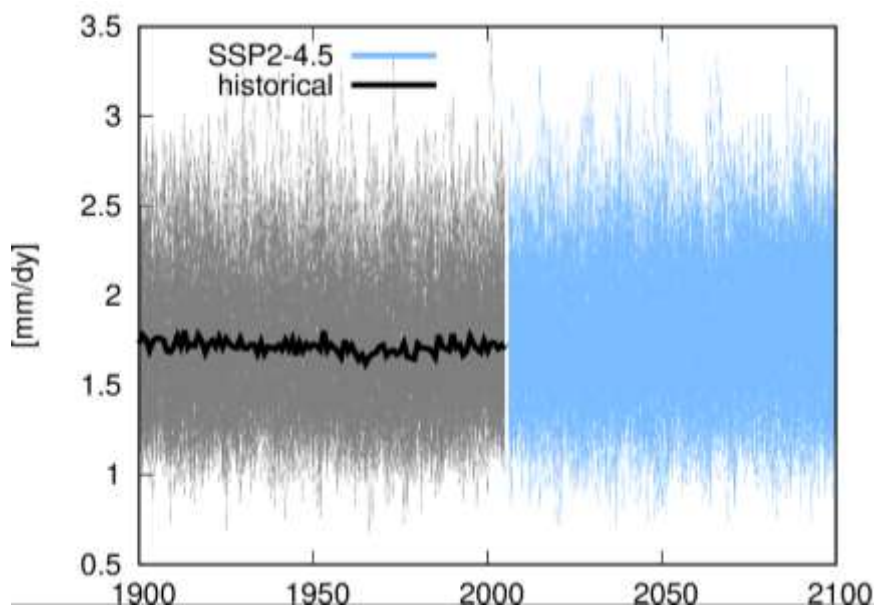

Рисунок 10 – Моделювання зміни кількості опадів по Погребищенській міській територіальній громаді

Суттєвою є зарегульованість річок на території громади, велика кількість водойм, які змінюють швидкість течії річки, створюють застійні зони, в яких накопичуються мул та донні відкладення з забруднюючими речовинами. Внаслідок посилення діяльності агропромислового комплексу поверхневі і підземні води будуть інтенсивніше забруднюватися мінеральними добривами, пестицидами. Це створюватиме ризики для здоров'я населення громади через споживання і використання потенційно забрудненої води. В останні роки постійно зростають показники невідповідності гігієнічним вимогам проб по мікробіологічних показниках. Причиною значної кількості виявлених проб з перевищеним забрудненням стає недостатня кількість опадів на фоні занадто високих температур у поєднанні із органічним забрудненням при неправильному відведенні побутових стічних вод і стоках із фермерських угідь. Відсутність меж прибережних захисних смуг створює умови для незаконного ведення господарської діяльності в ній, самовільного заняття земель водного фонду, використання цих земель не за цільовим призначенням. Внаслідок цього нерідко діяльність суб'єктів господарювання і громадян завдає значні збитки довкіллю, створює умови й сприяє забрудненню поверхневих вод і земель у межах зазначених територій. Якість води за санітарно-бактеріологічними показниками суттєво впливає на захворюваність гепатитом А, холерою, черевним тифом, гострими кишковими інфекціями, в тому числі дизентерією та ін. Серед інфекцій, збудники яких передаються водним шляхом, провідне місце належить гепатиту А.

Протягом останніх років спостерігається збільшення кількості видів рослин і тварин, занесених до «Червоної книги України». Основну загрозу біорізноманіттю

становлять діяльність людини та знищення природного середовища існування флори і фауни. Найзначнішим на сьогодні є скорочення ареалів існування живих організмів. До цього призводить знищення природних середовищ існування тварин і місць зростання рослин, їх фрагментації та деградації (включаючи забруднення), у глобальній зміні клімату, екологічно незбалансованій експлуатації, поширенні чужорідних видів, розповсюдженні хвороб та шкідників. Вагомою загрозою для збереження біорізноманіття, а також для окремих видів і навіть цілих екосистем, особливо на територіях природоохоронних об'єктів, є поширення інвазивних видів тварин та риб.

Ділянки розташування існуючих антропогенних об'єктів не відносяться до земель водного фонду, лісогосподарських зон, природо-заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

На території Погребищенської МТГ знаходиться 11 об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ), загальною площею 1107,43 га, що складає 0,9% території громади. При цьому, відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» передбачена організація нових та збереження існуючих об'єктів ПЗФ. Питома вага територій природно-заповідного фонду в межах регіонів в цілому повинна становити від 5 до 20% площі території відповідної адміністративно-територіальної одиниці в залежності від природно-кліматичних та ландшафтних особливостей. Стратегією не передбачено збільшення площі природно-заповідного фонду чи створення нових об'єктів ПЗФ. Рекомендується включити відповідне завдання до завдань Стратегії.

Відповідно до Схеми екомережі Вінницької області, на території Погребищенської МТГ розташовані Роський регіональний екокоридор, а також Гопчицький і Погребищенський регіональні центри біорізноманіття. Роський регіональний екокоридор сформувався долиною річки Рось. Його довжина 62 км, мінімальна ширина – 200 м, максимальна ширина – 3400 м. Цей екокоридор сполучає Гопчицький та Погребищенський регіональні центри біорізноманіття між собою та з елементами екомережі Київської області. Гопчицький регіональний центр займає площу 4018 га. У ньому охороняються заліснені балки зі ставками та асоціації грабово-дубового лісу волосистоосокового і яглицевого. Погребищенський регіональний центр біорізноманіття займає площу 2369,5 га. Тут охороняються ландшафтні комплекси схилів долини р. Рось з гранітними відслоненнями та цінними лісовими насадженнями природного і штучного походження віком близько 80 років. Крім лісових екосистем, значну цінність мають ділянки з чорноземами типовими. У доагрокультурному минулому на них існували лучні степи

З об'єктів Смарагдової мережі на території Погребищенської МТГ знаходиться Долина річки Рось. Долина річки Рось, яка є однією з найбільших приток Дніпра, характеризується поєднанням типових лісостепових, північних (бореальних) і південних (степових) елементів рослинного покриву з унікальними для Лісостепоного Придніпров'я петрофітними та псамофітними комплексами. Ці особливості зумовлюють різноманіття екосистем долини та збереження тут рідкісних видів і оселищ. Так, в межах долини р. Рось поширені занесені до Червоної книги України види рослин і тварин *Allium ursinum*, *Pulsatilla pratensis*,

Fritillaria meleagris, *Daphne cneorum*, *Platanthera bifolia*, *Epipactis helleborine*, *Scopolia camiolica*, *Granaria frumentum*, *Lucanus cervus*, *Haliaeetus albicilla*, *Haematopus ostralegus*, *Mustela erminea*, *Myotis nattereri* тощо. Для зазначеного наземного равлика *Granaria frumentum* в долині р. Рось знаходиться переважна більшість місцезнаходжень, відомих в межах України, тому ця територія має відігравати особливо важливу роль у його збереженні. Багато елементів екосистем смарагдового сайту зустрічаються тут як реліктові або такі, що знаходяться на південній чи північній межі поширення (наприклад, такі формації рослинності, як *Ceratophylleta submersi*, *Nymphaeeta albae*, *Stipeta capillatae*).

Рекомендується ретельно планувати господарську діяльність поблизу вказаних територій і враховувати можливі екологічні ризики. Враховуючи, що Стратегією не передбачене створення об'єктів, які можуть суттєво впливати на довкілля, то ризики для елементів природно-заповідного фонду і екологічної мережі відсутні.

Домогосподарства громади, які не підключено до централізованого водопостачання, забезпечують власні потреби у воді за рахунок індивідуальних джерел – криниць та свердловин. У багатьох населених пунктах громади спостерігається зниження рівня води в криницях та погіршення її якості. Це є прямим наслідком кліматичних змін, надмірного водозабору та забруднення довкілля. Загрозливим є замулення водних ресурсів громади – річок, ставків.

Основними чинниками антропогенного впливу на земельні ресурси є високий ступінь розораності сільськогосподарських угідь, складний рельєф, порушення агротехніки вирощування сільськогосподарських культур, відходи та забудова.

Існуюча інфраструктура забезпечує базові потреби громади у сфері управління відходами, однак потребує подальшого розвитку для забезпечення ефективного роздільного збору та зменшення навантаження на навколишнє середовище. Побутові відходи вивозяться на сміттєзвалища, які не в повній мірі відповідають екологічним вимогам, тому створюють загрозу впливу на довкілля. Крім того, на території громади періодично виникають стихійні сміттєзвалища. Стихійні сміттєзвалища можуть бути потужними осередками забруднення всього навколишнього середовища – атмосфери, гідросфери, ґрунтів. Особливу небезпеку становить утворення фільтрату, який містить багато небезпечних речовин і здатний проникати до підземних вод. По найбільших вулицях і біля багатоквартирних будинків м. Погребище розставлені контейнери для збору побутових відходів. Однак відходи на сьогодні не сортуються.

Ще однією екологічною проблемою є те, що деякі громадські і житлові будівлі Погребищенської МТГ розміщуються в межах санітарно-захисних зон діючих підприємств.

Джерелами потенційного впливу (електромагнітних випромінювань) на навколишнє середовище являються повітряні та кабельні ЛЕП 0,4 кВ і 10 кВ щодо яких передбачені охоронні зони. Радіотехнічні об'єкти (радіостанції, радіотелевізійні станції) на території громади відсутні. Джерелом зовнішнього техногенного акустичного забруднення є автомобільні дороги, а також запланований розвиток вітрової енергетики. Відомо, що шумове забруднення при роботі вітрових установок поширюється на доволі значні відстані. При цьому,

допустимі рівні звуку для територій, згідно з ДСН 463-2019 «Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови» знаходяться в межах 35-45 дБА (рекомендації ВООЗ – 45 дБА). У випадку вітрових установок розмір санітарно-захисної зони може варіюватись, залежно від потужності вітряка і сягати до 1700 м.

Діючу екологічну загрозу становлять склади непридатних пестицидів в селах: Андрушівка, Спичинці, Мончин, Морозівка, Очеретня. Інших видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку на території Погребищенської МТГ, немає. Хімічно небезпечні об'єкти, точкові хімічно небезпечні об'єкти, до зони впливу яких може потрапляти територія громади, відсутні.

5 ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

З метою охорони і оздоровлення навколишнього природного середовища та для забезпечення екологічної стійкості території Погребищенської МТГ до техногенного навантаження у Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року рекомендовано виконати ряд планувальних і техногенних заходів. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території місцевого самоврядування.

Загальні зобов'язання:

- 1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів;
- 2) гарантування екологічно безпечного середовища для життя, праці та здоров'я населення при реалізації Стратегії;
- 3) забезпечення контролю впливу господарської та іншої діяльності на довкілля шляхом здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (передбачений розділом 9 даного звіту);
- 4) проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності й цілісності природних об'єктів і комплексів;
- 5) вирішення питань охорони довкілля та використання природних ресурсів з урахуванням ступеня антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку території громади;
- 6) забезпечення загальної доступності матеріалів Стратегії відповідно до вимог ЗУ «Про доступ до публічної інформації» шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на офіційному веб-сайті замовника ДДП, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан довкілля, формування у населення екологічного світогляду.

Зобов'язаннями, сформованими на державному рівні, у сфері охорони довкілля є дотримання:

- санітарно-захисних зон об'єктів, які є джерелами викидів/скидів забруднювальних речовин;

- охоронних зон інженерних мереж та споруд;

- прибережних захисних смуг водойм і водотоків.

На місцевому рівні має бути передбачена розробка таких документів:

- оцінка впливу на довкілля для проектних виробничих об'єктів та територій, в складі яких визначені об'єкти, що підлягають ОВД (у відповідності до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»);

- отримання інтегрованих довкіллевих дозволів для об'єктів, які здійснюють викиди / скиди забруднювальних речовин;

- проведення стратегічної екологічної оцінки для проектів Документів державного планування.

5.1 Зобов'язання щодо запобігання погіршенню санітарно-епідеміологічних умов території житлової забудови

При плануванні житлово-громадських об'єктів необхідно врахувати, що їх розміщення не допускається:

- у першому поясі зони санітарної охорони джерел водопостачання;
- на ландшафтно-рекреаційних територіях, якщо заплановані об'єкти не призначені для відпочинку та спорту;
- у водоохоронних зонах річок та інших поверхневих водоймищ;
- обладнання внутрішньобудинкової каналізації з відведенням побутових стоків у вигріб (необхідно забезпечити каналізування всіх нових житлово-громадських об'єктів).

Для всіх діючих і проектних об'єктів необхідно забезпечити дотримання достатніх санітарно-захисних зон. Контроль за додержанням режиму використання прибережних захисних смуг повинен здійснюватися відповідно до Водного Кодексу України.

Для запобігання погіршення санітарно-епідеміологічних умов території житлової забудови пропонується:

- дотримання нормативних вимог щодо режиму використання територій в СЗЗ;
- встановлення проектних, дотримання нормативних вимог і режимів використання територій ПЗС водних об'єктів;
- інженерний захист, інженерна підготовка території населених пунктів громади;
- 100 % охоплення населених пунктів громади системою санітарного очищення;
- озеленення території.

5.2 Зобов'язання щодо охорони атмосферного повітря

- застосування нових технологій та обладнання, у тому числі очисного устаткування, для існуючих та проєктних об'єктів, що дозволить зменшити шкідливий вплив на навколишнє середовище;
- інтенсивне озеленення та упорядкування санітарно-захисних зон (між джерелами викиду та житловою забудовою);
- озеленення території;
- захист від шуму та загазованості житлових територій за рахунок створення зелених насаджень вздовж вулиць і доріг;
- проведення реконструкції об'єктів шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій з енергозбереження;
- покращення дорожнього покриття;
- здійснення постійного моніторингу за джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

5.3 Зобов'язання щодо охорони водного басейну

- дотримання обмежень господарської діяльності в межах ПЗС;
- встановлення заборони щодо провадження господарської діяльності в межах ПЗС, здійснення заходів щодо інженерного захисту території із залісненням, розчищенням берегів із поглибленням дна.
- розширення мережі централізованого каналізування м. Погребище;
- виконання комплексу заходів з інженерної підготовки при освоєнні територій, що зазнають впливу несприятливих природних процесів: регулювання поверхневого стоку влаштування водовідвідних лотків і каналів.

5.4 Зобов'язання щодо охорони ґрунтів

- не допускати використання земельних ресурсів (наприклад, під сільськогосподарські угіддя), на яких розташовуються особливо цінні ґрунти;
- для забезпечення санітарного благополуччя при управлінні відходами необхідно оптимізувати схему санітарного очищення для населених пунктів, які її мають, та розробити – для яких така схема відсутня;
- 100% охоплення території планово-подвірним санітарним очищенням, реалізація програми роздільного збору побутових відходів, що дозволить суттєво зменшити обсяг вивезення побутових відходів;
- ліквідація несанкціонованих звалищ відходів;
- рекультивация порушених та відпрацьованих земель, їх консервація, в т.ч. шляхом залуження та заліснення;
- здійснення протиерозійних заходів.

5.5 Зобов'язання щодо охорони об'єктів і територій природно-заповідного фонду

- не допускати на землях ПЗФ діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням;
- встановити в натурі межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- проводити систематичні спостереження за станом заповідних природних комплексів та об'єктів;
- здійснювати рекреаційно-туристичну діяльність на об'єктах природно-заповідного фонду з урахуванням вільного доступу до них осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
- обґрунтувати розроблення місцевої схеми формування екомережі.

5.6 Зобов'язання щодо фізичних факторів впливу на навколишнє середовище (шум та електромагнітне випромінювання)

Забезпечення нормативного санітарно-гігієнічного стану територій, прилеглих до вулиць і доріг громади, забезпечується дотриманням нормативної санітарно-гігієнічної відстані до об'єктів житлової забудови, дотриманням параметрів поперечного профілю в межах червоних ліній та за рахунок створення придорожніх захисних зелених насаджень і дотримання правил землекористування, а також застосування будівельно-акустичних засобів захисту від шуму (будівництво шумозахисних екранів, забезпечення необхідної звукоізоляції зовнішніх огорожувальних конструкцій будинків).

Об'єкти, що є джерелами електромагнітного випромінювання, підлягають нагляду органами санітарного контролю щодо їх розміщення та експлуатації, а також щодо захисту населення від впливу цього фактору.

5.7 Ландшафтно-планувальні зобов'язання

Формування планувальної структури з урахуванням особливостей ландшафту:

- поліпшення стану і збереження існуючих, а також створення нових зелених насаджень;
- проведення інвентаризації системи зелених насаджень у відповідності з вимогами п. 6.8 «Правил утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів»;
- утримання зелених насаджень в здоровому, упорядкованому стані;
- організація природоохоронних територій в параметрах прибережної захисної смуги водних об'єктів, а також територіями інших зелених насаджень загального користування;

- встановлення заборони щодо провадження господарської діяльності в межах ПЗС, здійснення заходів щодо інженерного захисту території із залісненням, розчищенням берегів із поглибленням дна;
- формування охоронних зон навколо об'єктів інженерного призначення та інженерних мереж;
- формування зон обмеження забудови;
- формування вулично-дорожньої мережі із червоними лініями та лініями регулювання забудови;
- при плануванні туристичних зон враховувати вимоги ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», зокрема максимальне рекреаційне навантаження на природний ландшафт зон короткочасного відпочинку.

5.8 Зобов'язання щодо боротьби зі змінами клімату

В рамках боротьби зі змінами клімату в Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року передбачена реалізація заходів з енергоефективності та енергозбереження, а також розвиток відновлювальних джерел енергії – вітрових електростанцій, сонячних панелей, теплових насосів тощо (завдання 2.3.1. Підвищення енергоефективності будівель та об'єктів комунальної власності, а також у бюджетній сфері; завдання 2.3.2. Впровадження енергоефективного освітлення вулиць; завдання 2.3.3. Розвиток альтернативної та відновлювальної енергетики). Крім того, вона повинна також включати такі заходи:

- подальше впровадження роздільного збирання побутових відходів;
- застосування енергозберігаючих та кліматично-нейтральних технологій при будівництві (реконструкції) об'єктів;
- застосування ефективних очисних систем на джерелах викидів забруднювальних речовин у повітря;
- оптимізація дорожнього руху з метою зменшення викидів парникових газів;
- збільшення поглинання вуглецю завдяки озелененню території.

5.9 Зобов'язання відповідно до державних і міжнародних програм

Цілі Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року, в цілому, відповідають зобов'язанням відповідно до стратегічних цілей Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року, Державної стратегії управління лісами України на період до 2035 року. Це, зокрема, стосується оперативних цілей Стратегії 3.4. Забезпечення екологічного та санітарного благополуччя громади, 2.3. Підвищення енергоефективності та раціональне використання енергетичних ресурсів громади та 2.2. Комфортна громада. Вказані цілі містять, в тому числі, заходи по пом'якшенню наслідків зміни клімату шляхом скорочення викидів (через реалізацію заходів з підвищення енергоефективності будівель та об'єктів комунальної власності, а також у бюджетній сфері, впровадження енергоефективного освітлення вулиць, розвиток альтернативної та

відновлювальної енергетики), збільшення поглинання парникових газів (через озеленення та благоустрій у населених пунктах громади), та охорону та відновлення водних об'єктів (будівництво, реконструкція існуючих мереж водопостачання та водовідведення; впровадження сучасних технологій очищення та контролю води; будівництво та модернізація очисних споруд), що відповідає міжнародним зобов'язанням України відповідно до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, Паризької угоди, Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року.

В рамках Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію) наша держава також взяла на себе відповідні зобов'язання. Зокрема, у главі 6 «Навколишнє середовище» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Україна обіцяла дотримуватись загальноєвропейських заходів з забезпечення екологічної безпеки та охорони довкілля. Дана угода передбачає збереження, захист, поліпшення і відтворення якості навколишнього середовища, захист громадського здоров'я, розсудливе та раціональне використання природних ресурсів та заохочення заходів на міжнародному рівні, спрямованих на вирішення регіональних і глобальних проблем навколишнього середовища.

Юридичні засади поводження з водними ресурсами визначаються Водним кодексом України (№ 214/95-ВР від 06.06.95) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів.

Правові засади у сфері управління відходами забезпечуються Законом України «Про управління відходами», Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року, Національним планом управління відходами до 2033 року та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини.

Крім того, у Національній економічній стратегії на період до 2030 року йдеться про необхідність досягнення кліматичної нейтральності (для економіки в цілому) до 2060 року.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.07.2021 № 868-р схвалено Оновлений національно визначений внесок України до Паризької угоди, яким виходячи з географічних, економічних та соціальних обставин, Україна взяла на себе зобов'язання досягти цілі щодо скорочення викидів парникових газів на 65% у 2030 році від рівня 1990 року, що створить умови досягнення кліматичної нейтральності не пізніше 2060 року, як це зазначено в Національній економічній стратегії на період до 2030 року, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 179.

Також Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням від 04.08.2021 №907-р схвалив Стратегію енергетичної безпеки. Стратегією передбачено реалізація завдань стратегічної цілі 5. Екологічно прийнятний вплив енергетики на навколишнє природне середовище.

Відповідно до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки пріоритетами регіонального розвитку на період до 2027 року є, серед іншого, відновлення та розвиток інфраструктури, зокрема інфраструктури електронних комунікаційних мереж на принципах прозорості, підзвітності, сталості, інклюзивності, енергоефективності, адаптації до зміни клімату, захищеності та стійкості до безпекових загроз та економічної доцільності.

Серед інших документів загальнодержавного рівня, а також міжнародних угод, стороною яких є Україна та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів:

на загальнодержавному рівні:

– Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р;

– Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р);

– Водна стратегія України на період до 2050 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134-р);

– Операційний план заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р);

– Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р.).

на міжнародному рівні:

– Директива № 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС;

– Директива № 2003/35/ЄС про забезпечення участі громадськості у підготовці окремих планів та програм, що стосуються навколишнього природного середовища;

– Директива № 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 року про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та внесення змін і доповнень до Директиви Ради 96/61/ЄС із змінами і доповненнями, внесеними Директивою 2004/101/ЄС;

– Директива № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи;

– Рамкова директива № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19 листопада 2008р. «Про відходи та скасування деяких Директив»;

– Директива Ради № 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року «Про захоронення відходів»;

- Директива № 98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною, зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003 і Регламентом (ЄС) 596/2009;

- Директива № 2010/75/ЄС про промислові викиди;

- Конвенція про біологічне різноманіття, підписана 11 червня 1992 року у м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) і ратифікована Верховною радою України 29 листопада 1994 року);

- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 рік).

Таким чином, зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування.

5.10 Зобов'язання відповідно до регіональних і місцевих програм

Відповідно до Регіонального плану управління відходами Вінницької області до 2030 року територія Погребищенської МТГ віднесена до Північно-Східного кластеру, де має функціонувати єдиний регіональний полігон побутових відходів. Також, згідно вказаного Плану, для м. Погребище заплановано створення пункту роздільного збирання побутових відходів, об'єкту централізованого біологічного оброблення біовідходів і, як альтернатива, пункт підготування вторинної сировини (оскільки будівництво сміттесортувальної станції для Погребищенської МТГ визнано економічно недоцільним). Це потрібно враховувати при плануванні заходів вивезення відходів, їх сортування і можливої переробки.

Відповідно до Міської цільової Програми охорони навколишнього природного середовища Погребищенської міської територіальної громади на 2024-2028 роки передбачено екологічне виховання та освіта, інформування населення з питань, що стосуються охорони довкілля, і збереження об'єктів природно-заповідного фонду, що також враховано у завданнях Стратегії.

Відповідно до Міської цільової Програми енергозбереження, енергоефективності та раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів у Погребищенській міській територіальній громаді на 2026-2028 роки передбачене енергозбереження у сфері освітлення, встановлення сонячних панелей, термомодернізація будівель – заходи, які також включені до Стратегії. Також ряд зобов'язань передбачені різними регіональними програмами. Зокрема, громади Вінницької області повинні:

- підтримувати впровадження відновлювальної енергетики (Програма підвищення енергоефективності та зменшення споживання енергоресурсів у Вінницькій області на 2024-2026 роки в умовах правового режиму воєнного стану);

- проводити заходи щодо знешкодження непридатних та заборонених пестицидів та агрохімікатів (Регіональна екологічна бюджетна програма на 2019-2023 роки (продовжено на 2026-2030 роки));

- розбудовувати та модернізувати інфраструктуру управління відходами, формування культури поводження з відходами (Регіональна екологічна бюджетна програма на 2019-2023 роки (продовжено на 2026-2030 роки));
- розширювати площу природно-заповідного фонду (Регіональна екологічна бюджетна програма на 2019-2023 роки (продовжено на 2026-2030 роки));
- зберігати природне, біологічне та ландшафтне різноманіття, у т. ч. елементи Смарагдової мережі (Регіональна екологічна бюджетна програма на 2019-2023 роки (продовжено на 2026-2030 роки));
- популяризувати природне та біологічне різноманіття регіону (у т. ч. через розвиток зеленого туризму) (Регіональна екологічна бюджетна програма на 2019-2023 роки (продовжено на 2026-2030 роки));
- реконструювати очисні споруди та системи водовідведення (Регіональна екологічна бюджетна програма на 2019-2023 роки (продовжено на 2026-2030 роки));
- підвищувати екологічну свідомість населення та суб'єктів господарювання у сфері охорони та використання водних об'єктів (Регіональна екологічна бюджетна програма на 2019-2023 роки (продовжено на 2026-2030 роки)).

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3- 5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

На території Погребищенської МТГ великі підприємства-забруднювачі відсутні. При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжуються негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами / скидами забруднювальних речовин, не передбачається.

Змін клімату і мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті реалізації Стратегії будуть відсутні значні виділення теплоти та парникових газів, не будуть збільшуватись споживання енергії, викиди CO₂ та CH₄ від операцій управління відходами, а оперативні цілі направлені на покращення екологічної ситуації. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Підвищення вразливості території до зміни клімату в цілому та втрати її адаптаційного потенціалу не передбачається. Хоча існують певні ризики через використання земельних ресурсів та зміну типів землекористування, що може впливати на здатність земель до поглинання вуглецю з атмосфери.

Для геологічного середовища основним наслідком реалізації Стратегії є порушення надр при будівництві (реконструкції) будівель, а також при прокладанні інженерних мереж водопостачання і водовідведення.

Наслідки реалізації Стратегії для ґрунтів включають порушення при прокладанні інженерних мереж водопостачання/водовідведення і створенні дорожньої інфраструктури (короткострокові, незначні), а також потенційний розвиток ерозійних процесів при інтенсивному веденні сільського господарства (середньостроковий).

Наслідки для рослинного і тваринного світу є, здебільшого короткостроковими – часткове знищення рослинності і пошкодження місць проживання тварин і птахів можливе на ділянках проведення будівельних робіт. При дотриманні охоронних зон природно-заповідних територій, наслідків для них не очікується.

Для повітряного середовища основним наслідком буде збільшення кількості викидів забруднювальних речовин пересувними джерелами. Разом з тим, очікуються позитивні наслідки для повітря у вигляді зменшення його забруднення при реалізації запланованих заходів з енергоефективності та використання альтернативних джерел енергії.

Наслідки реалізації Стратегії для водного середовища включають потенційне виснаження водних ресурсів громади і певне забруднення підземних і поверхневих вод як результат сільськогосподарської діяльності та неефективного очищення промислових і побутових стічних вод. В той же час, Стратегією заплановане поліпшення санітарного стану водних ресурсів, що матиме позитивний вплив на їх стан.

Для населення основними наслідками будуть зростання обсягів промислових і побутових відходів і можливе шумове забруднення при роботі вітрових установок. Однак, Стратегією передбачене удосконалення збирання, вивезення та сортування побутових відходів, зокрема облаштування майданчиків та встановлення контейнерів для збору відходів, оновлення техніки для прибирання вулиць і вивозу сміття, створення сучасного комплексу для утилізації та сортування відходів, що матиме позитивні наслідки для здоров'я населення.

Наслідків для об'єктів історико-культурної спадщини не передбачається, оскільки при реалізації Стратегії будуть враховані обмеження по використанню територій, на яких знаходяться такі об'єкти.

Потужний потенціал озеленених територій в межах Погребищенської МТГ, дотримання упорядкування цих територій є компенсаційним заходом щодо наслідків будь-яких впливів на навколишнє середовище.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту. Поблизу території Погребищенської МТГ відсутні об'єкти, які можуть створювати потенційні синергічні наслідки разом із планованими об'єктами. При освоєнні нових територій, проєктуванні нових об'єктів необхідно враховувати можливу кумулятивну та сумісну (синергічну) дію забруднювальних речовин у викидах всіх джерел.

Короткострокові наслідки при реалізації Стратегії можливі в результаті будівництва різних об'єктів комунальної, соціальної, інженерної та транспортної інфраструктури, промисловості (утворення відходів, викиди шкідливих речовин, утворення стічних вод, видалення зелених насаджень, зняття верхнього шару ґрунту, тощо). При виконанні підготовчих будівельних робіт на проектних об'єктах планованої діяльності вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короточасний та локальний характер (тимчасові наслідки для довкілля), викиди здійснюватимуться при роботі ДВЗ будівельних машин та механізмів, при здійсненні зварювальних робіт, земельних робіт, при фарбуванні металевих поверхонь. Проте всі ці впливи відносяться до тимчасових і не стануть причиною суттєвого довгострокового погіршення екологічної рівноваги.

Середньострокові наслідки для довкілля можливі при інтенсивному освоєнні земельних угідь громади сільськогосподарськими підприємствами (погіршення якості і забруднення ґрунтів). Однак, передбачається, що заходи запобігання, які заплановані цим Звітом із СЕО, допоможуть мінімізувати потенційні наслідки для довкілля.

До довгострокових наслідків відноситься закономірні зміни стану повітря, що відбуватимуться під впливом викидів в атмосферу, переважно, від ДВЗ автотранспорту.

У підсумку, у середньо- та довгостроковій перспективі реалізація Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року не повинна мати негативного впливу на довкілля, в тому числі здоров'я населення. Проте під час виконання окремих завдань можуть мати місце тимчасові короткотермінові негативні впливи на довкілля.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

На всіх етапах реалізації Стратегії заплановані рішення здійснюватимуться у відповідності до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі Законів України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про охорону атмосферного повітря», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про систему громадського здоров'я», «Про затвердження державних санітарних норм і правил», Водного кодексу України, Земельного кодексу України та інших законів, постанов та наказів.

Заходи щодо запобігання погіршення санітарно-епідеміологічних умов проживання населення

- рекомендується під час будівництва нових об'єктів чи реконструкції існуючих застосовувати енергоефективні методи просторового планування та будівництва: використання альтернативних джерел енергетики; збільшення терміну

експлуатації будівель шляхом застосування новітніх технологій будівництва та матеріалів; будівництво будівель, що задовольняють критеріям систем екологічної сертифікації міжнародного зразка (одні з критеріїв – можливість розібрати, повторно використати та безпечно утилізувати матеріали будівлі, що підлягає знесенню);

- необхідне упорядкування системи існуючих санітарно-захисних зон промислово-комунальних об'єктів, нормативні параметри санітарно-захисних зон яких не витримуються: або шляхом впровадження новітніх технологій з очищення викидів, або методом їх зменшення до мінімально-можливих розмірів, у деяких випадках, при ефективному впровадженні інженерних заходів, до зовнішніх меж виробничих територій. Рекомендується органам виконавчої влади і місцевого самоврядування визначити своїм розпорядженням порядок розробки і погодження проектів скорочення санітарно-захисних зон;
- дотримання параметрів планувальних обмежень при реалізації рішень Стратегії: розробка проектів організації санітарно-захисних зон при будівництві нових (реконструкції існуючих) виробничо-комунальних підприємств з урахуванням наявного територіального резерву;
- здійснення соціально-економічних та екологічних заходів з покращення мікроклімату, санітарного очищення, раціонального використання, належного утримання та охорони, забезпечення належного санітарного стану та благоустрою об'єктів, проваджуються відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

Заходи щодо охорони атмосферного повітря

- здійснення постійного моніторингу за джерелами викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря;
- запобігання та недопущення перевищення встановлених санітарними нормами рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на середовище життєдіяльності людини;
 - максимальне збереження зелених насаджень;
 - модернізація котелень та систем опалення;
 - розроблення спеціальних заходів щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
- застосування нових, енергоефективних технологій та обладнання, що дозволить мінімізувати шкідливий вплив на довкілля.

Заходи з охорони водних ресурсів

- дотримання режиму обмеженої господарської діяльності на земельних ділянках прибережних захисних смуг водних об'єктів та регулювання режиму господарської діяльності на земельних ділянках водоохоронних зон водних об'єктів;
- будівництво і реконструкція існуючих мереж водопостачання та водовідведення;

- будівництво та модернізація очисних споруд;
- запобігання виникненню аварійних ситуацій на водопроводах і очисних спорудах;
- здійснення постійного моніторингу за джерелами скидів забруднювальних речовин у водні об'єкти (місце скидання стічних вод повинне знаходитися нижче межі населеного пункту за течією водотоку);
- моніторинг якості поверхневих вод громади;
- проведення заходів з очищення та догляду за річками, ставками, прибережними зонами;
- зменшення впливу інфраструктурних проектів на стан вод;
- впорядкування та відновлення витоків річок.

Заходи з охорони ґрунтів

- правильне зняття та збереження родючого шару ґрунту, а також якісне відновлення покриття після прокладання мереж водопостачання і водовідведення, своєчасний ремонт та контроль за станом мережі;
- виявлення та ліквідація існуючих несанкціонованих сміттєзвалищ;
- організація роздільного збору побутових відходів;
- проведення заходів щодо відновлення або рекультивації забруднених земельних ділянок.

Заходи з охорони геологічного середовища

- дотримання вимог при прокладанні інженерних мереж, проведенні будівельних робіт;
- запобігання забрудненню підземних вод.

Заходи з охорони рослин і тварин, а також природно-заповідних об'єктів

- ретельне планування прокладання водопровідних мереж (вибір траси, що оминає цінні екосистеми), своєчасне відновлення порушеного рослинного покриву;
- збільшення площі природно-заповідного фонду і створення нових об'єктів ПЗФ;
- сприяння охороні природно-заповідних об'єктів та обмеження господарської діяльності на їх території.

Ландшафтно-планувальні заходи

- при будівництві об'єктів здійснити благоустрій території з відновленням рослинного покриву після завершення будівельних робіт;
- розвиток та збереження зелених насаджень загального користування: створення парків, скверів у місцях нового житлового будівництва та на вільних територіях у межах сформованої забудови;

- створення та підтримка зелених насаджень спеціального призначення: розвиток мережі озелених зон уздовж автодоріг громади з урахуванням рівнів інтенсивності автомобільного руху.

Заходи у сфері пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї

- оптимізація дорожнього руху з метою зменшення викидів парникових газів;
- утеплення фасадів, дахів та підвалів громадських будівель, заміна старих вікон і дверей на енергоощадні конструкції;
- впровадження роздільного збирання побутових відходів;
- застосування енергозберігаючих та кліматично-нейтральних технологій при будівництві (реконструкції) об'єктів;
- впровадження енергоефективного освітлення вулиць;
- підтримка використання альтернативних джерел енергії;
- озеленення та благоустрій у населених пунктах громади.

Заходи з охорони історико-культурної спадщини

- забезпечення захисту об'єктів історико-культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження.

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього природного середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та експлуатації будівель і споруд, надано прогноз впливу на навколишнє середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Були проаналізовані такі альтернативи та їх можливий вплив на навколишнє середовище:

- Нульовий сценарій;
- «Інерційний сценарій розвитку громади» (розвиток за чинними тенденціями без суттєвих змін);
- «Оптимістичний сценарій розвитку громади» (громада стає інвестиційно привабливою територією внаслідок популяризації своїх інвестиційних можливостей, створення сприятливого інвестиційного клімату).

1. У варіанті нульової альтернативи розглядався гіпотетичний сценарій, за яким Стратегія розвитку Погребищенської міської територіальної громади не розробляється і не затверджується. Цей сценарій можна трактувати як продовження поточних (частково незадовільних) екологічних тенденцій, описаних

у розділах 2, 3 та 4 цього звіту. Отже, за результатами аналізу визначено, що в рамках Нульового сценарію подальший сталий розвиток громади є дещо ускладненим, і ця альтернатива призводить до погіршення екологічної ситуації території, неефективного використання природних ресурсів, тощо. Крім того, за такого розвитку подій вплив господарської діяльності на території Погребищенської МТГ на зміни клімату буде посилюватись.

2. Розгляд альтернативи «Інерційний сценарій розвитку громади» ґрунтується на оцінці впливів на навколишнє середовище в результаті реалізації Стратегії та зазначених у ній завдань. Цей сценарій передбачає повільне або стагнаційне збереження поточних тенденцій: економіка громади залишається неефективною, інфраструктура старіє, демографічна ситуація погіршується, а інвестиційна та енергетична привабливість громади залишається низькою. Без впровадження системних стратегічних заходів ризику деградації економічного, соціального та екологічного потенціалу громади залишаються високими.

3. У випадку альтернативи «Оптимістичний сценарій розвитку громади» здійснюється послідовне впровадження заходів, спрямованих на оновлення, оптимізацію та ефективне використання водних ресурсів. У процесі реалізації проводиться модернізація водопровідних мереж, насосних станцій і водозабірних споруд, заміна застарілого обладнання на сучасне та енергоефективне. Громада залучає інвесторів у пріоритетні галузі економіки та сільського господарства, зокрема у розвиток альтернативної енергетики та відновлювальних джерел енергії. Результати аналізу виявили позитивний вплив по більшості рішень Стратегії, що сприяють покращенню санітарно-гігієнічних умов, підвищують комфортність умов життєдіяльності, сприяють зростанню реального сектору економіки громади. По рішенням, що виявили ймовірний помірно негативний вплив запропоновані заходи з пом'якшення можливих негативних наслідків.

Порівняння альтернатив показало перевагу альтернативи «Оптимістичний сценарій розвитку громади», як варіант, що сприяє територіальному розвитку громади згідно підходів збалансованого розвитку, визначає комплекс заходів для забезпечення природоохоронного законодавства.

Основні методи щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки:

- 1) аналіз проекту Стратегії щодо існуючої екологічної ситуації, а саме:
 - здійснено аналіз на регіональному та місцевому рівнях природних умов території громади, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;
 - розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного повітря;
 - оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;
 - проаналізовано екологічні проблеми, які наявні чи можуть виникнути в результаті реалізації Стратегії.
- 2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;
- 3) розглянуто способи пом'якшення наслідків;
- 4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;

5) проведено громадське обговорення у процесі розробки проекту Стратегії.

В ході проведення СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та сталого розвитку громади та підвищення якості життя населення.

Для здійснення СЕО був обраний метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів, та метод екстраполяції, оскільки цей метод полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє і ґрунтується на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки, з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку.

В процесі аналізу стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані міських та обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я. Окрім того, були проаналізовані доступні дані моніторингових спостережень, що здійснюються в рамках програм державного моніторингу навколишнього середовища на регіональному та місцевому рівні.

При підготовці Звіту із стратегічної екологічної оцінки були виявлені такі труднощі:

- відсутність у відкритому доступі даних щодо обсягу впливу на стан довкілля на території громади;
- відсутність методик, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу заходів реалізації Стратегії на довкілля.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Оцінка фактичного впливу здійснюється на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності.

Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності та включатиме проведення моніторингу стану здоров'я населення Погребищенської МТГ.

Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль підприємств шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін.

Протягом всього періоду планової діяльності відповідно до Стратегії для запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення потрібно передбачити такі заходи для здійснення моніторингу наслідків:

щодо охорони атмосферного повітря:

- моніторинг обсягів викидів забруднювальних речовин у атмосферне повітря на території громади (1 раз на рік, показники: відповідно до викидів, які здійснюються підприємствами);

- моніторинг заходів з енергоефективності, реалізованих на території громади (1 раз на рік);

щодо охорони поверхневих та підземних вод:

- моніторинг обсягів скидів стічних вод у водні об'єкти на території громади (1 раз на рік, показники: відповідно до скидів, які здійснюються підприємствами);

- збільшення протяжності мережі централізованого водовідведення на території громади (1 раз на рік);

щодо належного управління відходами:

- моніторинг дотримання норм екологічної безпеки та законодавства України під час здійснення операцій щодо збирання, зберігання, транспортування та рециклінг відходів;

- розширення інфраструктури для роздільного збирання побутових відходів;

- ліквідація стихійних сміттєзвалищ;

щодо стану здоров'я населення:

- порівняння захворюваності населення з минулорічними показниками (1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження).

щодо запобігання змінам клімату:

- контроль викидів парникових газів та ступеню відповідності заявленим цілям щодо пом'якшення зміни клімату (1 раз на рік, обсяги викидів діоксиду вуглецю і метану);

- оцінка ефективності виконання запроваджених заходів із адаптації до зміни клімату (1 раз на рік).

щодо природоохоронних територій:

- збільшення кількості територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Таблиця 5 – Показники моніторингу наслідків виконання Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року

Компонент довкілля	Показник	Одиниця вимірювання	Спосіб визначення	Періодичність	Індикатор виконання
Атмосферне повітря	Обсяг викидів забруднювальних речовин у атмосферне повітря	тонн	Державна статистична звітність	1 раз на рік	Зменшення порівняно з попереднім роком
	Кількість об'єктів, де впроваджено заходи з енергоефективності	од.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	1
Водне середовище	Обсяг скидів стічних вод у водні об'єкти	м ³	Державна статистична звітність	1 раз на рік	Зменшення порівняно з попереднім роком
	Частка населення, забезпеченого централізованим водопостачанням	%	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	+1% на рік

	та водовідведенням				
	Кількість реалізованих природоохоронних проектів у водній сфері	од.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	1
Управління відходами	Ліквідація стихійних сміттєзвалищ	од.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	3
	Кількість встановлених контейнерів для роздільного збирання відходів	од.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	5
	Частка домогосподарств, охоплених послугами з вивезення побутових відходів	%	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	+2% на рік
Населення	Рівень захворюваності населення	чол.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	Зменшення порівняно з попереднім роком
Клімат	Обсяг викидів парникових газів у атмосферне повітря (діоксид вуглецю і метан)	тонн	Державна статистична звітність	1 раз на рік	Зменшення порівняно з попереднім роком
	Встановлена потужність об'єктів відновлюваної енергетики	кВт	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	+100 кВт
Рослинний і тваринний світ, природоохоронні території	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду	од.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	1

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Реалізація Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року не матиме транскордонних наслідків для довкілля, оскільки громада розташована на значній відстані від межі сусідніх держав.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦІЄЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Метою Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року є розробка нових комплексних підходів до спільної цілеспрямованої діяльності місцевої влади, бізнесу, громадськості та інших зацікавлених сторін, спрямованій на найбільш ефективне використання потенціалу територіальної громади та її конкурентних переваг, досягнення запланованих цілей місцевої економічної політики, забезпечення розвитку підприємництва та залучення інвестицій, отримання економічної вигоди (користі) й позитивного соціального впливу, зростання добробуту та підвищення якості життя мешканців.

Стратегія розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року була затверджена у 2021 році, проект оновленої Стратегії розроблено на підставі розпорядження Погребищенського міського голови від 26 грудня 2025 року № 136.

При розробці Стратегії були використані основні методики та досвід, якими користувалися інші громади. Було використано методологію, що розглядає сталий розвиток і соціальну інтеграцію як основні принципи місцевого розвитку. Враховано потребу відповідності стратегічних цілей та операційних завдань оновленим Державній Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, а також Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року. Зокрема, всі стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку громади в тій чи іншій мірі відображені в Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року, а стратегічні цілі відповідають Цілям сталого розвитку України до 2030 року. Зокрема, цілі Стратегії узгоджуються із національними та міжнародними документами, які пов'язані з кліматичними впливами.

Оцінка впливу реалізації Стратегії була здійснена на компоненти як природного так і соціального навколишнього середовища, а саме були оцінені та враховані ймовірні наслідки для біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я.

Якщо Стратегія не буде затверджена, то це може призвести до:

- неефективного використання земельних ресурсів громади і, як наслідок, потенційне зниження їх якості;

- зниження якості управління побутовими відходами і, відповідно, потенційна поява більшої кількості стихійних сміттєзвалищ із ризиком забруднення довкілля (в першу чергу ґрунтів і підземних вод);

- погіршення стану атмосферного повітря через зниження здатності довкілля до самоочищення за рахунок зелених насаджень;

- посилення кліматичних змін через значні викиди парникових газів при генерації теплової енергії;

- погіршення якості водних ресурсів (як поверхневих, так і підземних) на території громади через зношеність мережі водопостачання і забруднення водних об'єктів, відсутність активних дій щодо ліквідації забруднень, недотримання вимог водокористування, водовідведення, відведення зливових вод, прибережних захисних смуг.

Стратегією розвитку Погребищенської МТГ передбачається помірний економічний розвиток із акцентом на розвиток аграрного сектору і, частково, промисловості (в першу чергу, харчової галузі). Серед сільськогосподарських підприємств, мова йде про рослинництво (виращування зернових і технічних культур). Резерви для нарощування виробництва має і тваринницька галузь. Певний вплив на розвиток промисловості громади будуть мати підприємства харчової галузі (виробництво м'яса, хлібо-булочних і борошномельно-круп'яних виробів, олії, тощо). Вказана діяльність може інтенсифікувати виснаження ґрунтів, посилити ерозійні процеси, пов'язані із обробітком землі, негативно вплинути на ґрунтове і водне середовище внаслідок застосування мінеральних добрив і пестицидів, а також потенційних скидів стічних вод підприємствами харчової промисловості. Крім того, посилений розвиток сільського господарства загрожує суттєвим зниженням водозабезпечення території громади, яке і так недостатнє через поточну антропогенну діяльність у регіоні і зміни клімату. Також варто відзначити внесок у забруднення повітря громади транспортних засобів. В той же час, найбільший внесок у забруднення водних об'єктів, крім згаданої вище тваринницької галузі, здійснюють також підприємства харчової галузі (м'ясопереробка, виробництво хлібо-булочних і борошномельно-круп'яних виробів, олії), а також виробництво добрив і азотних сполук.

В цілому, Стратегія не передбачає розвиток екологічно небезпечних чи ресурсоємних галузей, які могли б суттєвим чином негативно вплинути на повітряне і водне середовище, клімат, ґрунти і надра, здоров'я населення. Крім того, за рахунок здійснення моніторингу наслідків виконання Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, не очікується погіршення стану довкілля на території Погребищенської міської територіальної громади.

В той же час, Стратегія враховує майбутнє розширення виробництва, що може створити певні ризики для довкілля. Таким чином, важливим є збалансований розвиток сільськогосподарської галузі із суворим дотриманням екологічних вимог та ретельною оцінкою впливу на довкілля аграрних об'єктів, які будуть вводитись в експлуатацію. Варто зазначити, що навантаження на ґрунтове середовище буде знижене за рахунок здійснення озеленення території громади (зокрема, зменшення вітрової ерозії), що передбачено Стратегією.

Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат, а також вплив фізичних факторів впливу на житлову зону не плануються. Зміни клімату, що безпосередньо пов'язані з активними масштабними впливами планової діяльності (значні виділення теплоти, вологи, зміни повітряних потоків, вологості, температури) не передбачаються. Зменшення викидів парникових газів буде досягнуто за рахунок заходів з підвищення енергоефективності будівель та об'єктів комунальної власності, а також у бюджетній сфері, впровадження енергоефективного освітлення вулиць та розвитку системи вуличного освітлення, а також розвитку альтернативної та відновлювальної енергетики.

Негативних ендегенних, екзогенних процесів, явищ природного та техногенного походження не відбудеться. Несприятливі фізико-геологічні процеси і явища на даній території не очікуються.

Освоєння земельних ресурсів та будівництво нових об'єктів не буде відбуватись на територіях природно-заповідних об'єктів. Тому розмір заподіяної шкоди буде мінімальним.

Суттєвого збільшення викидів забруднювальних речовин від стаціонарних джерел не передбачається, оскільки Стратегія не передбачає створення великих промислових об'єктів.

При інтенсивному використанні мінеральних добрив і пестицидів, може виникнути загроза забруднення підземних і поверхневих вод громади. Однак, в цілому, завдяки розширенню мережі централізованого водовідведення та виконанні інших заходів запобігання забрудненню довкілля суттєвих змін якості поверхневих вод, показників якості очищення стічних вод, забруднення підземних водоносних горизонтів, змін у водоспоживанні і виснаженні водних ресурсів не передбачається.

На окремих ділянках може бути частково змінено ґрунтовий покрив у зв'язку із будівництвом (реконструкцією). Негативний вплив на ґрунти буде обмежений невеликими змінами, наприклад видаленням верхнього шару ґрунту та іншими незначними порушеннями, наприклад, при розширенні водопровідної і каналізаційної мережі.

З огляду на тенденції і потенційне розширення сільськогосподарської діяльності, зросте кількість побутових та інших відходів, що збільшить навантаження на довкілля. Згідно Стратегії, заплановано розвиток системи управління побутовими відходами, зокрема шляхом облаштування майданчиків та встановлення контейнерів для збору відходів, оновлення техніки для прибирання вулиць і вивозу сміття, створення сучасного комплексу для утилізації та сортування відходів. За рахунок виконання вказаних завдань вдасться нівелювати можливе збільшення навантаження на довкілля через зростання обсягів відходів.

Передбачається ретельно планувати господарську діяльність поблизу природно-заповідних територій і враховувати можливі екологічні ризики. Враховуючи, що Стратегією не передбачене створення об'єктів, які можуть суттєво впливати на довкілля, то ризики для елементів екологічної та Смарагдової мережі відсутні.

Транскордонний вплив від планованої діяльності на довкілля відсутній.

Існуючі і запроектовані об'єкти не випромінюватимуть теплові, ультразвукові, електромагнітні або іонізуючі хвилі.

Шумовий вплив та вплив вібрації від вулично-дорожньої мережі локалізується влаштуванням акустичного бар'єру із рядової посадки дерев.

Враховуючи вищенаведене, негативного впливу на стан навколишнього середовища реалізація Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року не спричинить.

Моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Стратегія розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року

Оцінка фактичного впливу здійснюється на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності.

Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності та включатиме проведення моніторингу стану здоров'я населення Погребищенської МТГ.

Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль підприємств шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін.

Протягом всього періоду планової діяльності відповідно до Стратегії для запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення потрібно передбачити такі заходи для здійснення моніторингу наслідків:

щодо охорони атмосферного повітря:

- моніторинг обсягів викидів забруднювальних речовин у атмосферне повітря на території громади (1 раз на рік, показники: відповідно до викидів, які здійснюються підприємствами);
- моніторинг заходів з енергоефективності, реалізованих на території громади (1 раз на рік);

щодо охорони поверхневих та підземних вод:

- моніторинг обсягів скидів стічних вод у водні об'єкти на території громади (1 раз на рік, показники: відповідно до скидів, які здійснюються підприємствами);
- збільшення протяжності мережі централізованого водовідведення на території громади (1 раз на рік);

щодо належного управління відходами:

- моніторинг дотримання норм екологічної безпеки та законодавства України під час здійснення операцій щодо збирання, зберігання, транспортування та рециклінг відходів;
- розширення інфраструктури для роздільного збирання побутових відходів;
- ліквідація стихійних сміттєзвалищ;

щодо стану здоров'я населення:

- порівняння захворюваності населення з минулорічними показниками (1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження).

щодо запобігання змінам клімату:

- контроль викидів парникових газів та ступеню відповідності заявленим цілям щодо пом'якшення зміни клімату (1 раз на рік, обсяги викидів діоксиду вуглецю і метану);

- оцінка ефективності виконання запроваджених заходів із адаптації до зміни клімату (1 раз на рік).

щодо природоохоронних територій:

- збільшення кількості територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

У разі, коли під час здійснення моніторингу виявлено непередбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Показники моніторингу наслідків виконання Стратегії розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року

Компонент довкілля	Показник	Одиниця вимірювання	Спосіб визначення	Періодичність	Індикатор виконання
Атмосферне повітря	Обсяг викидів забруднювальних речовин у атмосферне повітря	тонн	Державна статистична звітність	1 раз на рік	Зменшення порівняно з попереднім роком
	Кількість об'єктів, де впроваджено заходи з енергоефективності	од.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	1
Водне середовище	Обсяг скидів стічних вод у водні об'єкти	м ³	Державна статистична звітність	1 раз на рік	Зменшення порівняно з попереднім роком
	Частка населення, забезпеченого централізованим водопостачанням та водовідведенням	%	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	+1% на рік
	Кількість реалізованих природоохоронних проєктів у водній сфері	од.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	1
Управління відходами	Ліквідація стихійних сміттєзвалищ	од.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	3
	Кількість встановлених контейнерів для роздільного збирання відходів	од.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	5

	Частка домогосподарств, охоплених послугами з вивезення побутових відходів	%	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	+2% на рік
Населення	Рівень захворюваності населення	чол.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	Зменшення порівняно з попереднім роком
Клімат	Обсяг викидів парникових газів у атмосферне повітря (діоксид вуглецю і метан)	тонн	Державна статистична звітність	1 раз на рік	Зменшення порівняно з попереднім роком
	Встановлена потужність об'єктів відновлюваної енергетики	кВт	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	+100 кВт
Рослинний і тваринний світ, природо-охоронні території	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду	од.	Інформація від органу місцевого самоврядування	1 раз на рік	1

Начальник відділу економічного розвитку, інвестицій, стратегічного планування міської ради

Оксана КРУК